

3/1/49

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 12 } చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మార్చి నెల 22-వ తేది స్థానవారము } No. 293
సంపుటము ౧౨ } శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర అభిషేక చైత్రమాస శుద్ధ నవమి ౯. } సంచిక ౨౯౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారికే వేలకేలలు యోగ్యతానామములు పొందియున్నది మంచభాష చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

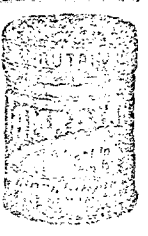
అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
బొలుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును దుద్దగానే చెబుట వట్టుబుబులన కీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జేహామన
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నార

చక్కనిడబ్బితో నళ్ళ సీసా 1-క ర్పు 0-10-0; డబ్బన్ 1-క ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలెను.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

వివాహము మొదలగు శుభకార్యసమయములందు, మమ్ములను మరువకుడు.

అకాశగము
గలుగదు!

చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దదివరకు మావద్ద స్టాకులో నున్నది!!

శ్రీశ్రీకరముగా
నుండును!!!

మావద్ద సాదా బంగారుఉంగరములు, పువ్వరాగములు, కెంపులు పొదిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాటీలు, వంకీలు, బిడ్డాగములకు కావలసిన మోపులు,
పలురకముల చేతిగాజులు, గొలుసులు, బేసరీలు, ముక్కుపుడుకులు, నాగరలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజాపువ్వులు, పెండ్లెంటులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి
సిద్ధముగానున్నవి. సీమవండికి, సవరంబంగారుకు, మేలైన పువ్వరాగములకు, కెంపులకు, పూచీ నిచ్చెనము. నగలవిషయములో వివరము కావలసినను చేసెదము.
1842 తృప్తికరముగాలేనిచో వైకము వాపసిచ్చెదము. ఒకదఫా మానమృకమును చూడగోరెదము.

ఉమ్మడిరామయ్య శెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కర్ణపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

వనోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మౌలికలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేర్లు వ్రాయబడినవి. 85000 శబ్దములకు అర్థములు
కలవు ఇదిఉన్నచో వైద్యకళబ్ధి సింధు, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కఱలేదు. క్యాలికోరైండు వెల 3-4-0 లు.
అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమ స్తఖనిజములు శుద్ధిచేసి భస్మములు చేయు యా
నాని ఆయుర్వేదపథానములు గలవు. ఈ 1 కి రు. 500 కిమ్మతుగల భస్మములు
కూడ గలవు. క్యాలికోరైండు వెల రు. 2-0-0
2454 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము, గోదావరి.

పువ్వులడోలిక! బోధల శేలిక! పున్నె పుడూలిక!

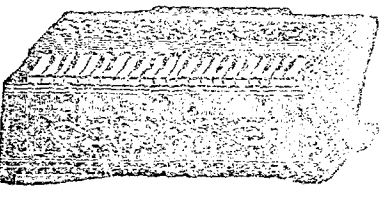
పురాణ గ్రంథమాలిక, పిరాపురము.

ఇహపర సాధకంబులగు పురాణములు మొదలగునవి ఆంధ్రవచన శైలిని డివ్వి
సైజున 250 పుటలకు మించని సంపుటములుగ రెండునెలల కొకటి వంతున సంపుటము 1-కి
పోస్టేజి మేమేధరించి చందాదారులకు 1-0-0 కు మాత్రమే పంపుచునుము. ప్రవేశరుసుము
రు 0-4-0 లు. సంవత్సరాదికి శివపురాణము మూడవ సంపుటము తప్పక వెలువడును.
కొరిన చందాదారులకు వెనుకటి 1, 2 సంపుటములు గూడ బంపుదుము.
చందాదారులు గానివారికి ఇందలి ప్రతిసంపుటమును పోస్టేజి కాక రు 1-8-0 లు.
పురాణ గ్రంథమాలిక, } నడకుదుటి వీరరాజుపంతులు.
పిరాపురము. } సుపాదకుడు.

క్రై న థి యే ట రు 2253

20-8-26 శనివారమునుండి 23-8-26 వారాశనివారమునకు
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 Xell గలదు
మ ద న్ థి యే ట రు, లి మి టె డ్
గొప్ప చరిత్రసంబంధమైన, అమోఘమైన, కథ.
ఇట్టిది ఇదివరకెప్పుడును ప్రచురించబడియుండలేదు.
“తే డి హా మి ల్ టన్”
10 పె డ్ల కీ ల్లు గల పు
అంకమైన తేడి హామిల్టన్ శ్రీమేను, తీర్థవర్ధన
(లార్డు నెల్సన్ గారి మొదటి శ్రేమేను)

“లక్ష్మి-మోహన్ ప్లాట్”

25 చొప్పున అధ్యాత్మిక పంపనలెను. 1926 నెలకలం క్కాల
లాగుకు వ్రాసిన పంపబడును.

3 Ramachandra Ghose Lane
P. O. Beadon Street, Calcutta

చెన్న పురి దక్షిణ మహారాష్ట్ర

ఇనుపదారి లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇకా కార్పొరేట్ చేయబడినది)

ప్రకటన

1926 సం॥ ఏప్రిల్ నెల తే 1 ది మొదలు మీటర్ గేజి లైనులలో యీ క్రింద వివరించిన ప్రకారం బుద్ధరాకపోకలలో కాలనిర్ణయపు మార్పులు జరుగును. దీనిని అందరు గమనింపదగును. యీ క్రిందిబండ్ల వరుసలు క్రొత్తగా చేర్చబడినవి.

సెం 12 మిక్స్డ్ మీరాజ్ వరుసలు	1-85
కొల్హాపూరు చేరుట	8-35
సెం 11 డిటా కొల్హాపూరు వరుసలు	23-0
మీరాజ్ చేరుట	1-10

యీ క్రిందిబండ్ల వరుసలు నిలిపివేయబడినవి.

సెం 84 మిక్స్డ్ టెల్గాం వరుసలు	0-40
లోండా చేరుట	2-45
సెం 83 డిటా లోండా వరుసలు	16-0
టెల్గాం చేరుట	18-27

యీ క్రిందివి ముఖ్యమయిన బండ్లవరుసలలోని మార్పులు.

సెం 1 పూనా మెయిల్ టెంగుళూరు వరుసలు	21-30
సెం 8 పార్సెల్ ఎక్స్ ప్రెస్సు పూనా వరుసలు	17-15
సెం 11 కొల్హాపూరు ప్యాసెంజరు మీరాజ్ వరుసలు	1-30
సెం 83 మిక్స్డ్ టెల్గాం వరుసలు	18-30
సెం 46 టెబవాడ ప్యాసెంజరు టెబవాడ చేరుట	20-0
సెం 14 ప్యాసెంజరు గుంటకల్ వరుసలు	8-5
సెం 13 డిటా గుంటకల్ చేరుట	19-25
సెం 68 ,, గుంటకల్ వరుసలు	8-20

ఇవివరలో సెం 14 ఎ గావుండిన బండియిప్పుడు సెం 60 ప్యాసెంజరు అని పిలువబడునది ద్రోణాచలం వరుసలు

కర్నూలు చేరుట	10-55
సెం 53 మిక్స్డ్ హూస్సేన్ వరుసలు	5-0
కనికరపల్లి చేరుట	7-38

ఇవివరలో సెం 45 ఎ అని పిలువడి యిప్పుడు సెం 85 మిక్స్డ్ బండి బళ్లారి వరుసలు

రాయచుర్లం చేరుట	10-30
సెం 29 మిక్స్డ్ వాన్ కోడిగామా వరుసలు	15-20
మర్చగోవా చేరుట	15-35
సెం 23 మిక్స్డ్ మర్చగోవా వరుసలు	16-20
లోండా చేరుట	8-0

సెం 1, 2 పూనా మెయిలు బండ్లు ఇవివరలో వర్తించు తప్పుడు, దొడ్లబల్లాపురంలో ఆగక యిక ముందు గోల్కొల్లి, టకరిస్టేషన్ లో నిలుచును.

సెం 12 కొల్హాపూరు ప్యాసెంజరు మీరాజుడి లిమిటెడ్ స్టేషన్ లో కూడా నిలుచును.

సరాసరి బండ్లవరుసలలో కొన్ని మార్పులు చేయబడినందున వాటి కాలక్రమము ననుసరించి మీటర్ గేజిలో కూడా స్వల్పమార్పులు ఉండును.

ఇంకను వివరములు కానలసినకాదు స్టేషన్ లో టైమ్ టేబుల్ (Time Table) కాలనిర్ణయపట్రికలను కొని చూచుకొనవచ్చును. (సెం 17)

కావలెను

ఇంగ్లాండు లాల్ కౌన్సిల్ గ్రామమునందలి ప్రత్యేక నవనాని గృహములందు వేదోక్త విధానము ననుసరించి పురోహితము చేయుచుగల బ్రాహ్మణులు కావలెను. వివరముల కొరకు యీ క్రిందివిరుదాచాకు ప్రాయుడు.

డి. వెం. శ్రేష్ఠి,
కనుపత్రి గ్రామవైశ్య సంఘాధిపతి,
లక్ష్మీనివాసము, వేటపాలెము 10-8-23.

మకరధ్వజ రసాయనము.

దీనిని నేవించినచో 5, శేషబలము, పుష్టి, కాంక్ష మనోహరము, తిదార్థముకలగ జేయును. 60 మాత్రలు 8-7-0. 2460 పి. ఆర్. మెడికల్ హాల్ రామచంద్రపురం (గోదావరి.)

మంత్రుల వేతనముల

నింకరణము

ప్రతిపక్షసభ్యులు మంత్రివర్గమువై

దాడి వెడలుట

హోం మెంబరు సమాధానము

బర్మా శాసనసభ బడ్జెటు సమావేశము

పూర్తి అయ్యెను

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తంతి)

రంగూను, మార్చి 19:—అటవీ శాఖ విద్యా శాఖ మంత్రుల వేతనముల నిరాకరించు తీర్మానానంతరమున బర్మా శాసనసభ బడ్జెటు సమావేశము పూర్తి అయ్యెను. నేటి ఉదయమున శాసన సభ సమావేశమైన పిదప అటవీ శాఖ మంత్రి జేతను నిరాకరించుటకు ప్రతిపాదించిన తీర్మానముపై చర్చ గావించ ప్రారంభమయ్యెను. మూడుగంటలవరకు తీర్మానముపై చర్చ జరగెను.

గవర్నరు, కార్యనిర్వాహక వర్గము, సలహాదారులు ప్రజాభిప్రాయము నరయుటకు నితరులకంటె అవకాశములు గలవారై యున్నారని ప్రభుత్వముచే నియమింపబడిన డా॥ పరక్ గారు చెప్పిరి.

యు. థీన్ మాంగుగారు

ఇచ్చిన సంస్కరణముల నిష్ప్రయోజనము చేయుటకు ప్రభుత్వ ప్రయత్నములు

గవర్నరు విధానమును మార్చెననియు సంస్కరణముల వలన లభించిన అధికారముల లాభము ప్రయత్నించుచుండెననియు జాతీయవాది యు. థీన్ మాంగుగారు చెప్పిరి. ఈసందర్భమున పోస్టు డెవలప్ మెంటు కమిషనరును ఉద్యోగమందు టుకు చెప్పి, స్వతంత్రపక్షమునకు జెందిన మంత్రి లీ ఉద్యోగిని నియమించబడినందున ననియు మాంగుగారు చెప్పిరి. ఈ ఉద్యోగ నియమముచే అధికారులబలము హెచ్చెను. అంతియకాక ప్రజలు యీ విషయమందు వణింపబడుచున్నారు. కాబట్టి మంత్రివర్గముతో వారిపార్టీకి సంబంధముండరాదని మాంగుగారు బల్గిరి.

మంత్రుల నియమము వినివచ్చుచు దేశమంతయు ఒక్కసారి విచారించెనని సాపోఫిల్ గారు చెప్పిరి. ఎవరో మిక్కిలి పొరపాటుపడి రచించు, అందుచే బర్మాయందు అసంతృప్తి, ఉపద్రవము సంభవించవచ్చునని సభ్యుడు చెప్పెను.

తన సంపూర్ణ ప్రాయ ప్రకారము గవర్నరు మంత్రులనియమించు చక్కగ వర్తించెనని ఎఫ్. కె. రాటన్ గారు వచించిరి.

ఆర్థిక కార్యదర్శి

సక్రమమున రాజ్యాంగవిధానము ప్రకారము మంత్రులు నియమింపబడి రని ఆర్థిక కార్యదర్శి బూత్ గ్రెగ్లగారు చెప్పిరి. పరిస్థితులందు భేదము గలదుగాన బర్మాయందు పార్లమెంటరీ విధాన మవలంబించి పిలువెడు. మొదటిశాసనసభ కాలము సమీపించునప్పటికి మంత్రులు ప్రభుత్వముతో సహకారము నలుపుటలేదు. కాబట్టి దినదినము పెరుగుచున్నట్టి పార్టీ యు, దొర నెలకొని సహకారము చేయవచ్చునట్టియు పక్షమునుండి మంత్రుల నియమించుట సహజముగ నున్నది. డెవలప్ మెంటు కమిషనరు ఉద్యోగమును రద్దుచేయుట గురించి చర్చ జరుగుచున్నప్పుడు ప్రతిపక్షము శాసనసభనుండి వెడలిపోవుట పక్షముయొక్క వాదపేలవనున ప్రకటించవచ్చును. జాతీయవాదులకంటె అధికారులే అంతరాత్మప్రబోధన ప్రకారముగ వోటులను ఉపయోగించుచున్నారని ఆర్థిక కార్యదర్శి నడిచెను.

స్వరాజ్యపక్ష వైఖరి

ఉపాధ్యక్షుడు విన్నపముచేయుట
విశ్వాసరాశిత్వము మంత్రులయెడ జూపుటయందు స్వరాజ్యపక్షము ఇతర పక్షములతో గలియుటలేదని స్వరాజ్య పక్షము శాసనసభ ఉపాధ్యక్షులను నగు యు. బాట్ గారు వచించిరి. ద్వం

ప్రభుత్వము స్థానే స్వపరిపాలనము (హోంరూలు) స్థాపించు స్వరాజ్యవాదుల ఆశయును అదృష్ట లోపముచేచి తమకున్నే హితులతో చేరిన ఆర్థిక సభ్యుడు నడిచెను. స్వరాజ్య వాదుల హోంరూలరు, జాతీయవాదులకలయిక ఆర్థికసభ్యుడైన మాట జ్ఞప్తికి దెచ్చుచున్నది. జాతీయవాదుల దొరణి సభ్యుడు గ్రహింతజాలకుండెను. మంత్రుల నియమము సక్రమ రాజ్యాంగ పద్ధతికి విరుద్ధముగ నున్నదని జాతీయవాదులు చెప్పుటయందు సారములేదు. ఇండియా పరిపాలనాచట్టము ప్రకారము గవర్నరు యిచ్చుచు వచ్చినవారిని మంత్రులుగ నియమింప అధికారము గలదనియు, మంత్రులుగ నియమింపబడినప్పటికి శాసనసభయందు సభ్యులుగ నైన వారుండ నక్కరలేదనియు యు. బాట్ గారు చెప్పెను. గవర్నరు నియమమును బ్రష్నించుటయందు సభకు హక్కుగలదాయని సందేహముగ నున్నదని బాట్ గారు బల్గిరి. వారి పక్షమునుండి మంత్రులు నియమింపబడునని జాతీయపక్షము గోరుచున్నదనియు అట్లు గోరుటయందు మంత్రుల వేతనముల నిరాకరించుటచే అసభ్యముగ వర్తించుచున్నారనియు ఉపాధ్యక్షుడు వచించెను. అట్టి చర్చ ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ నున్నది. సంస్కరణముల కొనసాగించుటకు ప్రజ ఆజ్ఞ దీసికొని జాతీయసభ్యులు శాసన సభయందు ప్రవేశించిరి. మరెయొక నీతి అవలంబించునెడ వారు తిరిగి ఎన్నుకొనబడుటకు నిలువ వలయును. వ్యవహారములగురించి సంపూర్ణ సమాచారములు మంత్రులెయంగుటచే వారువారతనముతో ఏకీభవించి యుండవచ్చును. రిజర్వుడు శాఖయందు ధాధమేడపన్ను మొదలగు విషయములు మంత్రుల యిష్టాను సరణముగ జరగ నందున వారలను రాజీ నీయమును శుద్ధ అవివేకమును చెల్లడి చేయుచున్నదని ఉపాధ్యక్షుడు యు. బాట్ గారు బల్గిరి.

హోం మెంబరు సమాధానము

స్టేటు సెటిల్ మెంటునుండి వచ్చిన చీనావారెల్లరు బిట్టి ము పౌరులనియు, పదునెల్లరు మాత్రమ చీనా వారెల్లరు సంఘ తుందలి బిట్టి ము పౌరులనుట సంశ్నరమునకు దూరమనియు చీనా వారెల్లరు సంఘ ప్రతినిధియగు ఆటవి శాఖ మంత్రి విషయమై గావించిన అన్వేషణలకు హోం మెంబరు సర్ ఎలియంట్ గారు సమాధాన మిచ్చిరి. అధిక సంఖ్యాకులు శాసనసభ సభ్యులుగ నున్న పక్షమునుండి మంత్రులను నియమింప గతసంవత్సరమందు ప్రభుత్వమునకు నాటిల్లిన పరాజయములను దెల్పి రెండవశాసన సభయందు దొక్కసారియే ప్రభుత్వము ఓడిపోయెననియు, మంత్రుల వర్గమునకు పలుకుబడి గలదనియు హోం మెంబరు వచించెను. తనకు మూడు సంవత్సరములందు బర్మా ప్రభుత్వపరిపాలనయందు గలిగిన అనుభవమునుబట్టి బర్మాయందు అనుకొనినంత కంటె సంస్కరణములు అధికముగ జయప్రథముగ కొనసాగింపబడెనని సర్ విలియంట్ గారు స్పష్టముగ చెప్పిరి. స్వతంత్రపక్ష తరపున విస్తారముగ గత ఎన్నికలందు ప్రజలు వోటు చేసినది చెప్పెను. తమ అభిప్రాయముల శాసనసభయందు విస్తృతము చేయుటకు స్వయముగ ఆలోచింపగలవారు గావలయునని ప్రజలు గోరుచున్నట్లు గత ఎన్నికలవలన లోచుచున్నది. మంత్రులయొక్క మకమం దానిధానమే అవలంబించ బడెను. జాతీయవాదపక్షము నుండి మంత్రులు నియమింపబడినను, ఆ పక్షముయొక్క మంత్రుల 10 కారుల వోటులపై ఆధారపడవలసియున్నది. ఏలన, హోంరూలరులు, స్వరాజ్యపక్షము జాతీయపక్షముతో గలవరు. మంత్రులేమి భాధకరముగ వేసులను గావించ జాలరని ప్రతిపాదకుడు చెప్పెను. ఆ రిమార్కు ప్రకృతపు మంత్రి వర్గమున శీతాక వెనుక మంత్రివర్గముగ నున్న తన పక్షమునకును వర్తించునని హోం మెంబరు నూచించెను. తనకుగల అనుభవమును బట్టి గత మంత్రివర్గము ఎన్నియో భాధకరములకు పనులను గావించెదరని సర్ విలియంట్ గారు చెప్పిరి. బర్మాదేశము మిక్కిలి అభివృద్ధి నొందనున్నదనియు క్రమముగ అభివృద్ధి నొందవలయుననియు, సభ్యుడు చెప్పెను.

తీర్మానము ఓటునకు వెట్టబడెను. 51 మంది సభ్యులు తీర్మానమున కనుకూలముగను 40 మంది సభ్యులు ప్రతికూలముగను వోట్లు వేసిరి. తనసంతరము అటవి శాఖ మంత్రి డిపార్టు మెంటు డిమాండు పూర్తి గ్రాంటు చేయబడెను.

విద్యా శాఖ డిమాండు

రూ 2, 428700 గానయినది విద్యా శాఖ మంత్రివారి శాఖ వ్యయము నిమిత్తము గోరెను. మంత్రి జేతనును నిరాకరించుటకు హోంరూలరును, పాగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించెను. ప్రపంగములు తీర్మానముపై గావించకుండగనే ప్రతిపాదనపై వోటు చేయబడెను. తీర్మానము ఓడిపోయెను. మొత్తము డిమాండు గ్రాంటయ్యెను. రేపు అధికార కార్యక్రమము లేనందున శాసనసభ నేటికి నిల్చివేయబడెను.

చదువుడు
జగత్సృష్టిచెందిన

యోచింపుడు

కొనుడు

కామినియానూనె

ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలను శుభ్రపరుచును, అల్సర్లు, యొక్క అభివృద్ధిని, సాగనును హెచ్చించును. పుష్టియందు గలుగుచుండును పారద్రోలును, బట్టలను ముచ్చట, రంగుమారిన వెంట్రుకలను ముమ్మారు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసనగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియొచ్చిన ను గలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యుత్తమగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి యున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతప్రకరణ చదువుడు.

దీవాకాచంద్ర భండారి, అమృతసరు పంజాబునుండి వ్రాసినది:—
“మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలను పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసిపంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకుమరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రూ 1-0-0 పోస్టుఖర్చు 0-6-0 ప్రత్యేకము
8 ” ” 2-10-0 ” 0-12-0 ”

హెచ్చరిక:— కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యందు ప్రతి వాగరికగృహమునందును తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణముగల తక్కువరకము నిచ్చి “ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార తంత్రములనుమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని కామినియానూనె తప్ప మరేదయిన వాడకూడదని, స్థిరపరచుకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికీ రాజువంటిది ఓటో దిల్ బహారు
వాడబడిన వారందరిచే చాలగొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరు
మలయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా కొసిన పుష్పములవలె మినుట్టు
ప్రక్కలకు దానివాసన వ్యాపించును.
దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మిరెప్పుడును దీనినేవాడుడు.
1 బుడ్లి బుడ్లి 1 కి ధర రూ 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రూ 0-5-0 ప్రత్యేకము
1/2 ” ” 1-4-0 ” 0-5-0 ”
కాంపెట్ బుడ్లి 1 కి ధర రూ 0-2-0

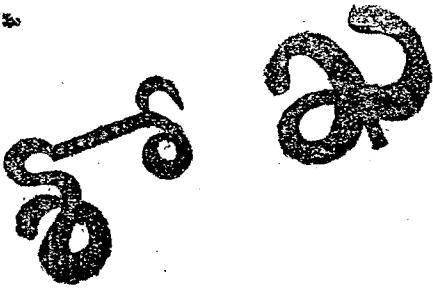
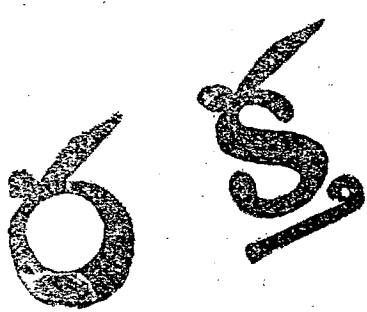
సోల్ వజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

285, బామ్బాయ్ మార్కెట్టు, బొంబాయి.

126

ఇలలము, వరముల బలహీనము

1228

మెరలము వాటి.

Deschiens' syrup

విరలుమ ఉపయోగించుము.

ఇది, అశోగ్యము, ఇలము, నియంత్రకము, శుక్ర, పిత్త, కైమ్యులకలహానికలహాని. దీనిని, హరి
భాగ్య కుంజము, గలపించుము. ఎక్కడను దొరుకును.

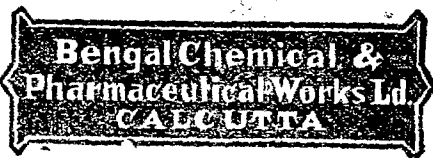
To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co, 174, Broadway, Madras.

ఓషధులచే చేయబడిన దంతచూరము

ప్రతిరోజు దంతముల కుపయోగించుటకు తగిన దంతచూరము

దంతములకు కాంతి నిచ్చును,
నోటియందు దుండు దురువాసనను పోగొట్టును,
శ్వాసము విడుచునప్పుడు సువాసనగా నుండును.

డబ్బా 1-కి ధర రూ 0-6-0.

గజ్జికి తెలము

వెల డబ్బా 1-కి రూ. 0-4-0

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖమున చిన్నచీల్ల
లకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తెలము నాలుగు

భూలు రాశివ గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశిం
చును. తప్పక పనిచేయును. వెలకన్న పోస్టుఖర్చు లభికమును
గాన ఇతరమందులతో కలిపి తెప్పించుకొనుట యుక్తము.

అమృతాంజనం దివో, బొంబాయి - మదరాసు

భారత శాసనసభ

మర్కెంటైలు మొరైను సంఘము

వారి సూచనలు

మృతవారము భారత శాసన సభ యందు సభ్యులగు
నందు జ సా హే బు గారి తీర్మానము ఆమో
దింపబడిన పిమ్మట సభ్యులలో అనేకులు ముఖ్యముగ మహమ్మదీయులు సభాభవనము వెలుపలివనాలో తిరుగుచుండిరి. ఆ సమయమున సర్ శివస్వామి అయ్యరుగా కీ క్రిందితీర్మానమువహించిరి:—

(1) ఇండియను మర్కెంటైలు మొరైను నేర్పరుచుటకు ప్రోత్సాహమొనగట, భారతీయ యంతకలకు నావికా విషయములందు కిక్కురపుట (2) ఇండియను మర్కెంటైలు మొరైను కమిటీవారి నూచనలు ఆమోదించి వాటిని ఆచరణయందుంచుట (3) భారతదేశపు సముద్రములందే భారతదేశపు వడసలలో భారతీయులకులకు శిక్షకరపుట (4) సుబహారు ఇంజనీయరులకు కళాశాలయందు మేరైన ఇంజనీయరులకు నేర్పి ఆచ్చటచ్చట కావికాశిక్ష కరపుటకు ప్రాథమిక పాఠశాలల నేర్పరుచుట (5) శేవు వ్యాపారము విషయమై లైసెన్సు వివరములను పనియు ఈ సభవారు గవర్నరు నెవరులుగారికి కలహా ఇచ్చుచున్నారు.

సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారు తీర్మానమువహించి యిట్టి ఉపన్యాసము ఇచ్చుక మార్కెటు రంగావారిగాత శేచి సభ్యులందు సభ్యులసంఖ్య స్వల్పముగ నుండెననియు ఈ విషయమై చర్చ ఆపుచుండేయట ఉచితమనియు సూచించిరి. సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుగారి నూచనలు ఆమోదించి ఈతీర్మానమునకు ప్రభుత్వమువారు తగుప్రతిస్పందన మివ్వవలసియున్నదని.

మర్కెంటైలు మొరైను కమిటీయొక్కయు కాపను కేయర్లకు కమిటీ యొక్కయు నూచనలను, శివస్వామి అయ్యరుగారు వివరించి శేవు వ్యాపారము విషయమై ప్రభుత్వమువారు లైసెన్సు పద్ధతి నవలంబింపవలయునని చెప్పిరి. మొరైను ఇంజనీయరులగునందు శిక్ష బొంబాయి కరాచీలయందుకాక సిచిపూరునందు కరపబడుట ఉచితమని చెప్పిరి.

శేదాభిప్రాయములతో కూడిన విషయములపై చర్చ మరియొక సమావేశమువరకు నిలిపియుంచి భిన్నాభిప్రాయములు లేని అంశములపై తీర్మానము గావించుట ఉచితముగ నుండునని అన్యక్షుడు ప్రభుత్వమువారికి సూచించెను.

అన్యక్షుని నూచనలు సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుగారు ఆంగీకరించి ఇట్లు చెప్పిరి:—

నేను ఈ ఉద్దేశముతో ఒక సవరణ సుపహించెదను. శేవువ్యాపారము విషయమై శేదాభిప్రాయములు అధికముగ నున్నవి. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారియనుకోరిక ప్రకారము వలసియున్నది. ఈసందర్భము కొన్ని విషయములను క్లిష్టములను అధికముగ కష్టముని గుర్తించవలయును. మార్కెంటైలు మొరైను కమిటీ నియమింపబడుటకు పోర్చుగీ బొంబాయి కలకత్తా వర్తకులు ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారికి అర్జీలు పంపుకొనిరి. ఇతరదేశముల అనుభవమును గుర్తించుట అవసరము ప్రభుత్వమున నావలంబించాలను మార్చవలయును ఇది సామ్రాజ్య విధానమునకు విరుద్ధముగనుండును. ప్రాముఖ్యమైనదంతటి అవలంబించబడినప్పుడు ఆర్డెయిన్మెంటు ఆసంతృప్తికలిగినను. ఆర్డెయిన్మెంటులో ఈవిధానము పల్ల వ్యాపారము కొంతవరకు జీవించెను. కొప్పలటానికును రిజర్వుచేసిన ప్రభుత్వమువారే అన్ని ఏర్పాటులు చేయవలసియుండును. రిజర్వుచేయుట నూనె బొగ్గు బియ్యము ఇతర ఆహారపదార్థములపై ఛార్జి అధికమును. బర్మా బెంగాలు వ్యాపారమునకు నష్టముకలుగును. కావున ఈవిషయమై ప్రస్తుత మెట్టివిధముగావించుటకు శిలు లేను. డెక్ ఆఫీసరుల ప్రయోనింపవలయుమై ఆలోచించుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులై యున్నారు. ఈదేశమునందు శిక్షకరపుటయు లేక వారికి ఇంగ్లాండు ననుసరింపవలయునా అను విషయమై ఆలోచింపవలయును. ఈఉద్దేశ్యములకు 800 రూపాయలు కన్న ఎక్కువ జీతముండదు. ఈజీతముకొరకు అధ్యక్షులు ఇన్ని శ్రమలు సమర్పించెదరా అని సంజేహింపవలసియున్నది అధ్యక్షులను ఇంగ్లాండునకుపంపి వారికచ్చట శిక్షకరపుట ఉచితము. ము. ఈదేశమునందే శిక్షకరపుటయుననిన డెఫరెసునావను ఉపయోగింపవచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారికి ఈవిషయమై కొంత అధికారమివ్వవలయును. డెక్ ఆఫీసర్లకు శిక్షకరపుట ఏర్పాటులు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనెదరు. తీర్మానమునందలి ఇతర భాగములపై చర్చ రాబోవుసమావేశమువరకు ఆపుచుండేయవలయునని ఉపహాసించుచున్నారు.

సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుగారి ఉపహాసము ఆమోదింపబడినది. అంతటితో సభ ఆపుచుండేయబడినది. వరల సభ సోషు వారము సమావేశమగును. (ఆ. ప్రె)

చెన్న పురి శాసనసభ

డిమాండుల వైచర్య

హైకోర్టునందు మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తి

శాసనసభవారు శనివారము ఫలహారానంతరము తిరిగి సమావేశమై యున్నందున మంత్రులవేతనములపై నెట్టివర్తనయేలేకయే ఆ సభింపవలెను. అటుపిమ్మట న్యాయపరిపాలనాశాఖ డిమాండు గట్టిపెట్టెను. సందర్భమున ఒక మహమ్మదీయుని హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగ నియమింపవలెనని కలీఫుల్లాగారు చెప్పి ప్రతిపాదనపై దీర్ఘమనఃపూర్వకముగా సభయం దన్నివక్ష ముఖ్యము ఆ ప్రతిపాదనయెడల సానుభూతిని తెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారిమీద సత్కారముపూర్వకముగా సామెదియమన్నా గారి మాటలను సుడిచినపిదప ప్రతిపాదనము సభవారిచే నామోదించబడినది.

“మంత్రుల వేతనములు”

పానగల్లురాజుగారు ప్రధానమంత్రి “మంత్రులయొక్క యు కార్యవర్గాలయొక్కయు ఖర్చులకొరకు రి.54 లక్షల నొస గించినదని గోరిరి. ఈ ప్రతిపాదనపై చాలతగ్గింపులకు నోటిను లావకముగాని అండ్ కట్టి తప్పయ్యెవ్వియును ప్రతిపాదిం చబడలేదు.

కె. శివారామరెడ్డిగారు రాజీవునస్సరమునుండియు, రిక్టర్గారు జైలరులు వేతనమును నాన్ వోటబులుగ పరిగణించు లును తీవ్రముగా నాడెను. డిమాండునందు ఒకరూపా యని తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

డి. బి. కృష్ణమనాయకుడు ప్రభుత్వమువారివర్తనను తీవ్రముగా ఖండించిరి.

పానగల్లురాజుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఆవేతనము “నాన్ వోటబులు” అని ఆయనయవట్టికలో నుండుట అచ్చు పారబాటని చెప్పిరి. (ఓ ఓ అను కేకలు “నవ్వ”) డిమాండ్లు అంగీకరింపబడెను.

హైకోర్టు శనివారములందు పనిజేయుట

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు జడ్జిల వేతనములకు

ప్రతి కిందిన మొత్తమునందు 101 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతి పాదనయెడతరజిల్లాలయందు న్యాయాధికారులవలెనే హైకోర్టు న్యాయమూర్తులగుడశనివారముగూడ పనిజేయవలెననిగోరిరి.

లామెంబరుగారు ప్రతిపాదనము నెదుర్చుచు శని ఆది వారముల న్యాయమూర్తులు తీర్పులు వ్రాయుటకును, పరి పాలనావ్యవహారములను జూరుటకును సుపయోగింపబడుచుండు ననియు అందుచే శనివారముపని జేయవలెనని లేదనియుడిచిరి. రెటర్ను కేసులు, 28 మి. ప్రకాష్, హైకోర్టువారి నెలపులనుసంతకాల ము చేసి, హైకోర్టు న్యాయమూర్తులకే గలదు గాని ప్రభుత్వమువారికే లేదు. అయినను సభ వారి యభిప్రాయ ములు న్యాయమూర్తుల కెరిగించెదను.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తి

ఖా. బి. పి. కలీఫుల్లా సాహెబుగారు రు 100 ల తగ్గిం పవలెనని ప్రతిపాదించుచు హైకోర్టునందు ఒక మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తిని నియమింపవలెనని గోరిరి. అబ్దుల్ రహీము గారు ముదరాగు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి పదవిని నడచివెళ్లిన తరువాత, ఎన్ని పర్యాయములు ఖాళీలు వచ్చినను, మహమ్మ దీయ న్యాయమూర్తిని నియమించు విషయమును ప్రభుత్వము చాలా త్రాసమును దలపెట్టలేదు. లామెంబరు రెండువత్సరములకు పూర్వము విషయమున మహమ్మదీయ సభ్యులభిప్రాయమును గమనించవలెనని చెప్పిరి.

లామెంబరు. ఇతరరాష్ట్రములనుండి ఎవరినైననియ మించు విషయమున మహమ్మదీయ సభ్యుల అభిప్రాయమును గమనించవలెనని చెప్పిరి.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, పాశ్చాత్య న్యాయశాస్త్రా భివృద్ధికి, భారత న్యాయశాస్త్రాభివృద్ధికిని సుప్రసిద్ధ మహమ్మ దీయ న్యాయశాస్త్ర ప్రణేషులు గావించినవేనుకొనియాకిరి. ముదరాగు హైకోర్టునందు మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తిని నియ మించు ప్రతిపాదన, భారతదేశము దెచ్చుటకు సామర్థ్యవంతుడగు మహమ్మదీయుల లేకపోవుటచేగాను. రెండు వత్సరములకు పూర్వ మునుమున మహమ్మదీయసభ్యుల అభిప్రాయమును గమనించగా, ఇతర రాష్ట్రములనుండి మహమ్మదీయ న్యాయమూ ర్తిని నియమించుటకు వారంగీకరింపలేదు. 1927-28 సం॥ రెండు న్యాయమూర్తిపదవులు ఖాళీయగును. ఆపదవులందొక స్థాన

మున కొక మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తిని నియమించు విష యమును ప్రభుత్వమువారు నష్టమైయుండునొనెదరు.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు, డా సుబ్బారాయ నుగారు, ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

“ఇతరరాష్ట్ర మహమ్మదీయుల క్కరలేదు”

అబ్దుసుఆలీగారు, ఇతరరాష్ట్రములనుండి పిలిపించి మ హమ్మదీయ న్యాయమూర్తిని నియమించు సూచనను తీవ్రముగా నెదిర్చిరి. మహమ్మదీయులందు విద్యావంతులును, న్యాయవాదు లును, ఈరాష్ట్రములోని వారిచే హైకోర్టు న్యాయమూర్తి పదవికి నియమింపవలెనని గోరుచున్నారు. అట్టివారు లభింపని యెడల, ప్రస్తుతమున్న మహమ్మదీయ న్యాయవాదులందు సమ ర్థులగు వారిని, జిల్లా మున్సఫులుగను, జిల్లాజడ్జీలుగను నియ మించి, తరఫీదునొసగి, క్రమముగా హైకోర్టు న్యాయమూర్తి పదవి నొసగవలెనని, వారి గాఢాభిప్రాయము. ఈ తరచేకము నుండి మహమ్మదీయునిదెచ్చి నియమించునెడల ఈరాష్ట్రమునం దలి మహమ్మదీయులకు అంత సంత్కృప్తి కొరముగ నుండజాలదు. వారు సామాన్యముగ దక్షిణరాష్ట్రముల మహమ్మదీయులను పీనముగ జూచెదరు. (కొందరుమహమ్మదీయసభ్యులు. లేదు లేదు) లేదు లేదు అనివారనెదరు. కానినేను నుడిచిన వాక్యము య భార్యమని నొక్కి వక్కాణించు చున్నాను. వారు ఈరాష్ట్ర పు మహమ్మదీయులలో నేమాత్రము కలియదు.

తగినంత శక్తిసామర్థ్యము లేనియెడల మహమ్మదీయుడై నంతమాత్రమున నెవరిని న్యాయమూర్తిగ నియమింప గూడదు. న్యాయ నిర్ణయమునకు హైకోర్టు ఉత్తమమైన సంస్థ. వారి న్యాయనిర్ణయము ప్రజలకందరకును మార్గదర్శకముగ నుండవ లెను. అట్టిసందర్భమున, మహమ్మదీయు డను కారణముచే అస మాధుని దెచ్చి న్యాయమూర్తిగ జేయునెడల నధికాల ఆపద్రవ కర్షము. హైకోర్టును, కులప్రాతినిధ్యము కొర కుపయోగించ బడరాదు.

మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తులు లేకపోవుటచే, మహ మ్మదీయ న్యాయశాస్త్ర సమస్యలు సరిగ పరిష్కరింప బడలే దనుట సత్యమౌదు. చెన్నపురి హైకోర్టునందలి హిందూన్యా యమూర్తులును, యూరపీయను న్యాయమూర్తులును చాలసమ ర్థతతో మహమ్మదీయ న్యాయశాస్త్ర సమస్యల పరిష్కరించు చున్నారు.

టి. ఎం. నరసింహాచార్యులుగారు ప్రతిపాదనను బలప రచుచు, హిందూన్యాయమూర్తుల సామర్థ్య పరిమాణము మహ మ్మదీయులందుండ జాలదనియు (అబ్బాస్ ఆలీగారు:—నేనా విషయ మంగీకరింపను) అందుచే తక్కువ సమర్థులై నప్పటికి మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తుల నియమింప వలెననియుగోరిరి.

సంఘమున కవమానకరము

డా. సి. నళేశుగారు గూడ ప్రతిపాదనను బల పరచిన పిదప సాల్లానాగారు (భారతీయ కై ప్రభు) తీర్మా నముపై మాటలాడుచు, మహమ్మదీయుడైనంత మాత్రమున గాని కై ప్రభుడై నంతమాత్రమున గాని, తక్కువ సమర్థుడగువానిని హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగ నియమించు టాసంఘముల నవమా నించుటయని నుడిచిరి. ప్రభుత్వమువారు మాసంఘములయెడల ప్రత్యేకాభిమానమును జూపుటగాని, జూపుమండిరను భావ మును గలిగించుచు వీపుతెట్టుటగాని తమ కవమానకరము. సామ ర్థ్యమునే ప్రధానముగ నుంచుకొనియే వారి కద్యోగము లొసగ వలెను. తక్కువసమర్థుడగు, కై ప్రభు న్యాయమూర్తి గాని మహ మ్మదీయన్యాయమూర్తిగాని యెన్నయెడల నాసంఘములకే తలపంపు.

డి. బి. కృష్ణమనాయకుడు ప్రతిపాదనను బలపరచిన పిదప లామెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, హైకోర్టునందు పర్య నెంటు ఖాళీలువచ్చినంతనే, మహమ్మదీయన్యాయమూర్తిని నియమింపవలెనని యెంచుచున్నారని వాదనామొసగిరి. ప్రతి పాదనము సభవారిచే నంగీకరింపబడెను.

హైకోర్టులో సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

డా. సి. నళేశుమొదలియారుగారు, హైకోర్టు ఉద్యో గములందు వేర్వేరు సంఘములవారికి తగినంత ప్రాతినిధ్యము నొసగవలెనని గోరుటకుగాను డిమాండునందు రు 100 తగ్గింప వలెనని ప్రతిపాదించిరి. లారీపోర్టులందు, ఒక్కరైనను బ్రాహ్మణేతరులు లేరని వీ రాక్షేపించిరి. సాంఘిక ప్రాతి నిధ్యమునుగరించి ప్రభుత్వమువారియొత్తరువును, శాసనసభవారియభిప్రాయములను హైకోర్టువారు నిర్ణయమొనర్చి వెక్కిరించు చున్నారనియు, అట్టి హైకోర్టునుమట కంటే, తొలగించిన, పంచాయితీల నేర్పరుమొనెద మనియు నుడిచిరి.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, డా. సి. నళేశు మొదలిగారి ఆరోపణలకు అవకాశములేదని నుడిచిరి. కొంతమంది, న్యాయమూర్తులును, హైకోర్టు ఉద్యోగులును, న్యాయవా

ద్రతనిధులును గలసిన ఉపసంఘమువారు లారీపోర్టులను నియ మించెదరు. ఓ. కందనామి, డా అన్నదీప్తు మొదలగు బ్రాహ్మ ణేతర ప్రముఖులందుగలరు. వారు బ్రాహ్మణేతరలక న్యాయ మొనర్చిరని ఎవ్వరును ఆక్షేపింపజాలరు. హయకోర్టును తొల గింపవలెనని నళేశుమొదలియారుగారనిరి. ఇట్టివాక్యములను తీవ్రముగా నాక్షేపించుచున్నాను. శాసనసభవారియొక్కయు అధికారవర్గమువారియొక్కయు, ఇతరులయొక్కయు హింసల నుండి పౌరులను రక్షించి, వారిహక్కుల నిలువజెట్టు సంస్థ ఒక్క హయకోర్టే. ఇకమిద వీరిట్టిమూటలాడరని నమ్ముచు న్నాను. ఇట్టివాక్యములు హయకోర్టు ప్రతిష్ఠను భంగకరములు.

డా. డి. నళేశుగారు అభీషియము-రిషేవర్ పదవిని చీపు ఇవ్వటయై పెటరు పదవిని లీగలు రిమెంబరెస్సరు పదవిని బ్రాహ్మణేతరుల కెందు కొనలేదని అడిగిరి.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు ఒక్కొక్క పదవిని దీర్ఘ దానిలో బ్రాహ్మణేతరుల కెందును నియమింపలేదని యడుగునొ పరియగు తర్కముగాదనియు మొత్తముమీద జూడవలెననియు నుడిచిరి. అంతియగాక గౌరవనీయ సభ్యుడొనర్చిన ఆరోపణలం దుగూడ ఆధారములేదు. ఇంతవరకును, అభీషియము రిషేవర్ పద విని మాత్రముజిప్టిగారు మొదలగు బ్రాహ్మణేతరులే నియమిం పబడుచు వచ్చిరి. చీపు ఇంటర్ పెటరు పదవి నధివసించిన వారుగూడ చాలవరకు బ్రాహ్మణేతరులే. ఈశాఖయందు బ్రా హ్మణేతరులకు సంపూర్ణమగు ప్రాతినిధ్యము గలను.

హైకోర్టు వ్యవహారములన్నియు సార్వభౌముని శాసన ముప్రకారము హైకోర్టువారి పరిపాలనయందే యుండును. ప్ర భుత్వమువారు రెండు జోక్యముగలిగింపకొన జాలరు. అయినను శా సనసభవారి యభిప్రాయమును వారు గమనించి గౌరవించెదరని నమ్ముచున్నాను.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

ఔంపరరి న్యాయమూర్తులు

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు, డిమాండునందు రు 100 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు హైకోర్టు నా యమూర్తుల సంఖ్యను తగ్గింపవలెనని దని గోరుచు ఔంపరరి జడ్జిలను తొలగింపవలెనని గోరిరి. ప్రభుత్వమువారు గతవత్సర ఆ యవట్టిక చర్చ సందర్భమున ఈతాత్పాలిక న్యాయమూర్తు ల పదవులు త్వరలోనే తొలగింప బడునని వాదనా మొనర్చిరి కాని ఈ ఆయనయవట్టికయందుగూడ ఔంపరరి జడ్జిల పద వులకు సంవత్సరమున కంతకును గ్రాంటు గోరబడి యున్నది. ఇ తరవారాపత్రికలకు లేని ప్రత్యేకసదుపాయముల ననుభవించు చున్న ఒకవారా పత్రిక.....

మాయిరుగారు:—ఒకవారాపత్రికయని అస్పష్టముగను డువునెడల గౌరవనీయసభ్యు డేవారాపత్రిక నుద్దేశించెనో ద లియకున్నది.

ఎ. రా. మొగారు:—మదరాసు మెయిలుపత్రిక ప్రభుత్వ సభ్యుడంతకాలము అనుభవము సంపాదించిన తరువాత నీమాత్ర ము విషయముదెలియదాయను కొంటిని ఆపత్రిక, ఔంపరరి జడ్జిపదవులు నెట్టెంబరుమాసమునరకే యుండునని ప్రకటించెను.

సి. పి. రామస్వామి ఆయ్యరుగారు, మదరాసు మెయిలు పత్రిక ప్రకటించినది భారత ప్రభుత్వమువారి యొత్తరువు.

ఎ. రా. మొ. అటులగుచో ప్రభుత్వసభ్యుడు, ఆరు నెల లకుమాత్రమే గ్రాంటును గోరక సంవత్సరము కంతకును ఎంచు కు గోరెనో దెలియకున్నది.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, హైకోర్టువారు చాల ఒత్తిడిగా పనిజేయుచున్నారనియు, దావాలు పరిష్కరింప బడి సమర్థులుతగ్గువరకు ఔంపరరి జడ్జిపదవుల తొలగింప వలె లేదని నుడిచిరి.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

“అడ్వోకేటు జెనరలు పదవికి మహమ్మదీయుని నియమింపవలెను”

మహమ్మదు గౌజ్ మియాన్ సాహెబుగారు డిమాండునం దు 100 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించి, హైకోర్టునందిప్పా డు మహమ్మదీయ న్యాయమూర్తిని నియమింపలేదు. గనుక, అడ్వోకేటు జెనరలు పదవికో లీగలు రిమెంబరెస్సరు పదవికో మహమ్మదీయుని నియమింపవలెనని గోరిరి.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, అడ్వోకేటు జెనరలు 5 వత్సరముల కొకమారు నియమింపబడుననియు, ప్రస్తుత మాపద వి ఖాళీ లేకపోవుటచే మహమ్మదీయుని నియమించు విషయమూ యో చింపవలె లేదనియు, లీగలు రిమెంబరెస్సరుపదవి ఈరాష్ట్ర మున నింకను నెలకొల్పబడలేదనియు నుడిచిరి. ఆవిషయము, శా సనసభాధ్యక్షుని చేతులందుండును.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

సంకరింపబడినరీతిని రు 100 లు తగ్గించి డిమాండు అంత యు నంగీకరింపబడెను.

సభవారంతట లేచిరి.

చెన్నపురి శాసనసభ

జస్తిసు పక్షమువారి నిందారోపణలు

లామెంబరు తీవ్రముగ ఖండించుట

అరోపణ లుపనంహరించుకొనబడుట

బడ్జెటు డిమాండులపై చర్చ

చెన్నపురి శాసనసభవారి యుదయము తిగిరి సమావేశమైనపుడు బడ్జెటు డిమాండులపై చర్చ జరిగినపుడు డా. సి. నరేశమొదలియారుగా (ప్రభుత్వమువారును పోలీసు శాఖవారును స్వరాజ్యపక్షమువారిపై పాక్షిక భావముతో ప్రవర్తించుచున్నారని చెలిపి, లామెంబరు ఆరోపణలను తీవ్రముగ నాడేసి చుచు తీవ్రముగ ఖండించెను. చాలమంది సభ్యులు గూడ నాయారోపణలను తీవ్రముగ నిరసించిరి.

శాసనసభ ఈదినమున తిగిరి సమావేశమైనపుడు సభ్యుల సంఖ్య చాల పలుచగనుండెను. కోరముగూడ లేదు. 11 గంటకు 19 నుండి సభ్యులు మాత్రమే గలరు. కొంతసేపైన తరువాత కోరమునకు 30 సభ్యులు సరిపొయిరి. తరువాత 11 X 10 ని 1 లకు కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడెను.

ప్రశ్నోత్తరముల యనంతరము, బడ్జెటు డిమాండులపై చర్చ సాగెను.

జెయిల్ డిమాండు

ఖాన్ బహద్దరు ఉస్మాన్ సాహెబుగారు (హోంమెంబరు) జెయిల్ కాఖతు రు 30.80 లక్షల నొసగవలసిన దని కోరిరి.

“మాపిశాలను అండమానుల కంపుట”

రా|| బి|| టి. ఎం. నరసింహాచార్యులు, గారు డిమాండు నందు రు 1001 ల తగ్గింపవలసిన దని ప్రతిపాదించు మాపిశాల ఖయిదీలను అండమానుల కంపు విషయమున ప్రభుత్వము వారి నొసర్చుకొనిన నిర్ణయమును చెప్పవలసినదని కోరిరి.

హోంమెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, శాసనసభవారి తీర్మానము ప్రకారము, భారత ప్రభుత్వమువారు అండమానుల పరిశీలన విచారించుట కొక ఉపసంఘము నియమించిరని నుడివిరి. ఈసంఘమువారి నివేదికపై భారత ప్రభుత్వము వారి యుత్తరువులు ప్రభుత్వమువారి కింకను జేరలేదు. అందుచే మాపిశాల ఖయిదీల నండమానుల కంపుట ప్రస్తుత మాపి యించబడెను. ప్రభుత్వమువారి తీవ్రమయమున నెట్టి నిర్ణయమును గావించుకొనలేదు. జెయిల్ కాఖక్రింద అండమానుల కొసగుటకు ప్రత్యేకింపబడిన రు 10 వేలను ఇవివరకే పంపబడిన మామ్యుదీ యలకు ఒక మసీదును నాల్గు పాతకాలును నిర్మించుటకు జేరింపబడెను.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

“జెయిలరు పదముల నన్ని సంఘములవారికి నొసగ వలెను”

ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు డిమాండునందు రు 00 ల తగ్గింపవలసిన దని ప్రతిపాదించుచు, గార్డరులు డిప్యూటీ జైలరులు, జైలరుల పదవులకు ప్రస్తుతము కంటే నుంచితరగతివారిని నియమింపవలసిన నుడివెను. జైలరులపదవులకు అంతలను ఒక్కొక్క ప్రాంతపుల నుండియే నియమించుటకు తీవ్రముగ నిరసించి అన్నిసంఘములవారిని నియమింపవలసిన కోరిరి. హోంమెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, జెయిలుశాఖయందు పాప్యరుగ్రేకు పదవులకు ఒకానొక సంఘమునుండియే నియమించునాచారము చాలకాలమునుండి అనుభూతిగముగవచ్చుచున్నదనియు అయినను ఈవిషయమును విచారించెదననియు నుడివెను. ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

“నిమ్న జాతుల ఖయిదీలు”

ఆర్. వీరయ్యగారు డిమాండు నందు రు 100 ల తగ్గింపవలసిన దని కోరుచు, జెయిల్ యందు నిమ్నజాతుల ఖయిదీలచే మాత్రమే పాక్షిపనిజేయింపరాదనియు వారి సందర్భోదను సరిసమానముగ పరిగణింపవలసినదనియు కోరిరి.

హోంమెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు నిమ్నజాతుల ఖయిదీలచే పాక్షిపని చేయించుట ఆమోదియ నుడైకొని గాదనియుడివిరి. వెలుపలనున్నప్పుడు సాధారణముగా నెవరోని జెయిల్లోగూడ వారి కావిధమున పనులనే యొసగుట ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశముతో గూడ వారికావిధమున పనులనే యొస

గుట ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము. ఐనను ఇన్ స్పెక్టరు జెనరలు ఈవిషయమును విచారించును.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించు కొనబడెను.

“దీర్ఘ కాలశిక్షితుల విడుదల చేయుట”

మహమ్మదు గౌస్ మియ్యాసాహెబుగారు డిమాండునందు రు 100 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు, స్వగృహములకు వెళ్ల రాదను వరతుతో, దీర్ఘ కాలశిక్షితులను ఖయిదీలను విడుదలజేయు విధానమును ఖండించిరి. ఈవిధముగ విడుదలజేసిన ఖయిదీను, ఇందువలన తిగిరి శాసనపక్ష సత్ప్రవర్తనతో జీవితము గడపుట కష్టమగుచున్నది. జెయిల్ల యందు మసీదులను దేవాలయములను నిర్మించి, ఖయిదీలకు మదజోగ మొనర్చుట కేర్పాటుజేయవలెనని గూడ గౌస్ మియ్యాసాహెబుగారు కోరిరి.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, దీర్ఘ కాల శిక్షితుల విడుదల గురించి గౌరవనీయసభ్యుడు చెలిపిన వరతులు అందరి సందర్భమున నర్థింపవలసిన నల్లరి సందర్భమున వర్తింపవలసిన నియమ నల్లరి సందర్భమున మాత్రమే వరతు విధింపబడెననియు నుడివిరి. వీరు మాసిలావిష్టమున పాల్గొనినవారు. అందుచే నీవిధమున వరతువిధింపబడెను.

హోంమెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, హిందూ ఖయిదీలకును, మహమ్మదీయ ఖయిదీలకును, మతవిధుల నిర్వహించుకొనుటకు సమస్త సదుపాయములు నూసగబడుచున్నవనియు నుడివిరి. జెయిల్లో వసీయను నిర్మించువిషయ మిదివరకు విచారించబడెను. కాని అందువలన ఖయిదీల అందరు ఒక్కొక్క గూడినపుడు పట్టాడుకొనుటకుగాని, జెయిలు నిబంధనల నతిక్రమించుటకు గాని చాల అవకాశముండును. ఇట్టి కారణములచే నీప్రయత్నము వదలిజేయబడెను. ప్రతిపాదన ముపసంహరించు కొనబడెను.

డిమాండు అంగీకరింపబడెను.

గా|| సర్ సి. వి. రామస్వామి అయ్యుగారు (లామెంబరు) పోలీసు శాఖవారికు రు 158.09 లక్షల నొసగవలసిన దని కోరిరి.

ఎన్నికలు-పోలీసువారు

రా|| బి|| డా|| సి. నరేశమొదలియారుగారు “రాజధాని పోలీసువారికి ప్రత్యేకింపబడిన రు 11,88,200 లను రు 100 ల చే తగ్గింపవలసినదిగ” నుపసాదించుచు నిట్లు జెప్పిరి:

పోలీసువారికి ప్రత్యేకింపబడిన పక్షమును అభిమానించుచు మరియొక రాచకీయపక్షమును కష్టముల పాల్పెయ్యుచున్నట్లు ఈ పట్టణం దభిప్రాయము వ్యాపించియున్నది. ఎన్నికలలో ఎంతటి అల్లరి, ఎంతటి దౌర్జన్యము, జరిగినది! ప్రభుత్వ క్రిందయెబులు, పెద్దమనుష్యులు ఐన ఒక ప్రత్యేక రాజకీయపక్షమునకు జెందినవారు. వీధుల వెలుపలకు విచ్చుటకు ఫిత్తిరి. ఒక రాజకీయపక్షమునకు జెందిన ప్రచారకులు, బాలురు వీధులలో తరుమబడి చెబ్బలు గొట్టుబడిరి

అధ్యక్షులు:—ఏయెన్నికలందు?

నరేశమొదలియారుగారు:—ముగ్గునీసెవల్ ఎన్నికలందు కాన్స్టేబులు ఆదరణచే ఒక మనిషి తరుమబడి కొట్టుబడెను. తరుపరి ఎన్ని నేరములగావించినను ఒక రాచకీయ పక్షమున వదలిజేసిరి. ప్రభుత్వ క్రిందయెబులు గల వేరొక రాజకీయపక్షమును బట్టికొని శిక్షలపాలు గావించిరి.

అధ్యక్షులు:—ఈతగాదాలు, కొట్టుటలు ఎచట జరిగెనో గా|| సభ్యులు జెప్పగలరా?

డా|| సి. న. ముదలి:—అయ్యో, నుకేంద్రనాథ ఆర్యగారు పరశువాకమునందు కొట్టుబడిరి, ఇంకను.

లామెంబరుగారు:—ఈవిషయములో వివరముల నంప లిసినదిగ గా|| సభ్యులు గౌరవజేయుండిరి. కాని ప్రభుత్వమున వారికెట్టి సమాధానము వచ్చియుండలేదు. ప్రభుత్వమువారి విషయమై వివరముల చెలిసియుండలేదు.

సి. న. ముదలి:—నేను జవాబునడిపితిని.

లామెంబరుగారు:—నా కంధలేదు.

సి. న. ముదలి ప్రభుత్వమువారికి ప్రత్యేకింపబడిన పక్షమును అభిమానించుచున్నట్లు అభిప్రాయము గలడు.

ఏ. రంగనాథ మొదలియారుగారు:—ఈవిషయ విషయ వర కొకమారు చెంగల్పట్టు ప్రతినిధిగారిచే చర్చింపబడియుండలేదా!

ఏ. రామస్వామిమొదలియారుగారు:—ఎన్నటికిని గారు ఈవిషయమిదివరలో నెన్నడును చర్చింపబడియుండలేదు.

సి. న. ముదలిగారు:—నేరస్థులు ప్రానిహ్యులు జేయబడుట యు, వారిని మ్యాజిస్ట్రేటులు శిక్షించుటయు గలదుగదా! లామెంబరుగారు ఈమ్యాజిస్ట్రేటులపై సభికారము వహించియున్నారు. ఒక ప్రత్యేకపక్షము నాచరించుచున్నట్లు కలెచుటకు చున్నది.

లామెంబరుగారు:—క్రమభిన్నాంశమున గూచించుచు గా|| సభ్యుడు వెంటనే తాను జేసిన ప్రసంగము నుపసంహరించుకొనవలయునని కోరిరి. చక్రవర్తిగారిచే నియమింపబడిన న్యాయమూర్తులు నేరములను విచారించి దోషులను శిక్షించినపుడు న్యాయమూర్తు లొక ప్రత్యేక సంఘమును గాని, ప్రత్యేక పక్షమును గాని అభిమానించిరని వల్కుట సంగతము. సక్రిమ పార్లమెంటురీ విధానాభివృద్ధికై, సక్రమ కార్యనిర్వహణమునకై సగౌరవమర్యాదల సంతకమునకై ఈమాట లుపసంహరింపబడవలెను.

అధ్యక్షులు:—ఈసంస్థయొక్క గౌరవమును పోషించుటకై నిజముగ నట్టి పలుకు లు ప సం హ రిం ప బడవలయునని నే జలించుచున్నాను.

సి. న. ముదలిగారు:—లామెంబరుగారిపై నే నెట్టి ఆరోపణలనుజేయ బూనుకొనలేదు. కాని లామెంబరుగారి తీర్మాన ఆధిపత్యమైయున్నది. పోలీసు, న్యాయశాఖలు చెండును వారి, చేతులతో నున్నవి.

అధ్యక్షులు:—ఐన నేమాయె. లామెంబరుగారి కంటుల కెట్లు బాధ్యులయ్యెదరు?

సి. న. ముదలి:—వారే పోలీసు. వారే న్యాయమూర్తి.

అధ్యక్షులు:—ఆర్డరు. ఆర్డరు.

సి. న. ముదలి:—నేనేమి ఆరోపణలను గావించుట లేదండీ! కాని పదిమంది అనుకొనుసంగతిని మనవిజేస్తున్నాను. పోలీసు, లాశాఖలను చెంటిరి వేరువరచువలెనని నేకోరుచున్నాను. స్వరాజ్యవాదులును మేమును పోరాడెదము. కాని ప్రభుత్వమువారు ఒకరిని అభిమానించరాదు.

లామెంబరుగారు:—ఇప్పుడుచేయుబడిన ప్రసంగము చాల అక్రమమైనదని నేదలించుచున్నాను. లామెంబరుగారే, ప్రానిహ్యుటరు, జడ్జిగనుండిరిని ఒకానొక గా|| సభ్యుడు జెప్పినచో అందరి అగ్రమేమి? లామెంబరుగారికి కొందరను ప్రానిహ్యులు చేయవలసినదనియు, కొందరను జిడివిజేయవలసినదనియు, కొందరను శిక్షింపవలసినదనియు ఆజ్ఞల నొసంగుచున్నదిదనియేదా?

సి. న. ముదలి:—నే నావిధముగ మాట్లాడియుండలేదు. నా అభిప్రాయమును అట్టిదిగాదు.

లామెంబరుగారు:—ఈసభయందు దింతముందు గావించిన ప్రసంగములను గూర్చి నాకర్థమైన రీతిని మాట్లాడవలం మకొంటిని. లామెంబరు ఘనానావారిని శిక్షింపవలసినదిగ జడ్జి ఆజ్ఞల నంపునని.

సి. న. ముదలి:—నేనెట్టి ఆరోపణలను గావించియుండలేదు.

లామెంబరుగారు:—అట్లులు జెప్పబడినట్లులే నింకను తలంచుచున్నాను.

అధ్యక్షులు:—గా|| సభ్యులు తా మటుల యుద్దేహించి యుండనిచో తమమాటల నుపసంహరించుకొనుటయు క్తము అట్టి యారోపణలు గావించుటకు తావులేదు.

లామెంబరుగారు:—ప్రసంగము ప సం హ రిం ప బడని కారణముచే నా వాదమునకు బలపడుపబడినది. న్యాయవాదియైయుండి ప్రస్తుతము లామెంబరు వదలినాక్రమించుకొనినపుడు న్యాయవాదుల యువ్యోగమునకు ప్రభుత్వ శాఖలను ఆ ప్రసంగము నిందజేయుచున్నది. ఈ సంస్థయొక్క గౌరవమును నిలుపుటకును రాజధానియందు డి ప్రభుత్వము యొక్క భావివశకును అట్టి ప్రసంగములకే నేపాత్రముచేసినరాదంటలంచుచున్నాను. మరియొక యంశ మేమనిన ప్రభుత్వమువారికి ప్రత్యేక పక్షము నభిహనించుచుండి రనిరి. ప్రభుత్వమునకు నేనొక్కడనే గాను నా మిత్రులగు మాయరు, డా|| ఉస్మాన్ ముర్షుచాంక్కు మువ్వరు మంత్రులు అందరును ప్రభుత్వమే. ప్రభుత్వమువారికి ప్రత్యేకపక్ష నభిమానించు చున్నారా. అటులే యనుకొందము ఇ ది ని రం త శ ప రి పా ల గా రు

ఈ ప్రభుత్వము కానిది నేను విధానమును, కార్యనిర్వాహక కార్యముల గురియున్నది. నావిశ్రుతులగువాండ్లను, మాయలు, ఊహలుగార లేవిషయములను నయ కములను మూసికొనియున్నారా? వారలకు జేయుచుండెనేనో వారివిధిని వారు నిర్ణయించుటలేదని తలచెదను.

“స్వరాజ్యమును దండయాత్రనల్పితిని!”

నేను స్వరాజ్యపక్షముయొక్క అభిమానినని ఆరోపించిరి. నిజముగా దానిని నేనెఱింగినదేమిటను. నేను రాజకీయరంగమున పనిచేసినపుడైనను స్వరాజ్యవాదుల కెల్లప్పుడు వ్యతిరేకపక్షమై యుంటిని. ఢిల్లీ కాలమునందు స్వరాజ్యవాదులకు ప్రతిపాది ముగా పోరాడియుంటిని. నాడేగాదు నేటికిని వారితో పోరా డియున్నాను. కారణమేమన వారి ప్రధాన రాజకీయ సిద్ధాంత ము విషయము రి త మై రా చ కీ య స ం స్థితి యభివృద్ధి గాక నాశనమునకు ఆశించుచున్నది.

విషయ నేనిదివరలో స్వరాజ్యవాదినే యనుకొనెదము విషయప్రభుత్వమువారినియు రాజభక్తిప్రమాణముల ననేకములను గా వించి వదలిని స్వీకరించిన పిదప అంతకుముందు నాయభిప్రాయము లెట్లున్నను వారాజకీయ ప్రాయము లెట్లున్నను వారాజకీయపాక్షికాభిమానము లెట్లున్నను వానిని నాప్రస్తుతకార్యనిర్వాహకములను పోషించుచున్ననా నాయకులనుచేత విశ్వాసమును పాత్రుత్వమును యుండును. ఇక నెట్టిదండర్భములం దైనను నిట్టి ప్రసంగములు జేయుటకునునునని విశ్వసించుచున్నాను. ఇది ప్రజలలోనుండెడి వనరుల నెల్ల నేకరపు బెట్టుట కా వనరులను జేరదని? ఈవిషయములచే మాత్రము

చర్యము లేదని నమ్ముచున్నాను. అట్లులేనచో గాని సభ్యులపై ఒకటి విషయములోకరు నెవము లేన్నననినదేనా? దీనికి అంతు ఉండగలదా? బ్రిటిషు పార్లమెంటుకి సర్వ దాయములు సందర్శించబడునని నమ్ముచున్నాను. ఇట్టి దుర్భరముల విషయముల నేమాత్రమును సహించుటలేదని సభ్యులు వోటులేనెచునని నమ్ముచున్నావనిరి. (ఈమాటలందును గూర్చుండిన ఫా నములందు కరతాళ్యము)

రా|| బి|| టి. యాదవ నరసింహ చాట్యలు గారు రా|| పి. న. ముదలియారెడ్డిగారి ప్రసంగమును వినుటపై చించి లిలుచున్నావనిరి. ముదలియారెడ్డిగారు తమకు నడవనిది తెల్పుచునది. ఆరోపణను వింటిని తెల్పుటకునేమిగలదు. అయ్యెనను లేన యభిప్రాయమేమో తెలుప గలిగినచో భ్రాతృమునకై సంకలించియుండెడివారము. కాని ఇదేమి! ఇదివరకు పలే రా|| నరేశ్ ముదలి ఈపక్షమున నుండి యున్నచో ఈపక్షమువారు వారి నిట్టిప్రసంగము జేయ నిచ్చియుండెడివారు గారు. ఈసభయందలి సభ్యులకు ఒకసంగబడిన మాక్కులను దుర్వినియోగపరుచుచు. ఎవరిపైనైనను అభియోగములచేరారు. ఎవరిపైను పై నగాని నేరమోగింపిండుట ఈసభాగౌరవమునకు భంగకరము. లామెంబరుగారి సనేక సంకల్పములనుంచి చూచుచున్నాను ఇంక లోనలను వెలువలను గూడవారి చర్యలన్నియు అనూహనములను తాదాసంకలనాలవు.

“నన్ను నే నమరింపజాలదును”

లామెంబరుగారు:— నావిషయమై నాపక్షమున ముడి యొకరు వాదించుకుందుమగాకయని ప్రార్థించుచున్నాను ఎవరే విషయమును జెప్పినను అది అపార్థముజేసికొనబడుటకు అంకాశముగలదు. నన్ను నేనమరించుకొనుటకు జాలియున్నాను లేనిచో నేనీసదనికి దగియుండను. కావున వ్యక్తివిషయములపై ప్రసంగింపకుండురని నాప్రార్థన.

నరసింహవారిగారు :— అట్లులేన నరేశ్ ముదలిగారు తమప్రసంగము నుపసంహరించుకొనుచునని నాప్రార్థన.

లామెంబరుగారు:—వోటు, వోటు అడిరి.

నే నేమంటిని?—లామెంబరుగారు

నాకు మేలుజేయలేదా?

రా|| పి. నరేశ్ ముదలియారెడ్డిగారు తమప్రసంగము నుపసంహరించుకొనుచు నిట్లు పల్కిరి: నన్ను బాగుగ నెరిగిన గా|| లామెంబరుగారు నన్ను పార్థము గావించినినించులను చిత్రించుచున్నాను. వారివిషయమై నాకంపటిగౌరవము గలదో వారే ఎరుంగుదురు. గడచిన రెండు వారల నేను విశ్రుతులముగ నుంటిని. మాటులనునకు వారు మహాపాపకార మొనర్చిరి. వారలనుచును. వారి విషయమై నే నెన్నడు ఆరోపణగావింపను. ఇంతకు నే జెప్పిన దేవన చన్నపురియందట్టి యభిప్రాయము గల యెరిగి. అభిప్రాయమున్నదట, ఆరోపణయొక్క నిజముగా దానిని నే నుపసంహరించుకొనుచున్నాను. ఎన్నికలలో మునుపటివలెగాక పక్షముల శాంతియుగ జయనట్లును, పోలీసు వ్యాయాసములను ఎవరియిరువట్టుకును లామెంబరుగారిని నేనుచున్నాను.”

లామెంబరుగారు:— “గా|| సభ్యులు తమ నాకు 80 ఫలి వసయము మన్నింప బట్టిరి. వారి దురుసు మొకకప్పుడు కట్టుముల పాత్ర యుండ నేను కొంత తోడ్పడుభాగ్యము గలిగి

నది. ఆవిషయమును జెప్పినందులకు సంకలించితిని. నావిషయమై వ్యక్తిత్వార్థముగ ఆరోపించలేదని వినుటకును సంతోషము కాని ఇంకను ఏవోపదంతుల విషయమును వాక్రుచ్చిరి. తండ్రి యాచ్యలలో రెండు పక్షముల వారు పోరాడిరి. ఇరుపక్షములందును పోలీసువారు కొందరను బట్టుకొనిరి. శిక్షలు వేయబడిరి. ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నం దేమియును లేదు. పోలీసుకమిషనరుగారు పాశ్చాత్యులు. వారికి ఏమైనను ఆరోపించుటకు ఆధారము గలదా? ప్రభుత్వమునకు మిత్రులైన వారిని వదలుటయు, అయిష్టమైనవారిని శిక్షించుట యుండునె, ఆనాడే బ్రిటిషుపరిపాలనకు, బ్రిటిషువ్యాయమునకు అంతము గలుగును. మిగతవిషయ ముపసంహరింపబడినందున మాటాడ నక్కరలేదు.

డిప్యూటీపోలీసు సూపరింటెండెంటులు

రా|| బి|| టి. ఎ. నరసింహచాట్యలుగారు అధికారుల నేతనములకు కోరబడి మొత్తమునుండి రు 45000 ల తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు ప్రస్తుతము రెండు పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటుల అనవసరమనియు, వారి పరిపాలనముగూడ సమతంత్రముగ లేదనియు నుడివెరి.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసరుచు. డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటులు గావించు పనులను వివరించి వారుచేయులసినపని చాలగలదనియు, వారు తమధర్మనిర్వహణమునందు లోపమొనర్చుట లేదనియు నుడివెరి.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

ఎ. చివరవాచారుగారు, డిమాండునందు రు 1000 తగ్గింపవలసినదని ప్రతిపాదించుచు, తమసంఘమువారికి పోలీసు శాఖయందు దున్నతోద్యోగములనొసగవలసినదని గోరిరి.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసరుచు. ఉన్నతోద్యోగములు ఖాళీనచ్చినపుడెల్ల ఇవివరకు తగినంత ప్రాతినిధ్యము లేని వారికి పాతినిధ్య మొసరువిషయమును ప్రభుత్వమువారు గమనింపుమనే యున్నారనియు, ఇకముందుగూడ నివిషయమును దృష్టియందుంచుకొనెదరనియు నుడివెరి.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

“మహమ్మదీయులకు సూపరింటెండెంటుపదవులు”
ఖాజుహుదగు పి. కల్లిపుల్లా సాహెబుగారు డిమాండునందు రు 100 లను తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు, సూపరింటెండెంటుపదవులకు మహమ్మదీయుల నియమింపవలెనని గోరిరి.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసరుచు. ఇదివరకే, మహమ్మదీయులకు చాల సూపరింటెండెంటు పదవులొసగబడినవియు, మహమ్మదీయుల లీపదవికి ప్రత్యేకముగ తగినవారని ప్రభుత్వమువారిదివరకే గమనించినవియు నుడివెను.

రా|| బి|| రామన్ గారు, తియ్యకులమువారి కన్వరీకిని ఇంతవరకు పోలీసు సూపరింటెండెంటు పదవి వోసగలేదని ఆక్షేపించిరి.

గోలముగారు మాటలాడుచు పోలీసు సబ్ సెక్టరు పదవులకు అర్హులగువారు నిష్పూజాతులందు చాలమందిగలరనియు, వారి హక్కులు నిర్లక్ష్య మొనర్చ బడుచున్నవనియు నుడివెరి.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసరుచు నిష్పూజాతులవారి హక్కు లికవిధ సాధరభావముతో నాలోచింపబడునని నుడివెరి.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

సూపరింటెండెంటులజీతముల నాకవోటు

బిలుగ జేయుట

ఎ. రామస్వామి మొదలియారెడ్డిగారు డిమాండునందు రు 100 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించి, పోలీసుజిల్లా సూపరింటెంటుల సంఖ్యయందు ముగ్గురు హెచ్చింపబడుటకు కారణమేమని అడిగిరి. అంతయగారు, జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటుల జీతములన్నియును నాన్ వోటులుగ నొసర్చుటకు కారణమేమి?

లామెంబరు:— లీకవిషయ సూచనల ప్రకారము ఇదివరకు ప్రావిన్సియలు సర్వీసులో నున్నవారిలో ముగ్గురు సూపరింటెండెంటులు ఇంగ్లీషులు సర్వీసులోనికి దీసుకొనబడిరి. వారు భారతకార్యదర్శిచే నియమింప బడినవారగుటచే వారిజీతములు నాన్ వోటులుగ పరిగణింపబడెను.

ప్రతిపాదనము ముపసంహరించుకొనబడెను.

రా. బి. టి. ఎం. నరసింహచాట్యలుగారు పర్యేసెంటు పోలీసు అధికారుల నేతనముల మొత్తమునుండి 11111ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు ప్రస్తుతమున్న 258 ఇక్వైర్స్ గు లలో 100 మందిని తగ్గించి వారిస్థానమున పలు ఇక్వైర్స్ గుల నియమింపవలసినదనియు, ఇంతమంది ఇక్వైర్స్ గుల నియమించుట దుర్మార్గమనియు నుడివెరి.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తరమొసరుచు గౌరవనీయసభ్యుని సూచన యుక్తియుక్తముగలేదని నుడివెరి. ఇక్వైర్స్ గులతగ్గిం

చుపదతి ఇదివరకు మూడువత్సరములకాలము కొన్ని జిల్లా లలో ప రీ షిం ప బ డె ను. కాని ఆ ప రీ షిం ప లి త ము లు చాల ప్ర తి కూ ల ము గ నుం డె ను. ఇక్వైర్స్ గులు లేకుండ సమర్థనీయముగ వ్యవహారముల నిర్వహింపగల సబ్ సెక్టరులు ఇంతవరకు లభింపలేదు. ఇక్వైర్స్ గులను సబ్ సెక్టరులను తగ్గించు విషయమును ప్రభుత్వమువారిలో చిందుచున్నాను.

ప్రతిపాదన ముప సహరించుకొనబడెను.

సభవా రంతట ధలహారములకు లేదిరి.

‘రోషనార’ ప్రదర్శనము

నేలనిషేధించి?

చెన్నపురి శాసనసభయందు ప్రశ్నలు

నేను శాసనసభయందు ఆర్. వీరయ్యగారు స్థానిక వ్యవహారనామాత్యుని యిట్లు ప్రశ్నించిరి:—

(అ) నాటకసంఘములు నాటకప్రదర్శనముల గావించుటలో లై సెన్సులియ్యులను నాటకమునందు ఏమతములకైన క్షేమముగలిగించు భాగమును నిషేధింపవలెనని గలదా?

(ఆ) మ్యూనిసిపాలిటీలు, స్థానికసంఘములు, పోలీసు వారు తమతమ పరిపాలనాప్రదేశములందు నాటకసంఘములకు లై సెన్సులియ్యులలో నిషరతులన్నియును విధించెదరా?

ఉ|| (అ) గుంటూరు, కృష్ణా, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలలోతప్ప యెక్కడను గాని నాటకములాడుటకు లై సెన్సు లక్కరలేదు. ఆజిల్లాలలో మాత్రము 1876 నాటకప్రదర్శన చట్టము 10 వ సెక్షను ఆచరణలోగలదు. ఈజిల్లాలందు జిల్లా మేజిస్ట్రేటులు యేమతమువారికి గాని కష్టము గలిగించునని తలంచిన నాటకములాడుకుండ లై సెన్సులియ్యుకుండురు.

(ఆ) నాటకములాడుటకు మ్యూనిసిపాలిటీలు, లోకలు బోర్డులు, పోలీసువారు లై సెన్సులియ్యు. మద్రాసులో పోలీసు కమిషనరు 1888 సి టి పో లీ సు ఆక్టు ప్రకారము లై సెన్సులియ్యులలో యే ప్రదర్శనము గాని అక్లిమని తోచినగాని అల్లరిగలిగించునని తోచినగాని యియ్యకపోవచ్చును. మ్యూనిసిపాలిటీలుగూడ 1888 పబ్లిక రిసార్డు ఆక్టు ప్రకారము యిట్టి లై సెన్సులనే ప్రజల ఆరోగ్యము జేమ మననసరించియొసంగవచ్చును.

లామెంబరు వీరయ్యగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు డెంబాచారి, నందనూరు నాటకప్రదర్శనములవిషయమున గాక రోషనారప్రదర్శనవిషయమై మూచట్టము వినియోగింపబడెనని చెప్పిరి. ఈచట్టమునందు మహమ్మదీయులకు కష్టముగనుండు నిషేధవిషయము లనేకముగలవు. ఇట్టి వాక్యములనలన రెండు జాతులకును విద్వేషము గల్గును.

రామసామరాజుగారు:— ఆనాటకము కల్పనాకథా లేక చారిత్రకథా?

లామెంబరు:— ఈప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుట కష్టము. కొందరు చారిత్రకకథయందురు, మరికొందరు కల్పనాకథయందురు.

నారాయణమీనను విడుదల

డి|| బి|| యం. కృష్ణకామయ్యగారు యం. పి. నారాయణ మీనను గారిని విడుదల చేయవలసినదిగ కోరుచు బహిరంగసభల తీర్మానములు వచ్చెనా, ప్రభుత్వమువారు విడుదల జేయునట్లేంచిరా యని యడుగగా వారికిట్టి తీర్మానములు వచ్చెననియు, విడుదలజేయునట్లేయు లేదనియు చెప్పిరి.

అనంతపూరు జిల్లాలో తిరుగుడుగుంపు జనము

జి. రామేశ్వర రావుగారు హోంమెంబరును అనంతపురము జిల్లాలో తిరుగుడుగుంపుజనమును గూర్చి యడుగగా, ప్రస్తుతము ఆజిల్లాలో 2251-నుండి క్రిమిలు ట్రైబ్యు ఆక్టుక్రింద రిజిస్టరు చేయబడిరనియు, రిజిస్ట్రేషనుకొట్టివేయునది జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగాని, ప్రభుత్వము గాదనియు, రిజిస్ట్రేషన్ పిదప 29 నుండి చనిపోయినవియు వెలుపబడెను.

సుందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0—8—0

ఒక డబ్బీతైలము విడుదల కాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటి పలు మాపులు మానును. ముఖము కాఠియారి, నున్నగా అద్దము వలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నాజాకు లేదు. ఈతైలము మంచి సువాసన దలిగి మిగడవలె నుండును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బాంబేయి.

కామనువెల్లు బిల్లు

దేశములో నెట్లునక్కుంబిరి?

డాక్టరు బెసెంటు సంచారానంతరకథ

డాక్టరు బెసెంటు ఆరువారములు నిండు, పంజాబు, ఉత్తరప్రదేశ్, బెంగాలు, మద్యరాష్ట్రములందు సంచారముచేసి చెన్నైకి గురువారమునాడు తిరిగివచ్చిరి. ఆయాచోట్ల కామనువెల్లు బిల్లు పట్ల సత్కారము బడసెనని పుచ్చకాయగా డాక్టరు బెసెంటు యిటుల నుడివెను:— మొదట నందరును ఆశ్చర్యము పురిగొల్పినట్లు యెన్నో ప్రశ్నలయితనిరికెట్లువచ్చెనని కొందరు చిత్రమయ్యెను. అందరియంశములన్నియు నందరను శ్రద్ధతో వినితుడకు హర్షముగాంచిరి.

దేశమున కెన్నియో మరతులొనర జేసిన వాగ్దానములతో విసువై తిరిగి, పార్లమెంటు బిల్లు బిట్టి తయారుజేసినందులకు వారికి స్వస్థశక్తికి నటుల గాన్పించెను.

మరల బిల్లు చిత్తరాయయజ్ఞయజ్ఞే?

యనియడుగగా ఆమెయిటుల చెప్పెను. "బిల్లులోని టెక్నికలు విషయములందు పార్లమెంటు కల్పనలనేకముగలవు. అవిపార్లమెంటు సంస్కర్మములు దెలిసినవారికే దెలియును. పార్లమెంటుకు బిల్లును బంపునపుడు మొదటిసారి చూడడంతోనే త్రోవేయకుండ సరియైన రూపమున బంపవలెను. కామన్సు యిట్టిబిల్లు సరియైన రూపమున బంపవలెననియు, ఇచ్చట భారతదేశములోనున్నవారికి పార్లమెంటు చట్టము నాచరణలోనికి దెచ్చుటకు అసంబంధములన్నియు దెలిసిన లాయర్లులేరు. ఈపని ప్రాతప్రభుత్వము కాళులను క్రొత్తదానికి మార్పువిషయమున రాజాగారి యుత్తరువులంప దర్శనముగలదు. ఇవి బిల్లులో చూడుపేజీలన్నవి. ఇంతయు బిల్లు అంగీకరించిన సంవత్సరములో జరుగవలెను. అప్పుడది పార్లమెంటు చట్టమునను. ఈమార్పు విషయములయేయుట ఆలస్యముగాకుండ సంవత్సరములో జరుగవలెనని చట్టమునందుగలదు. బిల్లు నిబంధనలన్నియు పార్లమెంటు భావంలోనికి మార్చవలెను. ఎక్కువగాటిపు కాన్సిలు పదము కాబినటు స్థానే చేర్చవలెను. ఈవిజ్ఞప్తిలేవును సభలో మెజారిటీ యుండవలెను. ముఖ్యమైన విషయమున ఓడిపోయినపుడు రాజీనామా నీయవలెను లేదా పార్లమెంటును రద్దుజేయవలెనని సార్వభౌమమునకు సలహానీయవలెను. ఇటువంటి మార్పులన్నియో జేయవలసినవిగలవు. బిల్లు చట్టమైనపుడు మనము ఇంగ్లాండులోనిట్లే కాబినటు మాట చూట్టాడుకొనవచ్చును.

బెసెంటు సప్రూప్రకటనము

ఈమధ్య ౧౮ లేజరువారు సప్రూగారును ఆమెయొ ప్రచురించిన ప్రకటన ముగూర్చి యడుగగా బిల్లు అంగీకరించబడుటకు దేశములో నన్ని రాజకీయపక్షముల అంగీకారముండవలెనని తెల్పిరి అందరికిని స్వపరిపాలనము గావలెనని కోరిక గలదు 1914 దేశీయ మహాసభయందు కుద్ధానంతరపునర్నిర్మాణములో భారతదేశమునకు స్వపరిపాలన నా దేశములో గమనముగ హోదా నీయవలెనని కోరబడెను. బ్రిటను ఇంగ్లీషు మంత్రులుగ నుండవలెనన్న అట్టి సమర్థ ముపరమవి యీ బిల్లు పీఠిక యందు చెబుపడెను. కాంగ్రెసు విడిపోవలయునని కోరిన సత్వమునకు రాజకీయ పక్షముల యంగీకారమునుబడయుటకీమయూ ప్రకటనయందు యత్నము జేయబడెను. ఆ తీర్మానము మీద నేమియు పని జరుగకపోయెను. కన్వెన్షన్ సభ జరిగి స్వపరిపాలనా విషయముల దెన్నియిప్పుడు బిల్లు బిడ్డముజేయబడెను. ఇంతకన్న మంచి బిల్లు తయారుజేసినయెడలనా దానినపసంహరించుకొందునని నేను చాలసార్లు దెల్పియుంటిని. అది జరుగువరకును యీ బిల్లు చట్టముగ వరకును యీబిల్లునే అంగీకరింప గోరెను. ఏప్రిల్ ౨ ఖరరు బిల్లును బరపరచుటకు నేను నలుభిడరేవును స్థాపించుటకు సభ జరుపబడును. బొంబాయిలో, 8, 4 ఏప్రిల్ తేదీలందు ఒక సభ జరుపబడుననియు నాసహకారము గావలెననియు ఆహ్వానము తచ్చెను. ఆసభ నావేరెందు సభలకు వచ్చువారును కలియునటుల జేయవలెనని యొకసూచనను బంపబోవుచున్నాను. దేశ స్యాత్రత్ర్య విషయమున నందరును యేకము గాకపోవుట యొక్కముగాదు. సిద్ధాంతమునందు భేదాభిప్రాయములు లేవు అయితే యీవిధముల స్యాత్రత్ర్యము వచ్చినా దవృత్తు. బిల్లు రెండవసారి యంగీకరించునటుల జేయుటకు మనము యీ విషయమున నేల యొకభుగాగూడదు? బిల్లుమిట్టిలోనికి పోయినపు డెన్నిసంఖ్యలైన నుపపాదించవచ్చును.

బిల్లుతోసివేస్తే?

రెండవ రీడింగులో బిల్లును త్రోసివేస్తే యేమి జేసెద రనియడుగగా, అటుల కామన్సు సభ త్రోసి వేయుట కృత్యములేదుననియు, అందువలన కామన్సులందు సభయును నిరాకరింపబడుననియు, దేశమునందు గట్టిగా ఆందోళన జరుగుననియు నామె తెల్పెను. కాని ఫలితములేట్లుండునో చెప్పజాలము. (అ. ప్రె.)

కల్లులు గిడ్డి గారిని గౌరవింతుచు

వెండి సిగరెటు పెట్టె నిచ్చుట
లాహోరు మార్చి 20:—నేటిరాత్రి బహు ఇన్స్పెక్టరులు లో ఇండియా నిర్మాణలో స్థావర మేర్పరచుకొన్న యూరపి యనుట అంగ్లో హైందవులను చాలమంది ఈ సంఘముతర పున నాయకత్వము వహించి ఇంగ్లాండు రాయబారమును తీసి కొనిపోయిన కల్లులుగిడ్డి గారిని అభినందించుటకుకూడెరి. ఆయన ఉపన్యసింపక పూర్వము స్థానిక అంగ్లో హైందవ స్థావరమేర్పరచుకొన ఇంగ్లీషువారి సంఘము తరపున గిడ్డి గారు సంఘమునకు చేసిన సేవకు మెచ్చుకొనుచు సన్మానపత్రమును జదివెరి. గిడ్డి గారు ప్రత్యుత్తర మొసగిన తరువాత సంఘముతరపున హేయిలీసతి ఒక అందమైన వెండి సిగరెట్టుపెట్టెను ఇచ్చి బహూకరించెను. స్థానిక అంగ్లో హైందవులు పెక్కురు పభ్యులుగా చేరిరి. (అ. ప్రె.)

దేశముఖుగారు రెప్పాన్ని

సహకారవాదుల చేరుట

స్వరాజ్యపక్షముందు రాజీనామిచ్చిరి
నాగపూరు, మార్చి 20:—జి. ఓ. దేశముఖుగారుగారు మధ్యపరగణాల కామన్సుభ్యుత్వమునకు రాజీనామిచ్చి స్థానికరెప్పాన్ని సహకారవాదులచేరిరి. వారు స్వరాజ్యపక్షముందు సహితం రాజీనామిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

మహాత్ములవారి వాక్యము

తీరమునకు ముప్పెట్టిదో భారతదేశమునకు విదేశపుత్త్ర ముట్టిదే. తీరరాజ్యమునకు మలిన్యవాతమును గావించుటెట్లావత్తకమోయట్లే భారతమోక్షమునకు విదేశపుత్త్రము నరికట్టవలెను.
సి. వి. రంగారెడ్డి

సర్ విలియంబర్డువడ్డగారి ఉపన్యాసము

యుద్ధస్మారకమును బహిరంగపరచిరి
ఢిల్లీ, మార్చి 21:—ఫీల్డ్ మార్షల్ సర్ విలియం బర్డు వడ్డగారు గగ్గాను జిల్లా గగ్గాను గ్రామముందు యుద్ధమును చని నోయినవారికోరకు స్మారకచిహ్నమును బహిరంగపరచిరి. చాల జయప్రదముగా జరిగిన ఈ యుత్తనమునకు సర్ అల్ఫ్రెండ్ మడ్డిమానుగారు సంయత్నము వచ్చియుండెరి. వివిధములైన సన్మాన పత్రములకును ప్రత్యుత్తరముల నిచ్చుచు సర్వసన్మాధిపతి ఇల్లు చేప్పెను. "భారతదేశవందలి నా నయనదేష్ట ఆనుభవము లోను అనేక జాటు దర్శింపుతో పని చేసియున్నాను. జాటు సోల్తర జ్ఞాపకార్థము స్మారకచిహ్నము బహిరంగము చేయు నాకు చాల సంతోషదాయకము. యుద్ధ పరమి ఈ జాటులు తమ జీవితములను తమ దేశముకోరకుంబిరి. జిల్లాయంతయు 1700 మందిని యుద్ధమునకు సిద్ధముచులు, అందు 400 చంపబడుటయు, 800 సైనికచిరుములను 51 భూదానములను, 192 జంగీనాములను సంపాదించినందున మీసేన తెలియుచునేయున్నది. సైన్యములోనికి అన్ని వర్ణములవారిని చేర్చుకొనజాలనందులకు మీతోబాటు నేనును విచారించుచున్నాను. యుద్ధమైన వెనుక కాంతిని స్థాపించు నుద్దేశమునందున ప్రభుత్వము మీ కోరికను సంతోషపెట్టెను. సైనిక తరచిరుముల నాగరజత అలనుకునుటలనన నిజము గ్రహించి నందులకు సంతోషమును తెలుపుచున్నాను. సార్వభౌమనికే ఏర్పాటుచేయ నుద్దేశించబడిన పాతకాల నింత రూపొందదు. కొలదికాలమునై ద్యాలయము స్థాపింతురనుట నాకంతయు సంతోషదాయకము. అది తన పరమండుననుట మరింత సంతోషదాయకము. నేనిప్పుడు బహిరంగము చేయుచున్న ముందు రాబోవు జాటులకు రాజానకును దేశమునకు సేవచేయుచుండవలెనో అనివిషయమును జ్ఞాపకము చేయుచుండునని నమ్ముచు
అ. ప్రె.)

రాటములోని సంగీత మింకొక దానితో నున్నదా?

గాంధీమహాత్ముడు సంగీతసభ కన్వెన్షన్ వహించుట

అహమ్మదాబాదు, మార్చి 22:—ఇచ్చట రాష్ట్రీయ సంగీత మండల సభసత్కారమునకు గాంధీమహాత్ముడు జరిగెను.

గాంధీ మహాత్ముడు కన్వెన్షన్ వహించెను. చూడగా ఇందోరు సంస్థానములందలి సంగీత విద్వాంసులు ఆ హోద్యము జేయబడిరి. వారు తమతమ జంతుములొన కాళ్యణమును జూపిరి. షేక్ అంతాలాల్ కరభాయిగారి చిన్నకుమార్తెయు కి. శే. సర్ చిహ్నభాయి మనమదాలను చక్కగ వాడిరి.

రాట్న గాన మహిమ

మహాత్ముడు తమకు బహుమానము లొసంగుచు నిట్లు తెల్పెను:—

సంగీతము లేనిచోట దుష్పరిపాలనముగాని, అరాజకముగాని యుండును. స్వరాజ్యము గానలమారి, మతములన్నియు గానముతో నిండియున్నవి. మరియేజుత్రమువందుకన్న రాటమునందు నా కెక్కువ గానము గాన్పించు చున్నది. రాటము బీదలకును వితంతువులకును అన్నము పెట్టును. (అ. ప్రె.)

వంజాబు ప్రభుత్వము

క్రాంతినికవర్తము
లాహోరు మార్చి 20:—రాష్ట్రీకామన్సుభ్యుత్వము భారత కామన్సుభ్యుత్వము ఎన్నికవర్తముల పట్టిలచుతియారుజేయుచున్నవి. ఈ సందర్భమున స్వరాజ్యపక్ష కాంగ్రెసిస్థానికవర్తమువాడు గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములను వోటు అడ్డుతగల వారిచేల్చేయు లో ఓంబడకుండునట్లు జాగ్రత్తముండవలెనని సూచించిరి. (అ. ప్రె.)

వక్రసాతము
సింధుమార్చి 20:—అహమ్మదాబాదులోని దేశములలో సర్వసన్మాధిపతి యీర్ష్యా రాజపుటానా, వంజాబుపట్టణములలోను హాజరై కొన్నిసంఖ్యమున్నది. సిన్ధులో 1 అంగీకరమును, వారాయంగంజి, బొంబాయి మంత్రులలో 1 అంగీకరమును వరమున్నది.
మూడవ:—ఈకాన్వెన్షన్ సభకును తనను. (అ. ప్రె.)
కె. జి. గవ్తాగారి ఆరోగ్యము
కలకత్తామార్చి 21:—కె. జి. గవ్తాగారిదేహము స్వస్థతరెందుచున్నది. (అ. ప్రె.)

పాట్నా విశ్వవిద్యాలయ భవనము తెరచుట

రాజా దేవకి నందన ప్రసాదసింగుగారు ప్రసాదిరి
పాట్నా మార్చి 20:—సర్ మోర్తి లేబరుగారు చీలరు నెలలు వకాడును తెరచిరి. అది పాట్నా విశ్వవిద్యాలయమునకు రాజా దేవకి నందన ప్రసాదసింగుగారు ఈ భవనము కట్టించి ప్రసాదించిరి. దీనికి గానుకుకూ 175000 ఖర్చయ్యెను ఈ రాష్ట్రముందు లీలరుగారి పాలన స్మారకముగా నిడికట్టిన బడెను. ప్రసాదుగారి కృత్యమునకును ఈవిధిని గవర్నరు గారు తమ ఉపన్యాసముందు పొగడిరి. అం ప్రె.)

రవీంద్రుని ఆరోగ్యము

ఆందోళన యననరములేదు
కలకత్తా మార్చి 22:—రవీంద్ర నాథటాగూరు ఆరోగ్యముదారిలోనికి వచ్చినది. ప్రస్తుత మందోళన మనసరము లేదు. ఇంకను బలహీనముగనున్నాడు. పూర్తిగా విడికాంతి దీసికొనవలెనని సలహా యాయబడెను. (అ. ప్రె.)

మహాత్ముని ఆరోగ్యము
ఏప్రిల్లో మహాత్ముని పోవన్నాడు.
అహమ్మదాబాదుమార్చి 22:—మహాత్ముడు రాబోవు నెలలో మహాత్ముని ఆరోగ్యముకొరకు పోవన్నాడు-అక్కడ రెండునెలలుండురు. క్రిందటిసారి జన్మచేసినప్పటినుండియు మూడు పానాలు బరువెక్కినారు. ఇప్పుడు ఆయనబరువు 102 పానాలు. (అ. ప్రె.)

విలేఖకులకు విజ్ఞప్తి

మే మనుదినమును ఎక్కువజేలను ప్రచురించుచున్న విలేఖకులు వ్రాసిన వ్యాసములను స్థలమును అన్నిటిని ప్రచురింప లేకున్నారము. స్థలమును ప్రచురింపదలచినవియు గూడ ప్రచురింపబడినవియు కున్నాయి. విలేఖకులు తమ వ్యాసములను లేఖలను ఎంత క్లుప్తముగ వ్రాసిన నంత మునుచిది. (ఆం॥ పం॥ సం॥)

వాతావరణస్థితి

1926 వత్స మార్చి నెల 22-వ తేదీ సోమవారము

Table with 6 columns: Time, Wind Speed (km/h), Wind Direction, Humidity, and other weather-related metrics. Rows include data for various times of the day.

సర్కారులు:—గాపాలపురంలో ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. ఉక్కిరిచోట్ల ఒక మోస్తరుగ నున్నది. గోపాలపురంలో అల్పతే తక్కువ. విశాఖపట్నములో ఎక్కువ రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఉక్కుకో:—కర్నూలులో చీనుకులు బడెను. ఆకాశము నిర్మలముగ నున్నది. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూలుకు:—మేఘములు పలచగ నున్నవి. పగటి వేడిమి 2 1/2 నుండి 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

వాతావరణము కొంచెము అస్థిరముగ నున్నది. స్థానిక చీనుకులు పడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రా. వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు. వర్షపాతము:—హైదరాబాద్:—ఈశాన్యమునుండి మధ్య ఇండియాలోను ఉండియున్న చంపల పరిధితులవలన అస్సాములోను నందేబ్ డెల్టాలోను స్థానికముగ వర్షము కురిసినది. మధ్యపరిధిలోను రాజపుటానాలోని తూర్పుభాగముల వాయువులను క్రమక్రమములందును వర్షము కురిసినది. కాశ్మీరమును అలహాబాదు వర్షముగలదు. సిక్కిం 2 అం, చిత్రాపుంజి (1) అం, నాగపూర్ 2 1/2 అం, వర్షము గురువించినది.

మొదల:—పశ్చిమోత్తరమును నిర్మలము ఇతరప్రాంతముల మేఘవేళము. (ఆం॥ పం॥)

మధ్యముని సేవాసంఘము-ఉడిపి

ఉడిపిలో నొక క్రొత్త సంఘ మేర్పడెను. ద్వైతమతస్తాపనాచార్యుల శ్రీమదానంద శ్రీకృష్ణ భగవత్పాదాచార్యులవారిచే సంస్కృతమున రచింపబడిన గ్రంథముల నన్నింటిని కన్నడ భాషయందు వ్యాఖ్యానసహితముగా ప్రకటింపబడి యీసంఘ మేర్పడెను. ఇంతవరకు 300 మందిసభ్యులును పోషకులును చేరిరి. 2000 రూపాయలు వసూలైనవి. వై. పేకతో సే సంఘము 18°0-11 వ చతుము ప్రకారము రిజిస్టరుచేయించబడెను. శ్రీమదాచార్యులవారి గ్రంథములలో 5 చిన్నగ్రంథములకు కన్నడ వ్యాఖ్యానము పూర్తియైనది. శ్రీమదాచార్యులవారు వ్రాసిన 38 గ్రంథములనుగూడ కన్నడ వ్యాఖ్యానముతో ప్రకటింపవలెనని వీరు నిశ్చయించిరి. ఒక్కొక్క సంపుటమునకు 900 పేజీ లుండును. అట్టి సంపుటములు 9-10 యగును. ఈ గ్రంథములు సభ్యులనును పోషకులనును మాత్రమే లభింపగలవు గాన ద్వైతసిద్ధాంతమునం దభిమానము కలవా రందరును వెంటనే సభ్యులుగా చేరవలెను. సభ్యులుగా చేరగోరువారు 30 రూపాయలను యియ్యవలెను. ఈ మొత్తము నిచ్చినవారి కందరికి ఈ సంపుటము లన్నియును అందజేయబడును. ఇచ్చుచున్నవారు ఉడిపికి యిటుల వ్రాయవలెను. కోరినవారికి నిబంధనలు (ప్రోపైజ్చను అందు రూల్సు) పంపబడును. "హానరరీ సెక్రటరీసు మధ్యముని సేవాసంఘము ఉడిపి"

1816 వ సంవత్సరపు మదరాసు గ్రామ పోలీసు రిగ్యులేషనును సవరణచేయుటకయిన బిల్లు ఇటులగువాత కానవసర కార్యము నిమిత్తము 1816 వ సెల్లపు మదరాసు గ్రామపోలీసు రెగ్యులేషను సవరణచేయుట యొక్కముగానున్నందున; ఈయాక్టు సాదరుచేయుటకు గవర్నరు జెనరలుగారి అంగీకారము ముందుగా పొందబడియున్నందున, ఇందువలన యాక్రిందివిధముగా కానించడమైనది:—

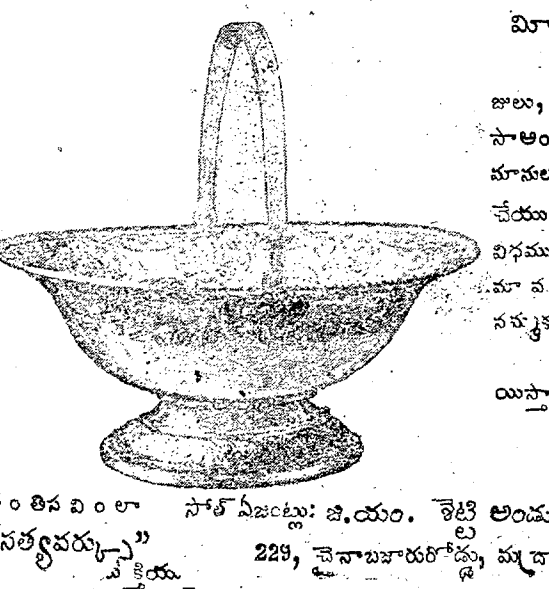
- 1. ఈ యాక్టును 1926 వ సంవత్సరపు మదరాసు గ్రామ పోలీసురెగ్యులేషను సవరణ అని చెప్పవచ్చును.
2. 1816 వ సంవత్సరపు మదరాసు గ్రామ పోలీసు రెగ్యులేషనుయొక్క 10 వ సెక్షనులోని మొదటి క్లాజులో 'గ్రామ చావడిలో' అను మాటలకురువాత 'లేదా చావడిలేని గ్రామములందు గ్రామ నాయకుడు అట్టి విచారణను జరిగింపజేయుటలో' అను మాటలను వుంచవలెను.

ఉడిపిలోను యొక్కయు కారణములయొక్కయు వివరము. 1816 వ సంవత్సరపు 11 వ మదరాసు రెగ్యులేషను యొక్క 10వ సెక్షనులోని మొదటి క్లాజు అనుసరించి, తిట్లు స్వల్పస్వల్పములు లేక కలహములు యిట్టి స్వల్పలేక స్వభాముగల కేసులలో సేరములను గ్రామచావడిలో 12 గంటలకి మించనికాలమువరకు బంధించియుండుట మూలమున వారి శిక్షింపుటకు గ్రామముల పాద్యులు (నాయకులు) అధికారము యివ్వబడియున్నారు. 1821 వ సంవత్సరపు 4 వ (మదరాసు రెగ్యులేషనుయొక్క 6 వ సెక్షనుచే ఈనిబంధన, సేరములను అతిశయింపజేయు సంవత్సరములు లేనట్టియు, దుర్మార్గులని నిర్దేశించిన మనుష్యులచే చేయబడనట్టియు చోరిచేయబడిన సత్తుయొక్క విలువ ఒకరూపాయకంటె ఎక్కువ కానట్టియు స్వల్పచోరిలకు వ్యాపింపజేయబడినది. నె 263/20 రుక్మిణివల రివిజనుకేసులో, హైకోర్టువారు (వ్యాయమూర్తి సర్ అబ్దుల్ రహీమ్ గారు) గ్రామచావడిలో మాత్రమే నిర్బంధశిక్షను అనుజరుపుటకు గ్రామనాయకులను అధికారము కలదనియు మరొక స్థలమున అమలుజరుపుటకు అతనికి అధికారము లేనిదియు విధించియున్నారు. కావున వై నిబంధనలచే యివ్వబడిన అధికారములను చావడులు లేని గ్రామములలో గ్రామనాయకులు చెలాయించుటదని గవర్నరు మెంటువారు సలహా నిచ్చియున్నారు. గ్రామముల మొత్తపు సంఖ్యలో ఇట్టిగ్రామములు ఎక్కువగానున్నవి. ఇందువలన చావడులేని గ్రామములలో, (1889 వ సం॥ పు 1 వ అక్టోబరు) మదరాసు గ్రామకోర్టుల ఆక్టునుసరించి వాటిలో పంచాయతీ కోర్టులను ఏర్పాటుచేయుటకు చర్య తీసికొనబడినచే తప్ప, స్వల్ప క్రిమినలు సేరములను విచారించుటకు ప్రస్తుతము విచారణసంఘములు యేవియును లేకున్నవి ఇది ఎల్లప్పుడును ఆవిరణయోగ్యము కాదు. కనుక, సేరమునుచేసిన మనిషిని చావడియేడియు లేనప్పుడు, గ్రామనాయకుడు తనకోర్టును జరుపుకొనుటలో బంధించుటకు అతనికి అధికార మిచ్చుటకుగాను 1816 వ సంవత్సరపు 11 వ మదరాసు రెగ్యులేషనుయొక్క 10 వ సెక్షనులోని మొదటిక్లాజును సవరణచేయుట యొక్కముని తలంపబడినది.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరు, 1926 వ సం॥ ఫిబ్రవరి 10 వ. తేదీ. (ప్రోద్దు వెంటుబాద్ది.)

కాకినాడ రంగం అందు కో శ్రీ తుయనామ సంవత్సర పాకెటు పంచాంగము దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. దీనిని బ్రహ్మశ్రీ బిల్లుట శ్రీశారత్యగారు గుడించిరి. చిన్నపైజా కేబులో నిముడును. ఇందు చాలముఖ్యవిషయములు గలవు. ఇంగ్లీషునెల తేదీ తెలుగు నెల తిథి వారము నక్షత్రము, వర్ణము మాత్రమే ప్రతి తిథికిని యియ్యబడెను. వలయువారు రంగం అందు కో కాకినాడ అని వ్రాయవలెను.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ లిమిటెడ్. 19 హా రి స్ రో డ్డు. మాంటు రో డ్డు. మద్రాసు 2. భిషగ్రత్తు డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి, బి. ఏ, ఎం. బి. సి. యం. గారిచే స్థాపితమైనది. శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడ నమృతమైన మందులు దొరుకుటలము. "భృంగం గామలకతైలము" తలకు వల్లదనమిచ్చును, అధికోష్ణము, తలనొప్పి, కండ్లకోష్ణము, మెదడు దుర్బలత్వము మొదలగువాటికి ఆమోఘమైన నివారణి. 4. ఔన్నుల సీసా 1 కి రూ. 1-0-0. 1 పాసు. సీసా 1 కి రూ. 8/- కావలసినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. ఏజంట్లు కావలెను. వి. కృష్ణస్వామి. బి. ఏ. మేనేజరు.

మీ కోరికప్రకారము నగలుతయారుచేసి యివ్వబడును. అన్నివిధములైన బంగారు, వెండి నగలు, వేడుకసామానులు గాజులు, గోలునులు, గడియారం గోలునులు, నాగవత్తులు మొదలగునవి సాఅందముగా తయారుచేసి యివ్వబడును. మావద్ద తయారుఅగు యావత్తు మానులకు యంత్రసహాయముచే, జక్కగాను, అందముగాను, భ్రమింపజేయు మైరింగల యల్లట్రోప్లేటు గలవిగా యుండును. యింకా అన్ని విధములయిన సీమకమలముల కట్టడపుపనులు చేయబడును. యొకతూరి మా వద్ద ఆర్డరు యిచ్చినచో మీకు సంపూర్ణస్పృహ చెందవలెననుచు నచ్చుకముగలదు. వర్తకులు మాకంపెనీవల్ల మంచి లాభము పొందవచ్చును. 12 యించి వెడల్పు వెండిలేకు సాదుగు యంతకావలసినచే ఇయిస్తాము కూలి వివరము వ్రాసినయెడల తెలుపుచున్నాము. శ్రీ లక్ష్మీ వర్మగారు. పోప్రయిటరు, మే. సత్యనారాయణాచారి, నెం 2/19 కోపు వెంటాచలయ్యరు పిథి, మద్రాసు.

తం తిన వింలా సోప ఏజంట్లు: జి.యం. శెట్టి అందు సన్ను, "సత్యవర్మగారు" 229, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

భారత తంత్రకారక సంఘము

18 వందలలోపువారు గూడ సభ్యులుగా చేరవచ్చును

18 వందలలోపువారు గూడ చాలమంది సభ్యులుగా చేరవచ్చుటచే భారతసంఘమువారు ప్రత్యేకముగా అనుమతి నిచ్చిరి.

- 1. ప్రతిసెలయును స్వయముగా వడికిననూలు 100 గజములు పంపవలెను.
2. ఎల్లప్పుడును ఖద్దరునే కట్టవలెను.
3. ప్రతిదినమును ఒక అరగంటకు తక్కువ గాకుండ నూలు వడకవలెను. అందులకు ఒక గంటను నిర్ణయించి ప్రతిదిన వడికిన సరిగా అదేరేకే వడుకుచుండుటవలన క్రమపద్ధతి (స్ట్రక్చర్ లాంటి) పట్టుబడును.
4. రాట్టములను సరియైన స్థితిలో నుంచవలెను. వానిని మరాఠుచేయుటగూడ శ్రద్ధవలెను.
5. ప్రతిదిన ఏకే ఏకలను చేయుట గూడ శ్రద్ధ వలెను.
6. పాకశాలలో చదువువారు రాట్టముల నుపయోగింప నవసరములేదు. తక్కిలీమీదనే నూలు వడకవలెను. తక్కిలీమీద గంటకు 80 గజములు వడకవచ్చును. ప్రతిరోజును ఒక అర గంట తక్కిలీమీద నూలువడికినచో సెలకు 1000 గజములు పూర్తి యగును.
7. తదిదలదుల సందర్భముల అనుమతిని బడసినవారే సభ్యులుగా చేరవలెను.
8. ఒక పాకశాలలో చదువుచున్న విద్యార్థు లందరును వడకిననూలును వేరువేరుగా పట్టు అలికించి ఒక పార్సీలలో ఉపాధ్యాయులు భారతసంఘమునకు పంపవచ్చును. దానివలన పోస్టేజీ తగ్గును.
9. "డైరెక్టరు, టెక్నికల్ డిపార్టుమెంటు, ఆల్ ఇండియా స్పిన్నర్స్ అసోసియేషను, సత్యాగ్రహశ్రమము, సబర్బర్నీ" అను చిరునామాకు నూలుపంప వలెను.
10. నూలువడికినవారి వయసు, పేరు, బాలు డా, బాలికయా విలాసము వీనిని వివరింపవలెను. నూలు ఎన్నిగజములలో వ్రాయవలెను. ఎల్లపు డును ఖద్దరు కట్టుచున్నాడా లేదా తెలుపవలెను. (ఎంగుయిండియా 4-3-26)

ఒక సంవత్సరములో నొకడు 11,25,000 గజముల నూలు వడుకుట

గీనిలో 800000 గజములను కాంగ్రెసు కిచ్చెను. తక్కిన 3,25000 ను అతడు బట్టలు నేయ దలచెను

భారోలీ తాలూకాలో వారా అను చిన్న గ్రామము కలదు. అచట నొక బాతీయ పాకశాల యున్నది. దానికి చాల సార్లును వడిడుకుటలు కలిగినను చలంపకుండ నిలువ గలిగినది. ఆపాకశాలకు జవేరిభాయి పతేలుగారు ప్రధానోపాధ్యాయుడు. నూలు వడుకుటలో అతడొక విషయమున నిరుపమాన శ్రావ్యుని గడించెను. అతడు 80 సంవత్సరముల వయస్సుగలడు గాని సంబర విషయమెంతెంత శ్రావ్యుడైతేడు. పోటీపరీక్షలో హెచ్చు మొత్తమును వడుకుటవలనను అతని కాశ్రావ్యుని రాతేడు. ప్రతిదినమును ఏకరితిగా 865 రోజులును నూలు వడికినందుల కే అతని కాశ్రావ్యుని కలిగినది. ఒక సంవత్సరములో సతదు మొత్తము 11,25,000 గజములు వడికెను. అది 18 సంవత్సరాలు దానిని తూచగా 70 పానులున్నది. అనగా 25 ఏళ్లకు అనగా 80 ముగలు. ఈమొత్తములో 800,000 గజము లునతడు కాంగ్రెసుకు పంపించెను. మిగతా 3,25,000 లోను స్వయముగా బట్టలు నేయదలంచెను. ప్రతిదినమును పాకశాలలో 4,5 గంటలు పాకములు చెప్పి అటుపిమ్మటనే అత డిటుల నూలు వడుకుచుండెను.

12 సెలలో 12 లక్షల గజముల నూలువడుకుట సామాన్యమైన విషయము కాదు. రోజుకు దామాషాను 800 గజములు వడకవలసియుండును. గంటకు 400 గజములు వడకగల

డునుకొనినచో రోజుకు 9 గంటలు వడుకవలెను. ఈరీతిగా 865 రోజులు వడుకుకుండ వడుకుట మహాయజ్ఞమే యనదగును "నేను స్వస్వయాప సందర్శనమును గోరుచున్నాను. దానిని బడయుటకు ఎట్టి త్యాగమునైనను చేసెదను" అని జనీవారి భాయి పతేలుగారు తెలిపిరి. నేను ఆయనను మనఃపూర్వకముగా నభినందించెదను. ఆయన యిటులే యామహాయజ్ఞమును సాగించుచు మా కండరికిని మార్గ దర్శకుడుగాక. ఆయన రోజుకు తొమ్మిదిగంటలు వడుకుచున్నాడని యైన మేము రోజు రోజు అరగంటనేపైన వడుకగలుగుదుము గాక (మో. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా- 11-8-25)

మైనరులు నూలువడుకుట నూలుతో పంపవలసిన ఫారము

మైనరులు తొలిసారి చందానూలు పంపునపుడు యా దిగువ ఫారమును పూర్తిచేసి పంపకముచేసి డైరెక్టరు టెక్నికల్ డిపార్టుమెంటు, ఆల్ ఇండియా స్పిన్నర్స్ అసోసియేషను, సత్యాగ్రహ శ్రమము, సబర్బర్నీ అను చిరునామాకు పంపవలెను.

ఫారము
అయ్యా, నేను మైనరుల (జువలెలు బ్రాంచి) కాఖలో చేరగోచును. వాతేదలదులు లేక సందర్శకులు అనుమతి నిచ్చిరి. నావయసు, నేనెల్లప్పుడును ఖద్దరును కట్టెదను. నేను ప్రతిదినమును అరగంటనేపు తప్పకుండ వడుకుటకు ప్రయత్నించెదను. నేను స్వయముగాను చక్కగాను వడికిన 100 గజములు నూలును ప్రతి సెలయును తప్పక పంపించెదను.

- ఇందుతో పంపిన నూలు
వివరములు.
వాయిశాసెల పేరు.
గజముల సంఖ్య.
తూనిక తులాల.
సంబర (కాంటు)
బాట్టమా-కలీయా?
ప్రతిరకము.
నూలు చుట్టుటకు చుట్టుకొలత (సర్క్యుమెన్స్ ఆఫ్ వైడింగు.
మండలము.
కాంగ్రెసు రాష్ట్రము.
తేదీ.
సంతకము.
పూర్తిగా పేరు విలాసము.
దేశమునందుకూడు గుడ్డలు లేకుండ కష్టపడుచున్న బీదలయందు దయగలిగి బాలురును బాలికలును యాసంఘమున చేరుట విధియని భావింపవలెను. (మో. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా-11-8-26)

అమెరికాకు ఏల వెళ్లగూడదు? (ఒకవిలేఖరి లేఖ)

అమెరికానుండి మీకు చాల ఆహ్వానములు వచ్చినను మీరు నిరాకరించుచున్నారు. ఇప్పుడు వెళ్లదగినా తగదా అను విషయమును నిర్ణయించుటకు మీరే అర్హులుగాని నేను కాను. కాని మీ రాదేశమున కేల వెళ్లగూడదో నాకు బోధపడలేదు. స్వదేశములో స్వజనులలోనే మీ ఉద్యమము పూర్తిగా నేరవేరదని మీరు వ్రాసితిరి. మీరు బోధించిన అహింసాసిద్ధాంతము (నాను వయలేన్ను- ముపుమెంటు) యింకను బాగుగా స్థిరపడలేదని మీ అభిప్రాయమా? సత్యమును సత్యమే బలపరుచును. ఈ ఉద్యమమును గూర్చి ప్రపంచమునందంతటను ప్రచారము జరుగవలెనను నా అభిప్రాయముతో మీరేకేభింపరా? సత్యమును అహింసను గూడ మీరు భారతదేశమునకును భేదము నెంతురా?

మా మతకర్తయును హజరతు మహమ్మదు (అలెని ఆత్మకు శాంతి కలుగుగాక) తన జన్మస్థల ముగ మక్కాయందు నివసించునట్టి కొంతమంది అనుచరులు మదీనానుండి సహాయమును చేయగోరగా పారి సహాయమును కాలానుగుణ్యముగా సంగీకరించి మదీనాకు వెళ్లెను. ఇటీవల శ్రీ వివేకానందస్వామి తన సందేశమును అమెరికాదేశమునందుండి యే ప్రపంచమున కంతకును వెల్లడిచేసెను. "మీరిచట లేనిచో ఖద్దరు ఉద్యమము నిలచిపోవునని మీరు సందేహించుచున్నచో అమెరికాలో అందులకు మీకు

చాల ధనము వరుహురగలదు. ఖద్దరు నిమిత్తము అమెరికాలో యింత మొత్తము వనూలుకావలెనని ఒక నియమము నేల చేయగూడదు. ఇచ్చిపుచ్చుకొను పద్ధతి ఏర్పడవలెను. ధనము సమృద్ధిగానున్నచో ఖద్దరు అచిరకాలములోనే దేశమునం దంటు ను వ్యాపింపగలదు." అని యీవిలేఖరి వ్రాసెను.

ఇట్టి లేఖలను చాలమంది నాకు వ్రాయుచున్నారు. అమెరికాకు ముఖ్యముగా వెళ్లవలెనని 2 లవంతపెట్టుచున్నారు. నాకు గల కారణము చాల నులభమైనది. అందులకు తగిన మనో నిబ్బరము నాకింకను కలుగలేదు. అహింసా ఉద్యమము ప్రపంచమున స్థిరపడగలదనుటకు నా కెట్టిసంశయమును లేదు. చివరకు దానికి విజయము కలుగునని గూడ నాకు సమృక్తము కలదు. కాని అహింసా ఉద్యమముయొక్క శ్రేష్ఠత్వమును గూర్చి ప్రదర్శించి చూపుటకు నా కవకాశము లేదు. అట్టి అపకాశము కలుగువరకును భారతదేశపు సంకుచితరంగమునుండి యే నేను బోధించుచుండవలెను. మహమ్మదు ప్రవక్తకును శ్రీ వివేకానంద స్వామికిని యీక్విర్రప్రేరణ కలుగుటచే వారు వెళ్లిరి. ఆ ప్రేరణ నా కింకను కలుగలేదు.

ఖద్దరువిజయము కేవలము ధనముమీదనే ఆధారపడి యుండలేదు. ఇంకను చాలవిషయము లవసరమగును. నేనెన్నడైన అమెరికాకు వెళ్ల దలచినను భారతదేశసంబంధము లగు ఉద్యమములకు ధనమును సమహూర్చుటకు మార్గము నే నచటికి వెళ్లను. ఆ భారమును భారతదేశమే మహింపవలెను. అమెరికా వారు సహాయము చేయ దలంచినను స్వతంత్రముగా చేయవలెనుగాని ప్రతిఫలాపేక్షతో చేయగూడదు. నేను అమెరికాకు వెళ్లుటకును సంబంధమేమియు నుండగూడదు.

(మో. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా- 11-8-26)

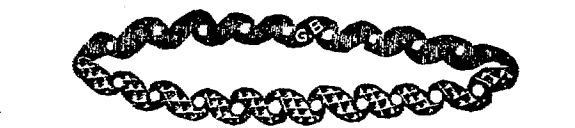
రాజేంద్రదాసు మరల పట్టువడుట

కలకత్తా, మార్చి 20:—మూనిక్టోలా బాంబుకేసు సందర్భమున కనబడనట్టియు, వార్డు సంస్థ దోషిడిలో పారిపోయినట్టియు రాజేంద్రదాసు మొన్న మొన్ననే పట్టుకొనబడెను నిన్న నిర్బంధించిరి. నిర్బంధసభలము తెలియలేదు.

క్రాఫర్డుగారి చేతలు పయోనీరు ప్రతికవాఖ్య

అలహాబాదు, మార్చి 19:— ఆదర్శముకొర కను వంకతో ఆర్మీలాజికలు నిధికి వ్యతిరేకముగ సమృద్ధుల నిచ్చినందులకు క్రాఫర్డుగారిని ఇతర అనధికార అయిరోపియలను పయోనీరు నిరసించుచున్నది. (అ. ప్రె.)

సవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరీ రు 4-0-0 మాత్రమే
దైమండు కట్టింగుచేయబడినవి. అద్భుతమయిన పని తనము. అనేక రకములలో గలవు. సవరను బంగారుకు గారంటి, యెప్పుడయిననూ సరే మీ కవసరము లేనియడల సవరనుల ధర ప్రకారం సొమ్ము వాపను యివ్వబడును. తోరునారికి క్లూకు పుచితముగా పంపబడును. 2489-1264

గోల్డుబేంగిల్సు మేనుపాక్చరింగ్ కో

18 జనవరీ ముత్తయ్య మిలీటరీ, సావుకారు పేట నగరాకు.

అబ్రక భస్మము

శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 800 పుటములు వేయబడినది. డయిటింగ్ అనే బహు మూల వ్యాధిని బోగొట్టి అందుడు తీవ్రపదార్థమును నూయించుచును. వేడిని, దగ్గును, తుయను బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును. అనువానవి శేషములచే నన్ని వ్యాధులను గురుర్చును. సూప్రతిపూర్ణకమున కంటె హెచ్చుగుమిచ్చును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును. 2126
చెల తులం 1 కి రు 5-0-0 లు. 2

మేనేజరు, ఆరర సాయనం, ముక్త్యాల. (కృష్ణాక్షర)

జాతీయ పక్షము

స్వరాజ్య పక్షమునకు జేరిందని ప్రముఖుల సమావేశ మేలల పరిణామించినో ప్రేమస్ఫురంతి యొకటి వివరించుచున్నది. స్వరాజ్యమును త్వరితముగ సంపాదించుటకుగాక స్వరాజ్యపక్షము నెదుర్చుటకు మాత్రమే మిగిలిన పక్షములవారు గలియుటవలన దేశమున కెట్టి లాభము లేకపోగ అధికారవర్గమునకు మిగుల ప్రోత్సాహము గలుగును. అధికారుల బల మతిశయించును. స్వరాజ్యమును పొందు నిమిత్తము గాఢాసక్తితో పనిజేసేది రాజకీయ పక్షము బలహీనమగును. అందుచే నూతనపక్షము నేర్పరచుటకు ముందు ముందు వెనుకల నరయుట యావశ్యకము. ఇంతవరకు దేశము ముందుకు జనునపుడెల్ల అధికారవర్గ ప్రోత్సాహముచే వెనుకకు లాగెడి పక్షమొకటి బయలుదేరు చుండెడిది. ఇట్టి పక్షమునకు జేరినవారు తాము అధికారుల యనుగ్రహమునకు పాత్రులమయితి మని సంతసించుచు తదితరులను నిరసించు చుండెడివారు. ప్రజలలో నీరితిని అంతఃకలహములు బాడముటచే అధికారవర్గ మొకపక్షము సభిమానించి నింకొక పక్షము నణచుటకు వీలయ్యెడిది. మార్గ ప్రభువుబోలు ఉదార భావ సమన్వితుడు నయితము “మితవాదులను దరిజేర్చు”డని కేకవైచెను. ఆకేక నలుదిసల ప్రతిధ్వనించెను. అతివాదులను వెడలనంపి కాంగ్రెసును మితవాదులొక్కచే జరుపసాగిరి. మింటోమార్గ సన్స్కరణములు తమ ప్రజాతిశయమువలన చేకూరెనని మురియసాగిరి.

కాని కొలదికాలములో, తాము జేసినలోపములను మితవాదులు గ్రహించిరి. పందొమ్మిదిమంది శాసనసభ్యులు తయారుజేసిన విజ్ఞప్తియందు, మార్గ సన్స్కరణములు ఎటుల నిష్ఫలమయ్యెనో సూచించిరి. పిమ్మట మాంటుఫర్డు సన్స్కరణములు వెలువడెను. అప్పుడును మితవాదులు దూరమాలొచింపక, దేశపరిస్థితులను గుర్తింపక, సన్స్కరణములు స్వపరిపాలనమునకు దారిజూపునని చాటిరి. అసహాయవాదమును నిరసించి, పాలకులకు తోడ్పడిరి. ఇందువలన నేమి ఫలము గలిగెనో మడ్డిమేను కమిటీఏమట మితవాదనాయకు లిచ్చినసాక్ష్యము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. మంత్రిపదవులను నిర్వహించిన చింతామణి ప్రభృతులు, ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము ఆచరణసాధ్యముగాదనియు, స్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్యమిచ్చుట మేలనియు సూచించిరి. ఆచరణయోగ్యముగాని పరిపాలనవిధానమునకు తోడ్పడుటవలన మితవాదు లెన్నటికయినను స్వపరి

పాలనమును సంపాదించగలరా? స్వరాజ్యపక్షము వారు నయితము తదితరులతో బాటు చాలవరకు సహకారము సలుపుచునే యుండిరి. కాని, అన్ని పక్షములవారును కలసి జేసిన సంకుచితమగు స్వపరిపాలన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించి, రాయల్ కమిషనును త్వరలో నియమించుటకయినను అంగీకరింపని సమయమున, మితవాద ప్రముఖులు మామూలు సహకారపద్ధతివలన గమ్యస్థానమును చేరుట ఎటుల సాధ్యమని ఎంచిరో తెలియదు.

స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసన సభలనుండి వెడలిపోయిన పిమ్మట, తమప్రజ్వలన కొన్ని వరములను సంపాదించుటకు స్వతంత్రపక్షమువారు ప్రయత్నించి విఫలమనోరథులయిరి. జిన్నాగారి విచారమును, రంగాచార్యులుగారి విలాపమును ఇందుకు నిదర్శనములు. తమపై ప్రత్యేకాభిమానము జూపుడని, జిన్నాప్రభృతులెంతవేడినను, అధికారులు వీరి మొరల నాలకింప రయిరి. మీదు మిక్కిలి, రాబోవు ఎన్నికలలో స్వరాజ్యపక్షము వారి నోడించి, అధికసంఖ్యలతో శాసనసభలకు తిరిగిరండుని ఇండియా ప్రభుత్వపు లామొబరుగాను సలహానిచ్చిరి. దాని ననుసరించి స్వరాజ్యపక్షమును ప్రతిఘటించుటకు, మితవాదులు ప్రయత్నించెదరని దోచును. కాని స్వరాజ్యపక్షమునకు జేరిన మితవాదులు, హాంయూలరు, రిస్సాసేపు సహకారవాదులు మున్నగువా రేకమయినంత మాత్రాన, దేశము వీరి సభిమానించునా? ఈ సంగతిని నూతన పక్షము నేర్పటుపనెంచువారు ఆలోచింపవలయును. ప్రజలివుడు స్వరాజ్యత్వష్టా పీడితులై యున్నటుల, అన్ని పక్షములవారును గ్రహింపవలయును. భారతీయుల యనికికే, స్వరాజ్యమవసరమగుచున్నది. ఇంటనేమి వెలుపలనేమి తలయెత్తి తిరుగుటకు స్వరాజ్య మావశ్యకము. వలసరాజ్యములలో భారతీయులను పీడించుచున్న విధముజూచిన, ఎట్టి కఠినహృదయ మయినను కరుగక మానదు.

కాని, వెలుపల నివసించెడి తమసోదరులను రక్షించుటకు భారతీయులకు శక్తి చాలకున్నది. ఇంట గెలువనిది రచ్చగెల్పుట దుర్లభమని సువ్యక్తమగుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో స్వరాజ్యము నెంత శీఘ్రముగ సంపాదించిన సంతమేలు. స్వరాజ్య పక్షమువారు తామవలంబించిన సంచిన పద్ధతులను స్పష్టముగ తెలిపిరి. శాసనసభలకు వెలుపలను లోపలను గూడ ప్రతిఘటన మార్గ మవలంబించినెంచిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారితో నేకీభవింపని యెడల సత్వర స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకు వేరొక ఫలప్రదమగు మార్గమును జూపవలయును. ప్రజలలో నావిషయమై విశ్వాసము బుట్టింపవలయును. అందుకుమారుగ స్వరాజ్యపక్షము పారి నడ్డగించుటయే యొకపనిగ బెట్టుకొనుట వలన, ఇసుమంతయు ప్రయోజనముండదు. సహకార పద్ధతు లవలంబించి మితవాదులు విఫల మనోరథులయినపుడు వేరొకత్రోవ ద్రొక్కట ధర్మము గద. ఆత్రోవయేదని ప్రజలడుగక మానరు. బాంబాయిసభలో వివిధసభ్యులు చెలిపిన సంగతులు జూచిన వీరిలో నేకీభావ మేమాత్రము లేదని

దోచును. ఛాగ్లాగారు మహమ్మదీయుల స్వత్వములను రక్షింపగోరిరి. నర్సిగారు బ్రాహ్మణేతరుల ప్రాముఖ్యమును నిలుపవలెననిరి. సెత్తాగారు స్వరాజ్యపక్షమువారి పలుకుబడి సంతరింపజేయుట కందరును ఏకము గావలయు ననిరి.

వైవారికి హాంయూలరుపక్షమునకు జేరిన భూలాభాయి దేశాయిగా రిచ్చినజవాబు మిక్కిలి యోగ్యముగనున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారి యభిప్రాయముల సంగీకరింపక బోయినను, వారి నిరంతర కృషియు అద్భుతశిక్షణమును ప్రశంసార్హములని దేశాయిగారు శ్లాఘించిరి. స్వరాజ్యపక్షే తరులకు బుద్ధివైభవ మున్నను, అంతమాత్రముచే ప్రయోజనములేదనిరి. ప్రజాభిమానమును చూరగొనిన స్వరాజ్యపక్షమువారి కోర్కెలనే ప్రభుత్వమువారు లక్ష్యపెట్టనపుడు, స్వరాజ్యపక్షమునకు ప్రాతికూల్యము వహించినమాత్రమున తదితరుల కోర్కెలను మన్నించెదరా యని, దేశాయిగారు రడిగినప్రశ్న చాల ముఖ్యమయినది. దేశమునకు సరియగుపద్ధతి నొకదానిని సూచింపవలయును. అట్టిపద్ధతి యేది యని దేశాయిగారుడుగుటచే, సమావేశసభ్యులలో కలవరము గలుగుట సహజము. దేశాయిగారి ప్రసంగము వీరికి రుచించినటుల దోచును. జయకరుగారు చెలిపిన హితోపదేశము చాల ముఖ్యమయినది. మితవాదులు మున్ముందుగ కాంగ్రెసు నందు ప్రవేశించి, కాంగ్రెసును ప్రేరేపించుట లాభకరమని జెప్పటచే, కాంగ్రెసుకు వెలుపల ప్రత్యేక పక్షముల నేర్పరుచుటచే ప్రయోజనముండదని, గ్రహింపవలయును. మితవాదుల పలుకుబడి యిది వరకే నామమాత్రమై యుండ, యికముందు బలపడునని తలంచుట వ్యర్థము. జయకరుగారు చెలిపినటుల, కేవల స్వరాజ్యపక్ష ప్రాతికూల్యము ఇతరపక్షములమధ్య దృఢానుబంధమును సమర్పజాలదు. ఏపక్షమున కయినను, స్వరాజ్యసంపాదనా విధానమొకటి నిర్ణీతమై యుండవలయును. పెద్దపేర్లగాంచి భ్రమపడెడి దినములు గతించినవి. ఎవరి ననుసరించుట యుక్తమో గ్రహించుటకు దగిన వివేకమును ప్రజలకు గలదు. జయకరుగారు సూచించిన సటు, రెండుపక్షములకు మాత్రమే తావుగలదు. ప్రభుత్వపక్షము, ప్రభుత్వ ప్రతికూలపక్షము. కడపటిపక్షమువారు, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికై యావచ్చుకొని వినియోగింపవలవలయును. ఇందుకు సంసిద్ధులయినవారినే దేశమభిమానించును. తదితరులను ప్రభుత్వపక్షమునకు జేరిన వారినిగ పరిగణించును. నిన్నటిదినము జరిగినసభ సక్రమమగు సమావేశము గాకున్నను, నూతనపక్షము నేర్పరుచుట, తలచినంత సులభముగాదని మాత్రము సూచ్యక్తపరచి యుండును. కాంగ్రెసును ధిక్కరించి, అధికార వర్గమునకు చేయూత నొనగుటకు జేసేది ప్రయత్నము ప్రస్తుత పరిస్థితులలో విఫలముగాక మానదు. ప్రభుత్వము వారు ప్రజలకోర్కెలను కొంతవర కయినను సఫలపరచుటకు ముందుకు వచ్చుచో, మితవాదు లాతురము జూపిన బాగుండును. అందుకు మారుగ ప్రజాభిలాషలన్ని విధములను తిరస్కరింపబడుచున్న సమయమున, మితవాదులు మున్నగు వారు ప్రాతపాటనే బాడుట వివేకము గానేరదు.

రైతిక మిటి: టైమువత్రిక

కర్రెంసీ విచారణ సంఘమునందు ప్రజా ప్రతినిధులు సభ్యులుగ లేకుండుటచే న్యాయము జరుగదని పలువురిదివరకే మొరలిడుచున్నారు. ఇందుకు దోడుగ లండను టైముస్పత్రిక వ్యాఖ్యానము మరింత నిరుత్సాహము కలిగింప గలదు. కర్రెంసీ కమిటీఎదుట సాక్ష్యము నిచ్చినవారిలో పలువురు, బంగారు పరిమాణ ముండవలయుననియు బంగారపు కర్రెంసీ యుండవలయుననియు కోరిరి. ఇందున మారకపు చిక్కులు దొలగిపోవును. మారకపురేటు ఇచ్చవచ్చిన తీరిని మారిపోవుచున్నది. విదేశ వర్తకుల కనుకూలముగ మారుటచే భారతీయులకు పలువిధముల నష్టము గలుగుచున్నది. హిందూదేశము ఎగుమతి నేయు సరకులకు సరియగు వెల లభింపకున్నది. ఇతరదేశముల సరకులను కొనుటలో హిందూదేశము నష్టపడుచున్నది. పాశ్చాత్యదేశములందు బంగారు పరిమాణము సర్వసామాన్య మయినది. ఇంగ్లండు కొంతకాలము వరకు ప్రతికూలాభిప్రాయము సూచించుచుండెను గాని యిప్పుడట్టి ధోరణి మారిపోయినది. బంగారు పరిమాణమునకు ప్రాజ్ఞులు సమ్మతి జూపుచున్నారు. నాగరిక ప్రపంచ మంతయు బంగారు పరిమాణము నవలంబించుచుండ హిందూదేశ మింకను మారకపు పరిమాణముతో తంటాలు పడుట వలన విశేషనష్టమునకు లోనుగాక మానదు. కాని లండను టైముస్పత్రిక బంగారు పరిమాణము బనికరాదని వాదించుచున్నది. భారతీయు లిచ్చిన సాక్ష్యము విశ్వాసనోగ్యముగ లేదట. బంగారము నభిమానించుటకు కారణము, రాజకీయోద్దేశ్యము గాని, ఆర్థికపరిజ్ఞానము గాదట. ఫలరు కమిటీవారి సిఫార్సు ననుసరించి, హిందూదేశమున బంగారు కర్రెంసీని అమలులోకిదెచ్చు ప్రయత్నము కొంత వరకు జయముగాంచెనని, టైముస్పత్రిక యొప్పుకొనుచున్నది. కాని, దానిని పుడు కొనసాగించుట నిరుపయోగమట. లండను టైముస్పత్రిక అధికార హృదయమును గ్రహించుటలో పేర్వడని నది. అందుచే యీస్పత్రికజేయు వ్యాఖ్యనుబట్టి బంగారు పరిమాణమునకు సున్నజుట్టుబడునని ఎంచవచ్చును. విచారణసంఘముల ఆర్భాట మింతవరకు వ్యయ కారణమగుచున్నది గాని, ప్రజల కేమాత్ర మనుకూలించుటలేదు. కర్రెంసీకమిటీ విచారణగూడ ఈదారినే త్రొక్కుచో ఆశ్చర్యపడ న వ స ర ముండదు.

అసహనము

పాశ్చాత్యదేశములలో సయితము మతవిషయములందు అసహనము వ్యక్తమగుచున్నది. డార్విను పరిణామసిద్ధాంతమును పాశ్చాలలో బోధింపగూడదనియు, అది బైబిలునందలి సృష్టి విధానమునకు ప్రతికూలమనియు, అది రికాలో విధించుట మిగుల ఆశ్చర్యకారణమయ్యెను. ప్రకృతి శాస్త్రము సయితము మూల్యత్రోయబడుచున్నది. ఇటీవల గీల్కర్కి అను డచ్చిమతగురువు, సైతాను అను సర్పము ఈవుతో సంభాషించెనను బైబిలు కథ కేవల తత్వసూచకమనియు, ఈవిషయమును సూలదృష్టితో గ్రహింపక అందలి పరమార్థమును కనుగొనవలయు ననియు జెప్పినందుచే, అతని పద

విని లాగివైచిరి. ప్రమాణమతగ్రంథములను విచక్షణతో పరిశీలించక, అక్షరములను పట్టుకొని వేలాడుటచే, పలుశాఖ లుద్భవించి, కయ్యమునకు కాలుద్రవ్వచున్నవి. మతమన నెద్దియో గ్రహించుటకు ప్రయత్నించునెడల, ప్రస్తుతము చెలరేగెడి మతవైషమ్యములు సులభముగ సమసిపోగలవు. అన్ని మతములకును అట్టయడుగున ఏకీభావము గుడురుట, స్వతస్సిద్ధము. పైపై చి హ్నము లేముఖ్యమని ఎంచుటచే, ప్రస్తుత దురవస్థ ఏర్పడుచున్నది.

బేగారి విజృంభణము

సరిహద్దురాష్ట్రపు చర్చగూర్చి, స్వతంత్ర పక్షసభ్యులు సరియగుమార్గ మ వ లం బిం పక, అక్కడిప్రజలు అసమర్థులని వాదించుటచే, ప్రభుత్వ పక్షమున సర్ బేగారు యిచ్చవచ్చినటుల విజృంభించుట కవకాశము జక్కినది. తాము స్వపరిపాలనాభిలాషులుగను శి వ స్వామి అయ్యరు, రంగాచార్యులుగారు మున్నగు నాయకులు స్వపరిపాలనమునకు విముఖులుగను గ ను పడు న టుల, బేగారు నటించిరి. అధికారు లిట్టి విభేదతంత్రమును ప్రయోగించుటలో దిట్టలగుటచే, మంచి యవకాశమును చేపట్టిరి. మహమ్మదీయుల సభిమానించి హిందువులనుండి పేరుజేయుటకు, వారికి తగిన సమయము లభించినది. స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు శాసనసభలో నున్నచో, యిట్టి యవకాశమును తొలగించి యుండెడివారు. స్వరాజ్య పక్షమువారి స్టేటుమెంటు సందియముల నెల్ల బాపగలదు. ప్రస్తుత సంస్కరణములపట్ల గల ప్రాతికూల్యమునే వారుజూపిరి గాని, కొరమా లి న సారాంశముల జోలికి బోలేదు. సాంఘిక భేదమును గాని, ప్రజల అర్హతాసర్వతలను గాని వారెత్తుకొనలేదు. స్వతంత్రపక్షమువారు సామాన్య దూరదృష్టి నయినను జూపనందుకు చింతింపవలసియున్నది.

నల్లమందు రివిన్యూ

అంతర్జాతీయ సమావేశ తీర్మానము ననుసరించి నల్లమందు రివిన్యూను కోల్పోవుటకు ఇండియాప్రభుత్వము సమ్మతించి నందులకు భారతీయులు గుండ బోరు. ఏలనన నల్లమందు ఎగుమతిపై లాభము సంపాదించి, చీరాదేశవాసులు మున్నగు వారిని దుఃఖిసాగరమున ముంచుటకు భారతీయు లిష్టపడదు. మానవక్లేశమును పెంచుటచే న్వలాభము పెంపొందినను, దాని నెంతత్వరలో కోల్పోయిన భారతీయుల ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధి కంత శ్రేయస్కరము. నల్లమందు రివిన్యూను కోల్పోయినను దేశమున కిబ్బంది లేదనియు యిట్టి విషయములలో ఫల మాశించక కృషిసలుప వలయుననియు బ్లాక్స్టుగారు వేదాంత వాక్యముల బలికిరి. కాని రామచంద్రరావు పంతులుగారు కోడినటుల మద్యపాన నిషేధము విషయమునగూడ ప్రభుత్వమువారట్టి తెగువను జూపిన సమంజసముగ నుండును. ప్రజలుగోరిన సంస్కరణమును నిరాకరించి యూరపియను సమావేశములు గోరిన సంస్కరణములను వెంటనే యమలులోనికి చెచ్చుట మాత్రము ప్రభుత్వమువారి ప్రతిష్ఠ నినుమడింప జేయజాలదు.

కోస్తావర్తకము

కోస్తా వర్తకమును సాగించుటకు భారతీయు నొకలకే అవకాశ మియ్యవలయు నను సూచనను సర్ ఛార్లెసు ఇన్సుగా రెదిరించుట భావ్యముగ లేదు. ఏలనన యిట్టి యవకాశము నిచ్చిన గాని భారతీయు నొకలు విస్తరింపవు. విదేశత్రు పోటీకివి తాళజాలవు. హైందవనాకాదళ మేర్పడుటకు వీలుండదు. భారతీయులకు శిక్షణ సులభముగ లభింపదు. ఇతరభాగముల వారికి కోపము వచ్చునని బలుకుట అసంబద్ధము. వలసరాజ్యముల వారు భారతీయులను వెడలగొట్టినను యిబ్బంది లేదు. వారి పడవలను స్వేచ్ఛగ రానియకున్నచో మాత్రము విశత్తువాటిల్లునట. ఇట్టి వాదమును సమర్థింపవలెదు. ప్రారంభదినములలో నొకల విషయమునగూడ సంరక్షణమార్గము నవలంబింపవలయును. లేని యెడల అభివృద్ధిగలుగజాలదు. విదేశవస్తువులపై సుంకములను విధించుచున్నను, ఇతరులు దురభిప్రాయపడనపుడు, స్వదేశ నాకాదళ రక్షణవిషయముగూర్చి మాత్రము వారేల ఆగ్రహము జెందవలెనో తెలియకున్నది.

కొత్తమ్యునిసిపలు సవరణచట్టము

ఈ చట్టమునందు, మ్యునిసిపలు ఛార్లెసును తొలగించుట కేర్పాటు జేయబడెను. రివిన్యూను వలుసూజేయుటకు ప్రత్యేక ప్రభుత్వోద్యోగిని నియమించుటకు ఏర్పాటు సూచింపబడెను. ఇతనిపై మ్యునిసిపలు సంఘమువారికిగాని, ఛార్లెసుగారికి గాని ఎట్టి యధికారముండదనియు, అతడు ప్రభుత్వమునకే బాధ్యుడనియు, చదువరులకు దెలియును. ఇట్టి ముఖ్యమగు మార్పులనుగావించుటకుముందు, మ్యునిసిపలుసంఘములు, తత్సంఘాధ్యక్షులు, మండలాధ్యక్షులు మున్నగువారితో యోచించుట, ప్రభుత్వమువారి కనిసభర్పమై యుండెను. కాని కృష్ణారావు పంతులుగారు రడిగిన ప్రశ్నకు జవాబుచెప్పచు, వైచారితో నాలోచింపలేదని, స్థానికమంత్రి మదరాసు శాసనసభలో జవాబిచ్చెను. ఇంతకన్నను విరుద్ధము వేరుండునా?

చిత్తరంజన స్థానక వైద్యాలయము

సోమవారమునుండి తెరువబడును

కలకత్తా, మార్చి 20:—శ్రీరంజన చికిత్సచేయుటకుగాను తెరువబడెను వైద్యాలయము కీ॥ శే॥ చిత్తరంజనదాసుగారి యింట సోమవారమువాడు తప్పక తెరతురని నిర్ధారణగా తెలియవచ్చినది.

డాక్టరు యి. పెటెమనుగారిని చశాసు సర్జనుగా నియమించిరి. నర్సువిద్యార్థినులకు ఉపన్యాసముల శిర్వాటు చేయుచున్నారు.

వైద్యాలయమున 20 మంది రోగులకు చికిత్స చేయుటకు పీలకు ఏర్పాటు జేయబడినవి. ఇప్పుడున్న భవనమున కంటి యుండునట్లు మరొకదానిని నిర్మించుటకు ఆలోచనలో నున్నది. (ఆ. ప్రె.)

సర్ హెన్రీ లారెన్సు

తాత్కాలిక గవర్నరు

బొంబాయి, మార్చి 20:—ప్రధానన్యాయమూర్తి ఎదుట శాసనసభాకార్యవత్తులు డిప్యూటీ కార్యదర్శులు గౌరవ అంగరక్షకులు ఉండగనే సర్ హెన్రీ లారెన్సుగారు తాత్కాలిక గవర్నరుగ ప్రమాణము గైకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

వ్యాయామ క్రీడలు

ద. భా. వ్యా. సం. టెన్నిసు
పందెములు

శుక్ర, శనివారముల ఆటలు

ఫలితములు

1. బ్రహ్మానందరావు, శుభాచార్యుగారలు వెంకట రామానుజులు ప్రసాదుల నోడించిరి. 6-4, 6-8.
2. రంగప్రసాదు, కమలాకర రావు నోడించెను. 7-5, 8-6.

మొన్నటిదినం పిపిల్లుపార్కులో

(సమదర్శి)

మొన్నటిసాయంత్రం ద. భా. వ్యా. సం. వారి టెన్నిసు ఆటలసంగతి వివరించినవారు ధన్యులు. చూడడానికి నోముకున్నవారు ధన్యులు! ఏవంటారా? టెన్నిసు ఆటల్లో వన్నె కెక్కిన మొనగాళ్లు మొనగాళ్లు డిక్టోన్నారు. మచిలీపట్నము నుండివచ్చిన శుభాచార్యుగారు, అదేవారం వారు బ్రహ్మానంద రావును గలిసి, చన్నపట్లంలో ఉంటున్న రంగప్రసాదు, వెంకటరామానుజులు గార్లతో పోటీకేశారు. బందరుజట్టు బహు బాగా ఆడేవారు! చన్నపట్లవారు చిరపరిచయులే! వీరు ఇద్దరు పోరాడుతారంటే ఆటచూడానికి అన్ని కోణాలకంటే ఆరోజు అధికంగా వచ్చారంటే ఆశ్చర్య మేముందీ! ఒక టెల్లవారేగాదు. నల్లవారేగాదు టెల్లనల్లవారు, (ఆంగ్లో హైందవులు) ఆంగ్లలే గాదు. అరవలేగాదు, ఆంగ్ల అరవలు, అరవ ఆంగ్లములు, అడ వారు, మగవారు, బడిపిల్లలు, పంతుళ్లు! వారు, వీరు సాయం త్రానికి చల్లగ చూరబారా. నాల్గుంబావయ్యేటప్పటికి పచ్చ పచ్చగ పదిమందివచ్చి హాయిగా గ్యాలరీలమీద హాజరైనారు.

ఆట ఇటు విదారనిమిషాలు గడచిపోయినవి. అంతట ఆట మొదలైపోతున్నాడు. "అంపైరు" గావారా ఖిన్న మని రూపాయ గోలమీటాడు, "ఏదీ గావారే కోరుకోమన్నాడు. "టెయిలు" అన్నాడు బ్రహ్మానందుడు. "బొమ్మ" ఉన్నవై పేషడ్డి; బోల్లాపడకుండా, బొమ్మను పడంగానే బంలొచ్చి బ్రహ్మానందుడి కోర్టులో బడ్డది. అంతవేగంగా, అంత తీవ్రంగా వచ్చిందేమో అని చూస్తే రంగప్రసాదు సర్వీసుచేసింది సర్వీసుతో చక్కా ఆకేసును కూడ లాగేశారు. రెండో గేములో శుభాచార్యు "సర్వీసు" చేసి బందరువారు బదులుకు బదులుకు వీశారు (అంతేగాదు, బాగేముగూడ) చూడో "గేము" మళ్ళీ మొదటివారి పక్షమైంది. నాలుగోదాన్ని "నార్తర్న్" సర్కార్లు వారికి సమర్పించారు. ఇప్పుడీదరికి చెరిచెండు "గేములు" సమానంగా ఉన్నవి. మళ్ళీ చన్నపట్లం జట్టు సర్వీసు చేశారు-గేము గొట్టారు. బందరువారొచ్చి కలుసుకొన్నారు. ఇంతవరకు ఎవరిసర్వీసుగేము వారు గెలుమిన్నారు. పార్టుపాడిచినా మబ్బుగమ్మ ఉన్నట్లు ఆట మొదలైతేనా ఆట తీవ్రంలేదు. పార్టు నెత్తిమీదికొచ్చేటప్పటికి నిద్రకుత్తు వదలినట్లు మన ఆటగాళ్ళలో గూడ మరుకు పుట్టింది. చెరిమాడు గేములో నుండగ చన్నపట్లంవారి సర్వీసు గేము పట్టుబట్టి బందరు వారు లాక్కన్నారు. అటు బిటైంది; అటు తిరుగుముఖమైంది. అడుగును అడుగువేసే ఒక అడుగుముందువేసినారు. అసామాన్యప్రజ్ఞతో సర్వీసుకేస్తున్న ప్రసాదు, ఎడాపెడా బాదుమన్న వెంకటరామానుజులు ఈ సరికి ఏటికెదురిదాలసాచ్చింది. మరోగేము ఆడారు, మచిలీపట్నమువారిదే! వేడి జల్లారకుండ చెబ్బమీదచెబ్బ! ఇప్పటికి 8 అటలైనవి. బందరువారికి 5 గేములు, పట్లంవారి పక్షాన మూడు గేములు, తొమ్మిదోగేము పట్లంవారిదైంది. పదోగేము-గేముతో నెట్టు బందరువారిదైంది.

ఇంక వీరాడిన ఆటంటే ఆటా? అందులో మరీ, శుభాచార్యువాడిన ఆట చూచేతారాలి. ఇదివరకే వారు ఆడాడుగాని ఆనాటికన్న ఈనాడు అద్భుతంగా ఉంది. పేరుకు "చిన్న"గాని (శుభాచార్యుగారిని ముచ్చటకొరకు మిత్రులు "చిన్న" అను నా నామముచే సంబోధింతురు) ఆటకు "పేర్లు" వేసి, ఎడమ చెండు వైపుల సహధికులుతో, అప్రతిహత శక్తితో, అమోఘజటిమతో సర్వీసు చేయగల బిట్టు. ఎడమన్నవాని ఎత్తుకు ప్రతి ఎత్తుకు లో ఈతనికేతడే సాటి! మాంచి "నెట్టు ప్లే" (మలసమీపమునవి యాట) ఆట పంటి, అన్నిటికన్న ఎక్కు

వైన విషయమేమంటే పక్కన ఆడేవానితో పోర్టుగలియటం. ఇది కానామంది వహించునో పెద్దపెద్దలోనే లోపిస్తుంది. ఇద్దరు పెద్దచేతులైనా "ఎవరికి వారే యము నా తీరే" అయ్యేదిన్ని ఆఖరుకు అభావయ్యేది గడ్డు. అదిమట్టుకు ఇతనిలో గొప్పగుణం మని చెప్పకతప్పదు. ఇంతేగాదు నిరుత్సాహంగాని, దాచితేతగలిగే దొట్రుపాటుగాని లేక నిబ్బరంగా ఆడేవాడు మన శుభాచార్యు. వీరు మొదటి నెట్టుడేలప్పుడు నాచెంబడి కొందరు కుంభ కోణంవారు (అరవవారు) గూర్చున్నారు. అట మొదలెట్టినప్పటినుండి అందరారే వారు తలపంకిస్తూవచ్చారు. శుభాచార్యు ఆడేఆటను జూచి "అడే! రొంబగట్టికారప్ప ఇవమా, నల్లారొంబ నల్లా" అని అనుకుంటూంటే నాచెంబడి బడే మహద్భాగ్యం లభించినది. అంతటితో నేననుకున్న-శుభాచార్యు తనపేరు చన్నపట్లంలో సుప్రసిద్ధం చేసుకున్నాడని.

బ్రహ్మానందుని విషయం తెప్పలంటే చర్చితచర్చగామా తుంది. బ్రహ్మానందుడు ఎప్పటివరే మొక్కవోని ధైర్యంతో, చెక్కుచెదరని పూనికతో, తడేకడితతో, తారుమారుచెబ్బలతో ఎదుటిపక్షమును గుక్క దిప్పకోకుండాకేశాడు. జూడటానికి పొమ్మంగ అగుపడ్డా, ఆటలో నిలిచాడంటే అరిభయంకరుడౌతాడు.

ఇంక రంగప్రసాదువిషయం చూడుమంటూలే టెల్ల వచ్చు. నిలుకడ గుదిరిందా ఇక త్రినేత్రుడెదిరివచ్చి పోరలేడు. విలే అటు లేకపోలే ఇటు, అంతే! "ఎనాపైనా" జేరం బాలయ్య, వెల్పుతో నాడినప్పటిలాగ ప్రసాదు విశ్వరూపం జూపినట్లుంటే ఇంతమలాగ్గా ఆటముగినుండేదిగాదు. వెంకటరామానుజులు తరుగుపెరుగులేనివాడు. ఇంక అనది ఆయన ఎరుగదు. ఉన్నంతవరకు ఆటను దాచకుండా ఆడేవాడు. డబ్బుల్నలో జగద్విఖ్యాతిగల "రాము"తో గలసి, అన్నల్లమల్లిదర్లు అఖండపేరు సంపాదించుకొన్నవారు. మిక్కిడుడిబుల్లులో ఇతని కీమత్తుపట్లమించినవారేలేరు. అందరికంటే "భట్టాచారి" (వెంకటరామానుజులు) పద్ధతి నాకుతాగానచ్చింది ఏమంటే పాయింటువచ్చినా పోయినా నిర్విచారంగా ఉంటాడు. తొణికివాడు గాడు. ఆటలానా, ఆటతన్నానా, ఆటని ముఖంలో అనవులోగనుపడుతుంటుంది. రెండుపక్షములవారిని విడదీసి చెప్పి తే అందులో ఎవరు గాని ఒకరికొకరు తక్కువైనవారుగాకపోయిన బందరువారిలో నున్న పోర్టు ఆమాడిక ఆసహస్యం పట్లంవారిలో లోపించినట్లు గన్పించిరి.

రెండో నెట్టులో గూడ చేరిండు గేములు వచ్చేటంతవరకు చన్నపట్లంవారి ముందు సదుత్తూరవచ్చారు. గాని అటుతర్వాత "ఇకతను" అన్నారు బందరువారు. పిమ్మట ఆటంతా పది నిమిషాల్లో ముగిసింది.

Game to, B. Rao and partner" (బ్రహ్మానందుని పక్షమున కీయాట) అంటూ "అంపైరు" ఆటవిడుపుపద్ధత్యంలాగా విడువార్లు అప్పజెప్పాడు. ఎంతో వేపు పటుతుంది అనుకొన్నవందము అంతలో ముగిసేటప్పటికి చూడవచ్చినవారంత చప్పరించసాగారు. మొత్తంమీద బందరువారు బలబాగానే ఆడారుకాని "ముందున్నది మునుగ్లపడగ" సోమవారము సాయంత్రం కృష్ణమూర్తి రంగస్వాములతో ఆడతారు. శుభాసయం!

ప్రసాదు, కమలాకరులు

శనివారమునాడు రంగప్రసాదు కమలాకరరావుతో "సింగిల్స్ సెమిఫైనల్స్" పందె మాడాడు. ఇద్దరో ఎవరు గెలుస్తారో ముందుగ జెప్పటానికి శక్యంగాడే. ఎందుకంటే ఇందులో తక్కువ వారెవరు? కమలాకరుడు కమలాకరుడుగాడు, ధైర్యు డ్విక్తి ఆకరుడు. అన్నిరకాల ఆటల్లోను అంతటి నేర్పరులు ఎంత మందోలేరు. "నెట్టు" కు "నెట్టు" "వాల్" కి వాల్ "చేసు" లెను" "సర్వీసు" దేనికి బట్టి నాకమలాకరునిది పెట్టినదిపేరు. అందులో ఆడిఆడి అనుభవమీద చేసేదేలినవాడు. ఆట అందానికి ఇక అడగనక్కరలేదు. అట్టివాడికవేళ చెబ్బదన్నా అది దైవోపహతియేగాని అతనిశక్తిలోపం గాదు.

"ఫారం" లో ఉంటే ప్రసాదును మించినవాడే లేడు. విశేషమేమంటే నిన్న ప్రసాదు బహుశాతం బహువిధానంగా బంతిబంతికి లెక్కపెట్టి నెట్టు తూచి ఆడడమే.

"అసలురకం" సర్వీసుఒక్కటేనా ఆడలేదు. అంతజాగ్రత్త ఆడబట్టే కమలాకరరావును గెలవగల్గాడు.

మొదటి నెట్టులో ఎనిమిది గేములవరకు ప్రసాద ముందుచెట్టుతూవచ్చాడు, ఎనిమిదో ఆటలో కమలాకరుడు కలుసుకున్నాడు. అప్పటినుంచి ఇక కమలాకరుడు ముందు పరుగిడుతాడు అనుకున్నాడు గాని 9 వ నెట్టులో ఎప్పటిమాదిరిగ వింది. కడవరకు ప్రసాదేవచ్చి విదింట ఏడుగేములతో కొట్టివేశాడు.

రెండవనెట్టు తప్పక కమలాకరునికి వస్తుందని కొందరు జోస్యంజెప్పారు. ఆట సగపడ్డతర్వాత అట్లాగే అనిపించింది. కాని మల్లీలాంగిపోయి ఆరింట 8 గేములతో ప్రసాదుచేతిలో జిక్కాడు. ప్రసాదు అత్యద్భుతంగా ఆడింది నిస్సందేహము కాని కారణము వేపున్నా, కమలాకరు డింతకంటే ఎంతో బాగా ఆడి ఉండవలసింది.

శ్రీయుత చింతామణి గారు

వివిధపక్ష సమావేశము

కేల్కారు, జయకరు, అనీ, గోఖేలుగార్లు

అంగీకరించుట

పూనా, మార్చి 20:—శ్రీయుత సి. వై. చింతామణిగారి క్కడకు స్థానిక రెస్పాన్సివు సహకారవారులతో ముచ్చటించుటకు వివిధపక్ష సమావేశము నొకదాని ఏర్పాటు చేయుటలో తనకు సహాయము కావలసినదని వారిని కోరుటకును నిన్న వచ్చిరి. మహాసభ ఉద్దేశము అన్ని పక్షములవారు కలసిపనిచేయుటకు ఏచైన క్రొత్తత్రోవను తొక్కుట. రెస్పాన్సివు సహకారము, అనవరతమైన యెడల ఎదుర్కొనుట- కాసన తిరస్కారమును కార్యక్రమముందు తీసివేయనటి పార్లమెంటరీవిధానము, పీటికన్నిటికిని సమన్వయమును నొకరాజకీయ విధానమును ఏర్పరచుట, శ్రీయుతులు కేల్కారు, జయకరు, అనీ, గోఖేలుగార్లు దాని కంగీకరించిరిగాని మరతులు కొన్ని విధించిరి. వారిలో ప్రతి ఒక్కరు తమ కిష్టమైన విధానములను ప్రతిపాదించుటకు వీలందునట్లును, మహాసభ తీర్మానములను వారిష్టమైన యెడల బద్ధులగుటకును, అను మరతులైన అంగీకరించిరి.

(అ. వె.)

మెయిలు నీమర్లు

బొంబాయి, మార్చి 20:—బొంబాయినుండి టపాతో 6 వ తేదీన బయలుదేరిన మలాజా, ఓడ మార్చి 19 వ తేదీన ఉడయము 7 గంటలకు చేరెను. ప్రయాణికులు లండను శనివారము మధ్యాహ్నము చేరెదరు. టపా ఆదివారమునాడు యమున లండను చేరును. ఈమధ్యాహ్నము "రజముకు" ఓడ బొంబాయి విడిచి మార్చి 20 లండనుకు బయలుదేరెను. దానిలో ప్రయాణము చేయువారిలో ముఖ్యులు సర్ జె. సి. బోను, బోనునతి, ఘోజరు సి. ఆర్. బర్మెట్టు, కల్లులు, డబ్బుయఫ్. యస్. కాసను, డి. జె. టేలెని, ఆర్. డి. డిస్సా, గాడ్సేసరి, డాక్టరు రావు, గో. యస్. కె. సిన్హా, పన్నాసతిగార్లు ఉన్నారు. మాయెజనుండి 'బీ' యం' ఓడ బయలుదేరినది. ఇక్కడకు 30 వ తేదీన రావచ్చును. (అ. వె.)

బర్తాకార్యనిర్వాహకవర్గము,

మంత్రులు విందుచేయుట

స్వరాజ్యవాదులు హాజరుకాలేదు

రంగూను, మార్చి 20:—కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యులను బర్తామంత్రులను నెల్లూరియలు భవనముందు విందుచేసిరి. గవర్నరుగారును పలువురు ఇతరులును విచ్చేసియుండిరి. జాతీయవాదులలో బహుకొద్దిమందియు, హామరులు పార్టీ వారు కొద్దిమందియు వచ్చియుండిరి. స్వరాజ్యవాదులు రానేలేదు. (అ. వె.)

సంస్కారమహాసభ

లారానా సేవామండలి ఆహ్వానించుట

హైదరాబాదు (సింధు) మార్చి 20:—లారానా సేవామండలివారు సింధుసంస్కారకులకు మహాసభ నొకదానిని ఏర్పాటు జేయుచున్నారు. బహుశా ఈపట్ల నెలవులలో జరుగను. ప్రాసెసరు వాస్వానీగారు అధ్యక్షత వహించుటకు దయతో సంగీకరించెరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

హత్యకు ద్వీపాంతరవాసశిక్ష

కలకత్తా, మార్చి 20:—బిస్మిక్వర సాహా, బర్మాచరణ బజుగార్లు హత్యగావించినందులకుగాను బారిసాలు నెవమ్మన్ డిజి మువ్వరకు ద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించెను. (అ. వె.)

పండితమాళివ్యాగారి

కౌత్సత్వము

రెస్పాన్సివు సహకారావలంబనము

ధీర్, మార్చి 21:— పండిత మాళివ్యాగారు పనిజేయుచున్న నూతనపత్రిక రెస్పాన్సివు సహకారవిధానము నవలంబించి ఉద్యోగములగుడ నంగీకరించునని యిప్పుడే ప్రకటనలు బంపిన ప్రకటనమునందు చెబుపబడినది. ఆ ప్రకటనములో పండిత మాళివ్యా చాలమంది ప్రముఖులతో మాట్లాడి, ప్రస్తుతము దేశమున్న దుస్థితిని దెల్పి భారత జాతియవారులను విశాలమున భావములతో పునః ఒకపత్రికను కేరవలెనని కోరుచున్నారు. భారత సభయందు చాలమంది సభ్యులు హిందువులును మహమ్మదీయులును చాలమంది స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులును యీ పత్రికనునందు జేరుట కప్పుడే యిష్టమును దెల్పిరి. ఈపత్రికను కాంగ్రెసు క్రిడు నంగీకరించును, కాని కాన్పురు కాంగ్రెసులో స్వరాజ్యపక్ష మంగీకరించిన విధానము ప్రకారము స్వరాజ్యపత్రికను వారందరును లేచిపోయినవద్దతిని మాత్ర మంగీకరించుటలేదు. ఈలేచిపోయిన వారికి స్వయముగ నటుల జేయవలెనని లేదు.

ఈజాతీయపత్రికను స్వరాజ్యములేక సంపూర్ణబాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును త్వరలో దెచ్చుటకు కలసి పనిజేయును. కాననసభలు నిష్ప్రయోజకములని చెలియు వానిలో రెళ్ళి యెంతవరకున్నదో అంతవరకును రాబట్టుటకు పనిజేయును. తద్వారా దేశమునకు జరుగు అపచారమును వీలై నంతవరకు ఆవును. రెస్పాన్సివు సహకారవిధానము నవలంబించి ప్రభుత్వోద్యోగములగుడ నంగీకరించి, పార్టీనిర్ణయము ప్రకారము పనిజేయుచు వీలైనంతవరకు దేశాభివృద్ధినిగూడ జరుపును. ఈపార్టీ కేంద్ర, రాష్ట్రీయ కాననసభలందు ఆదరింపవలసిన విధానము యింకను చర్చలోనున్నది. త్వరలోనే ప్రకటింపబడును. పార్టీలో సభ్యులందరును మతవిషయములందు గల భేదాభిప్రాయములను పరిష్కరించుకొనవలయును. కాని అట్లునుడ ప్రతిపక్షములందు సభ్యులు తాము తమ నెన్నుకొనినవారితో మునునకు తిగనూర్చుమేదని తలంచెదరో అట్లేపనిజేయవచ్చును.

బొంబాయి జాతీయపక్షసభ

భేదాభిప్రాయములు

(శ్రీరెస్ తంతి)

బొంబాయి, మార్చి 21:—నేడు సాయంత్రము సర్ చున్నాబు సెంట్రాల్ అగ్రికల్చరల్ స్వరాజ్యరక్షేతర ప్రముఖులు యిష్టాగోష్ఠిసలిపి దేశములో నన్నిపత్రికములను కేర్పి భారతజాతీయపత్రికను పేరుతో నిర్మింప సాధ్యమగునాయును విషయమును చర్చించిరి. ఈచర్చయందు భేదాభిప్రాయములు ప్రబలెను. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు నోచేంజరులుగానుండ మిగిలిన పత్రికములవారందరును 40 మంది ప్రముఖులవచ్చిరి.

మహమ్మదీయ పక్షాభిప్రాయమును చెల్లినవగ్గాగారు లోన్న ఒడంబడికను సంస్కరించి హిందూమహమ్మదీయ మైత్రిని గలుగజేయుని యేపత్రికమైనను నిర్మించి లాభములేదనిరి.

మహారాష్ట్ర బ్రాహ్మణేతర ప్రతినిధియగు ఏ. యస్. పర్వేగారు బ్రాహ్మణేతరుల హక్కులను కాపాడవలయునని కోరిరి.

కన్వెన్షనుపత్రిక పుజమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారు ఇంకొకకామను వెల్లుబిల్లుచూట జెప్పిరి.

గౌ॥ నెత్నగారు అందరును యేకమై స్వరాజ్యపక్ష ప్రతిభ నడంచవలెననిరి.

బల్లభాయిదేశాయిగారు పాతహోంరులగు యేపార్టీలో జేరనివారు స్వరాజ్యపక్షయేకత్వమును ప్రకటించి, కొన్ని లోపములున్నను దేశమునందు వారు కష్టబడి చేయుచున్న పనిని కొనియాడిరి. దేశాయిగారిట్లని నటుల చెలియుచున్నది. "మీలో చాలమంది విజ్ఞులును తెలివినవారును గలరు. కాని అట్టివారి వలన స్వరాజ్యమురాదు. దేశములో పలుకుబడిగల స్వరాజ్య పత్రికమువారియెడనే నజ్రకాతిన్యము విహించిన ప్రభుత్వము మీకు లొంగజాలదు. మీరు స్వరాజ్య పత్రికమునకు ప్రతికూలముగ నున్నంతమాత్రమున దేశము మీముల నంగీకరింపదు. మీరు దేశములో జేయబోనిన కార్యవిధాన మేమి?"

బల్లభాయిగారి యుపన్యాసమువలన సభయందు చాల

ముందికి కష్టముజేసినటుల చెలియుచున్నది. దేశాయిగారు స్వరాజ్య పత్రికముతో నుండవలసినవారుగాని తమతో నుండవలసినవారుగానని సభలో కొందరు కేకలుజేసిరి.

తుదకు జయకరుగారు మాట్లాడుచు లిబరలు ఇండి పెం డెంటుపత్రికను వారు దేశములో కలసి పనిజేయుటయుందు కాంగ్రెసులో జేరవలెనని సలహా నిచ్చిరి. నిర్మాణ రాజకీయ కార్య విధానము ననుసరించు పత్రికను కాంగ్రెసులో నుండియే దేశోపకార కార్యముల జేయు కనకాశము గలవని ఆయన దలంచెను. కాని స్వరాజ్య పత్రికనునకు ప్రతికూలముగ నుండికలసి పనిజేయుట యేమియు నుండనని వారు చెప్పిరి. ప్రభుత్వము అన్ని పత్రికములనును శత్రువై యున్నది. భవిష్యత్తునందు అన్ని పత్రికములను కాంగ్రెసునందుజేరి అధికసంఖ్యాకలను యీ నిర్మాణ కార్య విధానము ననుసరింపజేయవలెనని చెప్పిరి. ఎట్టినిర్ణయము గావించుండ నే సభ చాలింపబడెను.

కలకత్తా వైద్యకళాశాల

విద్యార్థుల నమ్మె

ప్రధానాచార్యుని ప్రకటనము

విద్యార్థులు మంత్రితో సంప్రతించి డిప్యూటీవను బంపుట

(అసోసియేటెడు ప్రెస్సు తంతి)

కలకత్తా, మార్చి 20:— కలకత్తా వైద్య కళాశాల విద్యార్థులు నమ్మె నింకను విరమింపలేదు. కళాశాల తరగతులను హాజరు కాని యెడల వైద్యవిద్య సభ్యసంఘము ప్రభుత్వము నీ యుధనసహాయము (వై ఫెండ్సు) విద్యార్థులు బోగొట్టుకొనెదరని ప్రధానాచార్యుడు గావించిన ప్రకటన విషయమై విచారించుటకు విద్యార్థులు నేటి ఉదయమున సమావేశమైరి. ఉత్తరపు రద్దు చేయవలెనని వాదించు హాజరుగూడవని తీర్మానింపబడెను. ధన సహాయము నొందుచున్న తొంబదిమంది విద్యార్థులలో యిద్దరు స్త్రీలును ఒక్క బర్మా విద్యార్థియు మాత్రమే హాజరైరి. వైద్యకళా పరిపాలించుచున్న నాడియాహహ రాజాతో సంప్రతించుటకు విద్యార్థుల సంఘమునుండి ఒక డిప్యూటీవను మధ్యాహ్న మంపబడెను. 400 గల పరిచర్య వదలి వేయుట భూతదయాపరుల లక్షణముగానని చెల్పి వెంటనే విద్యార్థులు వారి వారి విద్యుక్తములందు బ్రవేశించుట సమంజసముగ నుండునని మంత్రి విద్యార్థుల డిప్యూటీవనునకు హిత బోధ గావించెను.

హార్ని మెన్ గారి రాజీప్రతిఫలము

పోతన్ జోసఫ్ గారు గూడ రాజీనిచ్చుట

బొంబాయి, మార్చి 20:— బొంబాయి క్రానికలు ప్రకటించి బి. జి. హార్ని మెన్ గారిని బంపివేసిన విషయ ప్రతికా సంయుక్త సంపాదకుడగు పోతన్ జోసఫ్ గారు రాజీనిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

పెగుపోలీసు బేటుపోస్టు

ముట్టడి అసత్యము

రంగూను, మార్చి 20:—ప్రభుత్వమువారు చేసిన విచారణలో పెగుబేటుపోస్టు ముట్టడింపబడలేదనియు, 7 గరు చనిపోవుట అసత్యమని తెలిసినది. నిజమైనదంతి ఇది. పెగునండి 15 మైళ్లదూరములోనున్న యేనుడారివద్ద ఇరువురు కానిస్టేబులను నుమారు 5 బందిపోట్లు కొట్టి రెండు తుపాకులను 80 తడవలు పేల్చుటకు ఉపయోగించు మందులను దోచుకొని పోయిరి. పూర్వము పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు గానున్న నాడోకడు నాయకత్వము వహించెనట అబద్ధము. పూర్వమునుండియు కేరగ్గుడై యున్న నాడోకడు ఆగుంపునందుండెను. ఒక కాన్వెన్యబులకు చెబ్బితగిలెను. ఇరుపత్రికములందును ఎవరును చాడలేదు. సైనికదళము పంపబడి యుండలేదు. కాని కొందరు సైనికులను దొంగలు దాగియున్నారని అనుమానమున్న ఫలమును దుట్టుచుట్టలనినవని పంపియుండిరి. ఈవిషయమంతయు పెగుబోర్డునకు 10, 15 మైళ్లలో జరిగినది. (ఆ. ప్రె.)

రేపల్లె హోలులో బుధవారము

24-3-26 నాట్యసభ (ఎమెయ్యార్స్) తెనాలి

ప్రతాపరుద్రీయము

అభినవయుగంధర డాక్టరు. గోవిందరాజు వెంకట సుబ్బారావుగారు యుగంధర, పిచ్చివాని పాత్రలను ధరింతురు.

నండ్లూరి శేషాచారి. బి. ఏ. ప్లీడరు. కండ్లక్టరు.

ఫౌన్ టెన్ కలములు

(బికిన్ లాక్సు 14 కేరెట్టు బంగారు పాళితో రు 4-0-0, లావు సయి పెద్దపాళిగలది రు 7-0-0, ఫ్రెంచి జేమ్సు 18 కేరెట్టు బంగారుపాళితో రు 4-8-0, బ్లాక్ బడ్డు రు 8-8-0, వెంట్రిగాజుపాళితో 0-12-0 శిల్పరక్షిం గు 0-12-0, రాయల్ రు 1-4-0, తపాలాఖర్చులు లేవు.

జర్మను నావల్లీ స్టోర్సు, కాకినాడ

నోటీసు

కాకినాడ తాలూకా పటవల గ్రామంలో, నాసక్కు నాసోవరులు, నారాయణు, గంగయ్యలకున్న పుండువన చరణ్ధిరాస్థులయందు మా విభక్త సోదరుడు కాళా వెంకన్న కుమారుడు అప్పన్నకు యేంపడమైన హక్కున్ను లేనిదే, తనకు హక్కుగలదని చెప్పి ప్రజలను నమ్మించి రుణములు చేయుచున్నట్లు తెలియచెప్పినది. మా తాలూకా ఆస్థులయందు గలవని సదరు అప్పన్న చెప్పేమాటలనునమ్మి, యెంరై నా సదరు అప్పన్నకు బహుళు యిచ్చేయవలె, రుణదాతలు సదరు సొమ్ములు చెడ జరిపుంటుందని యిందుమూలంగా తెలియపర్చడమయినది.

కాకినాడ తాలూకా పటవల 19-3-1926 కాళా పోతన్న నిశానము

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు 1921 సం॥ నెం 843 రు.

వాది:—అడ్మినిస్ట్రేటర్ జనరల్ మద్రాసు. యెదిరిలు

ప్రతివాదు:—అంబరఖానా జయరామా రావు వగైరా.

శెల్లూరుజిల్లా రావూరుతాలూకా పోక్కుండల క్రోత్రి యంలో యీ నెంబరు ప్రతివాదులకు గ్రామసమిష్టిన హక్కు అనుభవం గల 1/4 భాగంను యీ నెంబరు వాదిగారు యేలంకు తెచ్చుచున్నారు. సదరు యేలం 29-3-1926 నెం శెల్లూరుజిల్లా కోటుకావద్ద సాయంత్రం 5 గంటలకు తీర్మానం కాబడునని సమరపరచుచున్నాను.

టి. వి. రామస్వామి అయ్యర్. వాది వకీలు.

నోటీసు

అనంతపురం జిల్లా కోర్టులో

తాడివత్రి తాలూకా పాతపల్లి

గ్రామం లేటు పొగాకుల నాగమ్మ

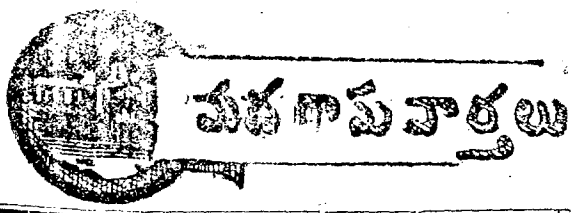
ఆస్తి విషయంలో

O. P. 5 Of 1926

అనంతపురం జిల్లాకోర్టుగారు రెఫరింగు ఆఫీసరు 1 బూ॥ చిన్నాగన్న [ముడ్డు] హక్కుదార్లు 2 బూ॥ నుబ్బిరెడ్డి యితని త

ఇప్పటికి రెండు సంవత్సరముల క్రిందట ఖూని కాబడిన నాగమ్మ ఆస్తికి తాము హక్కుదార్లమని పై నమూదువరచిన హక్కుదార్లు చెప్పుచున్నారు ఇందుకు ఆక్షేపణయున్న ఎడల యీ కోర్టులో 15-4-1926 తేదీని హజరై తెలుపుకోవలెను.

L. C. Horwill Esq. జిల్లా జడ్జి

మహా ప్రవాహము

‘లిబరేటరు’:—ఈ క్రొత్త ప్రతిక ఢిల్లీలో బరక్ బాస్తీయను కోడ్డునుండి ప్రచురింపబడును. చందా సంవత్సరము నకు 4 రూపాయలు. పూర్వకేప్రకటన. మొదలు 8 పేజీలుచొప్పున ప్రచురింపబడును. హిందూమతము, భారతదేశము నుద్ధరించుట యీ ప్రతిక యుద్దేశము. ఈ ప్రతిక నిగ్రహానుగ్రహములు లేక పార్టీలకు మైగా నుండునని ఆర్. నటేశ్వరగారు చెప్పుచున్నారు.

చెన్న పురిలో కాల్వనడక:—చెన్న పురికోడ్డుమీద నడుచువారికి యెడమ ప్రక్కగా నడువలెననియు, కోడ్డు దాటునప్పు డనుసరింపవలెననియు చెప్పిన క్రొత్త నిబంధనలు నేటి నుండియు ఆచరణలో బెట్టబడినవి. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరులు, ఇన్ స్పెక్టరులు సార్జెంట్లు అన్నిచోట్లను క్రొత్త పద్ధతిని జూపుచున్నారు. కమిషనరు ట్రాన్స్మిక్షన్ ఫీల్డుగారు పట్టణమంతయు గుట్టుము పై నెక్కి తిరిగి చూచుచున్నారు. మాంటుకోడ్డులో హిందూ అఫీసు రాండు తాజాపద్ధతి సమర్థము తగినది. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధి సభ:—ఈసభ ప్రథమసాంవత్సరికోత్సరము ఈనెల 27 వ తేది శనివారము సాయంత్రము 3-30 గంటలకు గోవిందపునాయునిపిఠి యందలి సౌందర్యమాలలో జరుగును. నూతన సంవత్సరపు అధికారపత్రముల ఎన్నికలు జరుగును. ఇలవరసుల జమీందారు రావిళ్ల అప్పాస్వామినాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించెదరు. సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు మరొకవారు ప్రముఖులు ఉపన్యసించెదరు. శర్మదేవి వాస్తవ్యులను వీణె శేషన్నగారి శిష్యులను అనుబ్రహ్మశ్రీ యన్. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు వీణెవాయిచెదరు.

మధుర బాల మినరంజనీ సమాజము:—ఈకంపెనీ ఆంధ్రులచే స్థాపింపబడినది. శ్రీయుత జగన్నాథ అయ్యులుగారు దీక్షాపతులు. ఇందులోనున్న పథ్య లంబరును 14 సం॥రంబుకు లోబడినవారే. వీరిచే 21 తేదీని సాయంత్రము “మనోహర” నాటకము మదరాసునందలి వాల్టాక్కు నాటకశాలయందు ప్రదర్శించబడెను. నియమితకాలమునకు మునుపే నాటకశాల ప్రేక్షకులచే నిండిపోయెను. ఉడుపుల భారణిని యేర్పాటు మున్నగునవి చాల అత్యద్భుతముగానుండెను. శీరశ్మంకారరాధాప్రసాదరసములు చక్కగా పోషించబడినవి. పద్యా పతిశాస్త్రినాగింపిన జి. ఏ. రామచంద్రనకు, కేంపులదేవాను గలవైన ఉంగరంబు, మనోహరసాస్త్రినందించిన సి. కె. తిలకుణ్ణి పండితకవిమహాబలముగా శ్రీయుత ఆర్. రంగరామనాభంశేటిగారి రాసంగిరి. పతిభక్తి, ఓర్పు, తల్లియందు విభేయత మొదలగునీతులు బాగుగా చూపబడినది. ప్రేక్షకులందు ప్రగమునకు పైగనే ఆంధ్రులు వచ్చియుండిరి. చెన్న పురియందు ఆంధ్ర, తమిళభాషలు రెండును ముఖ్యము. వీరి తమిళభాష అందరికిని విశదముగా తెలిసినది. చెన్న పురివాసులు వీరికి తన ప్రాత్యహ మొసగుట వారిధర్మమని తలచెదను.

వి. కృష్ణమూర్తి.

వైశ్యకులాభివృద్ధి

ది 21-3-26 తేది భానువారం పుర వైశ్యులు చాలామంది సారాయుడ నువయ్య శ్రేష్ఠిగారి ఛారిటీ భవనము లో సభ జరి పుటకు దయచేసి ము॥ రా॥ బై సానిటరీ డిప్యూటీ శ్రేష్ఠిగారిని అగ్రాసనాధిపతిగా ఎన్నుకొనిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారే మొదట గంభీరవాక్యములతోను నుల భక్తి లిగా ఆంధ్రులై తిరిగి లాగున వైశ్యకులాభివృద్ధిని గూర్చి ముచ్చటిచుచూ విధవావివాహము బొత్తుగా కూడదని నివర్తనముగా చెప్పిరి. ఆందుమీద మ.రా. బై చర్ల వెంకట సుబ్బయ్య గుప్తగార ప్రస్తుతాస్థితి కేయవచ్చునని ఉపన్యాసము యిచ్చినారు తిరిగి అగ్రాసనాధిపతిగారే కూడదని ఉదాహరణ పూర్వకముగ నాసభ్యులందరికి తెలిశేలాగున చెప్పిరి. ఇంతటితో సభ ముగిసెను.

మద్రాసు } కంటేటి వెంకటరామబ్రహ్మశ్రేష్ఠి.
21-3-26 }

రాకపోకలు:—ఆర్. కే. వణ్ణుబం చెట్టిగారేగు వారము రాత్రి బయలుదేరి కోయంబుత్తురు పోయిరి.

కలెక్టరు జిల్లామేజిస్ట్రేటుగనుండి హెచ్. టి. రీలిగా గు సెలవులోనుండితిరిగి ఇంగ్లాండునుండి నేడుదయము వచ్చిరి.

మేజరు టెటు వి. యం. యస్. శనివారం రాత్రి బయలుదేరి కలకత్తాకు పోయిరి.

పబ్లిక్ వాల్టడెక్టరు మేజరు ఏ. జే. హెచ్. రసెలుగారు బోటుమెయిలులో నేడుదయము మదరాసుకు తిరిగి వచ్చిరి.

ఫారెస్టులకన్సల్టెంటు టి. ఏ. వైట్ హెడ్ గారు నేడుదయము బర్మారనుండితిరిగివచ్చిరి.

సర్వే డెక్టరు యస్. యం. వి. కాంపెర్ట్ గారు నేడుదయము మదరాసుకు తిరిగివచ్చిరి.

ఈదేశములో సంచారముచేయుచున్న భారసువాకొబ్బా నర్తకంపతులు నిన్నమదరాసులో కొలంబోలోనుండిగిరి ఆ రాత్రియే బొంబాయికి పోయిరి.

కాపైను కృష్ణస్వామి జిల్లామేజికిలు ఆఫీసరు నిన్న రాత్రి నెల్లూరికి పోయిరి.

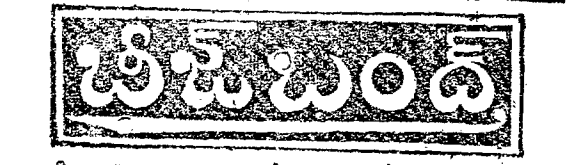
ఆసాము లేబరు బోర్డు అధ్యక్షులగు టి. ఆస్తినుగారు ఈవారములో మద్రాసుకు రానున్నారు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము నై సుభాస్యలకు సి. ఆర్. రెడ్డిగారు నేడుదయము కలకత్తా మెయిలులో మద్రాసుకు వచ్చిరి.

గౌ॥ డాక్టరు యు. రామరావుగారు ఢిల్లీనుండి కలకత్తామీదుగా నేడుదయము చెన్న పురివచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

దొంగభీమాకంపెనీ పాలిసి హైకోర్టువారిటీర్పు

బొంబాయి ఆసియన్ ట్రైపు ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ (బాంచి యొకటి గుంటూరులో నుండెను. 1920-22 సంవత్సరములందు జె. కె. రాజరావుగారు కార్యదర్శిగనుండి వి. నుబ్బారావు పేరిట 10 వేల రూపములకు భీమాపాలిసి పుచ్చుకొనబడెను. కొన్ని నెలలు గడచినపిమ్మట నుబ్బారావు భార్య యిది చెప్పబడు నుబ్బుచ్చుచే కంపెనీకి ఒక జాబువ్రాయబడెను. తనధర్మ కృష్ణా జిల్లా తుమ్మిడిపేటయందు మరణించెననియు ఆవిషయమును రుజువుచేయుచు కొన్ని ప్రేటుమెంటులు పంపబడెను. రిటైర్డు న్యూలు ఇచ్చుపెక్టరు టి. యస్. నూకూర్లు నూన్సేసు సాహెబుగారు గుంటూరులో మొదటితరగతి బెంచుమాజిస్ట్రేటుగనుండి. వీరియెదుటనే అన్ని ప్రేటుమెంటులపై సంతకము చేయబడెను. కంపెనీవారు 9884 రూపములకు చెక్కుపంపిరి. ఆకాశరామన్నజాబువల్ల నుబ్బారావు నుబ్బుచ్చు ఆనున్యక్తులే లేరని కంపెనీవారికి తెలిసెను. పోలీసువారు కంపెనీ కేక్టర్ల నిజంబు మేజికిలు ఆఫీసరు బెంచుమాజిస్ట్రేటులపై కేసుకెప్పిరి. మొనము ఫోర్గింగ్ కేసులు మోపబడెను. అందరకు శిక్షాధిపతి డెన్సిగాలి బెంచుమాజిస్ట్రేటు మహాత్ముడు నూన్సేసుసాహెబు గారుమద్రాసు విడుదలచేయబడిరి. వీరి కేసుట్రయందు సంచంధముండెనని రుజువుకా లేదు. సబ్ డివిజనలు మాజిస్ట్రేటు ఇతనిని విడుదలచేసెను. మాజిస్ట్రేటు ఉత్తరువుపై ప్రభుత్వమువారు హైకోర్టునందు ఆప్పీలుచేయగా న్యాయమూర్తులు దేవదాసు, వాలరుగార్లు 18 వ తేది కేసును విచారించి క్రిందికోర్టుత్తీర్పును ఖాయపరచిరి. ప్రభుత్వమువారిపక్షమున పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు నిందితునిపక్షమున సిడ్నీ బ్లిట్ శ్రీనివాసరావుగార్లు కేసును వాదించిరి.

టిజ్ బిబిబి:—నీరేపోయిన వీర్యమును గట్టికరచుటకు లోకప్రసిద్ధి కెందినది. స్వప్నమందుగాని మాత్రముతో, గాని వీర్యము స్థితితగుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యౌవనమొసగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో సరములకు బలము నిచ్చి సంతారగుభుము అనుభవించునట్లు జేసి సంతానవంతులగుజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సి॥ 1-కి 2-0-0. వి. పి. చారి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం:
1159-1027 13, బై రాగిమతంపీఠి, మద్రాసు.

జమీందారుల రాయబారము

నీటిసమైక్యార్థి అగ్రికల్చరల్ కమిషను ఆలోచింపవలెను

లానకోరు మార్చి 20:— బారిమా ఆబుకాబువలన సాగుచేయబడుచున్న భూములు గల జమీందారులు నూపరింపెండింగు ఎంజనీరువద్ద రాయబారమునంపిరి. కాల్వవనీరు తక్కువయ్యుటయు, సస్టెలందు చాలతప్పులందుటయు చెప్పిన తరువాత వ్యవసాయ కమిషను వారిచే కాలవల విషయము పూర్తిగా ఆలోచింపవలయునని చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర దేశకళావంతుల సంస్కరణసభ-గుడివాడ

ఈసభ గుడివాడ పురమునందు 1926 సం॥ ఏప్రిల్ 2-3-4 తేదీలయందు (శనివారము, ఆదివారములలో) జరుప జడును.

సంఘసేవాతత్పరులను, కాకినాడయందలి శ్రీ పితా పుర సహారాచారి కళాశాలలో ఉపాధ్యాయులును, మ. రా. శ్రీ. కాశీ - మార్గప్రకాశం వి. ఏ. యస్. టి. గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహింతురు.

అశ్వధాటి రామమూర్తి ఆచార్యులసంఘాధ్యక్షులు

ఖద్దర్ ప్రచారము

శ్రీయుత సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారు అన్నిరకముల ఖద్దరు వస్త్రములను అనగా అంగవస్త్రములు, దోవతులు, చొక్కాగడ్డలు, పావడాగడ్డలు, కోటుగడ్డలు, జేబురుమాళ్ళు, తుండగడ్డలు, కాలవలు యీదిగువ కనిపనలములకు తీసుకొని పోయెదరు. హాకర్ల ద్వారా యింటింటికి పోయి కొనుగోలుధరతుల అయ్యుదురు. తేదీలు

ఫలము	
సగరి	26-3-26
తిరు త్తణి	27-29
రామకృష్ణ మరాజు పేట	30
చొలింగపురం	31 ది 1-4-26
అత్తిమాంజేరి పేట	3
పల్లిపట్టు	2
కాశ్యోటిగరం	4

దేశభిమానులు ఖద్దర్ వస్త్రములను కొని దేశదారిద్ర్యమును తొలగించెదరని ప్రార్థన.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ప్రకృతి వైద్యశాల

రాజమహేంద్రవరం
ఇచ్చట లూయాకూనేగారి తొట్టి స్నానములు, జిప్సం, నీవ్. మాక్స్ ప్రెజెను మొదలగువారి ప్రకృతి సాధనములు, రంగుల వైద్యము మొదలగు వైద్యములద్వారా సమస్త వ్యాధులను సులభముగా మదర్మబడును. గోదావరి తీరమున కోగల కనువైనచోడ యేర్పాటుచేయబడినది. కోగలకు కావలసిన సమస్త సమపాయములు చేయబడును. రాజమహేంద్రవరమున పండ్లు మొదలగు ఆహార పదార్థములు పిరివిగా దొరకగలవు. సులభసహాయము నకే డ్రిందువారు యీ దిగువనానికి వ్రాసికొనిన జవాబు బడయగలరు. ఉత్తరముతో ఒక ఆటాకెళ్ళ పంపవలెను. గరిమెళ్ళ కోదండరామయ్య ఆనందనికేతనం రాజమహేంద్రవరం.

S. U. Narayanachary & Co, Choukhamba-Benares

2650
మదగ్గర అన్నిరకముల పట్టుబట్టులు, రుద్రాక్ష, బిడ్డలు అడదగిన సామానులు మొదలగునవి కోరినవారికి సరియైన ధరలకు వి. పి. మూలముగా పంపబడును. నుంచి పట్టుబని యను 1కి రు॥ 7 నుంచి 10 వరకు రు॥ దాక్ష 108 పుండెడరం 1-కి ఆటాలు 6 నుంచి రు॥ 10 లు. 82 పూసలుపున్న కంటి 1-కి ఆటాలు 8 నుంచి రు॥ 10 లు గొరికంకరపూస 1-కి రు॥ 8 1/2 నుంచి 25 వరకు 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ముఖముల పూస 1-కి రు॥ 2 నుంచి 30 లు పొత్తి పంచెలు 7, 8 మూర 1-కి రు॥ 7 నుంచి 12 లు పట్టు పంచెలు మూర 10, 12, 1-కి రు॥ 14 నుంచి 15 లు బెంగళూరు రకం చీరలు జరిపనిచేయబడినవి. 21, 16, 18 మూర మంచరకం, రు॥ 35 నుండి రు॥ 150 వరకు. 12, 16 మూర బనారస్ చీర 1-కి రు॥ 25 నుంచి 150 లు చిన్న పిల్లలు అడదగిన ఇత్తడి సామానులు 82 ఉన్నటువంటి పెట్టె 1-కి రు॥ 1-8-0 మర్రాకం 2-8 అన్నిటికి మెరలి రు॥ 5-0-0 ఇంకా కావలసిన సామానులకు మాకేటల గు ఉచితము. యస్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, చవుకంబా, బాగ్, బెనారస్.

జాతీయ వారము

ఏప్రిల్ 6 తేదీ మొదలు 13 వ తేదీ వరకును

భారతజాతికి ఈ 8 తేదీలును శాశ్వతస్వరణీయములు

1919 ఏప్రిల్ 6 వ తేదీని హిందువులును మహమ్మదీయులునుగూడ

అత్యద్భుతముగ జేశాభిమానమును దేశభక్తిని ప్రదర్శించియుండిరి.

ఏప్రిల్ 6 వ తేదీ నిన్ను జాతులకుగూడ స్వాతంత్ర్యప్రదమగు దినము. ఆదినముననే నిజ మగు స్వదేశీవ్రతదీక్ష ప్రారంభింపబడెను. ఆదినముననే ఆనేతుశీతనగవర్ణంతమును దేశీయులందరును శాసనోల్లంఘనము నొనరించిరి. సార్వజనికస్వాతంత్ర్యవ్రతిఘటనభావములు ప్రజలలో వ్యాపించియున్నవి.

ఏప్రిల్ 13 వ తేదీని జలియనువాలా మహామారణము జరిగినది. హిందూమహమ్మదీయ సిక్కుప్రజల రక్తము మిశ్రితమై ప్రవహించినందున జలియనువాలాబాగు శోభితవ్రతవేణి సంగమస్థాన మైనది. చెత్తలదొడ్డి ఒక్కరోజులో త్రింశత్కోటి భారతీయులకును మహాక్షేత్రముగా మారిపోయినది. భారతదేశమున ఒక్కప్రాణిమైన మిగిలియుండువరకునుగూడ జలియనువాలాబాగు పరమపవిత్ర జాతీయ క్షేత్రరాజముగనే యుండగలదు. ఆతేదీమొదలు అనేకవిషయములు జరిగినవి. 1921 లో ఆశాలత లొక్కసారిగా మిన్నుముట్టి మరల వెంటనే పాతాళమునకు కూలిపోయినవి. అప్పటినుండియు ఉత్సాహప్రవాహమునకు నిరంతరమును పాటే గాని పోటు మరల కలుగలేదు. ఇప్పుడు దేశము నిశీథనమయినహాజనిబిడసి రంధ్రనిమగ్నమై గాఢనిద్రామూఢితమై యున్నది. ఇంకను కష్టతమకాలము రావలసియే యున్నటు లున్నది.

ఇవను ఈ పవిత్రవారమే మనకు ఆశానిలయము గాన ప్రజలలో కక్ష లేర్పడినను, దొరతనమువారు అతిముఖ్యములగు ప్రజలకోరికలనుగూడ తృణప్రాయముగా చూచుచు న్నను, మన మీ జాతీయవారమును శ్రద్ధగా జరుపుటయే ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది.

భగవత్పరిపాలిత మగు భూతలమున శాశ్వతకాళరాత్రి ఎన్నడును నుండదు. మన దేశము నిపుడు ఆవరించిన కఠికభీకటికిగూడ అవసానము కలదు. అందులకు మనము కొంత పని చేయుటమాత్ర మవసరము.

జాతీయవారమును జరుపు తెలుసు?

హారతాళము (హారటాలు) వలన కాదు. శాసనోల్లంఘనమున కింకను వక్ర్యకాలము కలుగలేదు. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును పరస్పరానుమానము ప్రబలముగా నున్నది. కావున పరస్పరసహనసహాయములవలన నీరెండు మతములవారును తమ శక్తిని బలపరుచుకొన జాలక ప్రభుత్వసహాయమువలన బలాధికారములను బలపరుప జూచుచున్నారు. కాన హిందువులకును మతాంతరులకును నైకమత్యము కుదిరినందుల కీవారమున నైకమత్యోత్సవమును జరుపదగిన స్థితిలో మనమిపుడు లేము. కావున నానమస్య నిపుడు దూరముగా నుంచవలసినదే.

అన్యత్యత చాల మందముగనే యిపుడు తొలగుచున్నను తొలగుట యాధి యని యేర్పడినది.

ఖద్దరుమాత్రమే సర్వజనానుసరణీయయోగ్యమును ప్రదర్శనీయమునై యున్నది

దీనినిగూర్చి మాత్రమే అన్ని పక్షములవారును ఏకీభవించి పనిచేయ వీలుకలదు. ఖద్దరును ఈవారమునందు హెచ్చుగా విక్రయించుట కేర్పాటుచేయవచ్చును. చాలమంది యైచ్చికముగ నాలువడుకునట్లు ప్రోత్సాహపరుపవచ్చును. ఖద్దరును తంతుకరణమును అభివృద్ధిచేయుటకే దేశబంధు దేశీయనిధి ఏర్పరుపబడెనుగాన అనిధికి విరివిగా విరాళముల నీవారమున బడయవచ్చును. ఇంకను అనేకవిధములగు జాతీయప్రదర్శనములను గూడ నీవారమున జరుపవచ్చును. ఆయిప్రదేశములందును దేశారాధకులు వాని నాలోచించి ఏర్పరుపదుగును. ఈవారము (ఏడు) రోజులలోను కోట్లకొలదిప్రజలు కలసి స్వరాజ్యాభివృద్ధికి చేయదగిన పనులనుగూర్చి మాత్రమే నేను ఆలోచింపగలను. అందులకు బాగుగా కుదిరినది రాట్టము తప్ప మరేదియును నాకు కనబడలేదు.

ఒక్క పనిని మనము నిజముగాను బాగుగాను చేయగలుగుదుము ఇప్పుడు నశించిన ఆత్మ విశ్వాసము దానివలననే మరల కలుగగలదు. అన్ని పనులను సాధింపగల మహాశక్తి గూడ దానివలననే కలుగగలదు. అన్ని మతములవారును అన్ని జాతులవారును స్త్రీలుపురుషులు బాలురు వృద్ధులు మున్నగువారందరును గూడ నిరభ్యంతరముగా చేయదగిన కార్యమునూలువడుకుటయే బీదలకును ధనికులకును సన్నిహిత బాంధవ్యమును కలిగింపగల సాధనము రాట్ట మొక్కటియే. కడుపునిండ రింకిలేక అమటించుచున్న బీదలు తలదాచుకొనుచున్న చీకటి కోణములనంటి పాడుకోరికనుకొని యాధారభావమును తొలగించుటకు సమర్థులగు కాంతిరణము ప్రసరింప జేయుకల శక్తి రాట్టమునకు మాత్రమే కలుగు కావున ఖద్దరు నింకను అధికముగా వ్యాపింపజేయుటకు రాట్టమునందు నమ్మకము కలవారందరును జాతీయవారమున నూలువడుకవలెను.

మోహనదాసు కరంచందు గాంధీ, (ఏంగుయిండియా 18-8-1926.)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

శాసనసభాసభ్యుల నియామకము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారు ఆంధ్రమండలము లపక్షమున తగిన యభ్యర్థులను శాసనసభలకు నిలబెట్టుటకై తగిన వారి కేర్పాటు నూచింపుమని కోరి యొక ఉపసంఘమును నియమించియుండిరి. వారు ఆంధ్రదేశ సంచారము గావించి పరిస్థితులను గమనించుచుండిరి. వీరి రిపోర్టుపై నియామకములన్నియు ఏప్రిల్ 1 తేదీని దెజవాడలో నిర్ధారణ గాబోవుచున్నది. ఈసలుకమిటీవా లేమి, జాతీయోపసంఘమువారేమి ఈదినన విషయములను గమనించి అనవసరకట్టోలములకు తాకియకుండ సభ్యులనిర్ణయము సర్వసమ్మతముగా గావించుట గొకయని గోడచున్నాను. మొన్న శాసనసభవంటి లేదినప్పిన సభ్యులలో ఆంధ్రము 11 కుండిగలరు. శశిభూషణరెడ్డి పహళయోగారు (గంజాం) సరసింహారాజు, బెంకటలలి రాజుగార్లు (విశాఖపట్నం) విక్రమ్ వెంకటరత్నం (గోదావరి), పెద్దిరాజు, సీతయ్యగార్లు (కృష్ణా) కిల్లలచిర్రె ఆంజనేయులుగారు (గుంటూరు) అయిందెర్ల నుబ్బుకృష్ణారావుగారు (నెల్లూరు) కోటిరెడ్డిగారు (కడప) రామేశ్వరరావుగారు (అనంతపురం) పి. శివరావుగారు (బళ్లారి) గలరు. వీరిలో కొందరిని తిరిగి సభ్యులుగా నిలబెట్టుటనుగూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు బయలుదేరినటుల దెలియవచ్చుచున్నది. చిరకాలమునుండి యున్నవారని ప్రోత్సేతమా? నగసింహారాజుగారు నుబ్బుకృష్ణారావుగారు, శివరావుగారు తొలగవలసియందును. పని ఏమియు చేయలేదని తొలగింతుమా? అని నిర్ధారణ చేయుట కష్టము. నోరుపెట్టుకొని వాగినవారును లేనివారును ఫలితమువిషయమున సమావదలనే యున్నారు. ప్రభుత్వము మానవట విసనప్పుడు వాగ్యయము మాత్రమే మిరులనుగదా? బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విషయమును యోచింతుమా? ఈ 11 గరు విషయము మాని తక్కిన సభ్యుల నిర్ణయము విషయములో బ్రాహ్మణులకన్న హెచ్చుగ బ్రాహ్మణేతరులు, పంథ యైలు, వహమ్మదీయులు సభ్యులుగ నిర్ణయింపబడుట పరమ సమ్మతము. కాంగ్రెసు ఆజ్ఞను తలసిడి దేశసౌరమును నెలిపిన ఈ 11 గరిని వారు సభలోనున్న కాలపరిమితినిగాని చేసిన భువకార్యములను గాని, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర దృష్టితో గాని పరిగణించక మీరు చూపిన దీరక్ష్యునినే గమనించి తిమ్మారెడ్డి ఓడ వీరినే శాసనసభకు తప్పక సభ్యులుగా చేర్పించి వీరివిజయమునకై పాటుపడుట శ్రేయము, మార్గ సర్వకము. మనకు గౌరవము. తక్కినస్థానములను నూతనులను నిలబెట్టి వారిజయమునకు ప్రయత్నించుట యుత్తమము. ఈ 11 గరిలో కొందరిని నిర్ణయించి కొందరిని నిర్ణయించునన్నచో కాంగ్రెసునందు నమ్మకము పోవుటయేగాక అనవసరకలహము లేర్పడునని తోచుచున్నదిగాన ఇందునుగూర్చి దీర్ఘముగా యోచింతురగాక.

కో॥ శివరామకృష్ణారావు

కలకత్తా మార్చి 20—సవరివారముగ గవర్నరు కుక్రచారము ఉదయమునకు కలకత్తాకు వచ్చెను. (అ. ప్రె.)

బహుమానము

ఈ నెల 20 వ తేదీ పగలు 12 గంటల గూడూరు ప్యా 'సెంజులో' దుగ్గిరాల శ్రీ నాగేశ్వరస్వామి, నందూరు శ్రీ నగేశ్వరస్వామివార్లయినాం, పట్టాలు ఘెయరు రెజిస్టర్లు కైరా కొన్ని కాగితములుగల రెండుకవర్లు అంగనస్త్రమును చుట్టిన. కట్టను పోగొట్టుకొంటిని. కనుక పడకుర రికార్డులు దొరకిన వారు నాకు పట్టెయిడ ద్వారా పంపుచో వారికి య రేలు గాని 10 శారదాంబాశతకములుగాని బహుమతిగాపంపబడును.

నత్తెనపల్లి మానుమంతరావు దుగ్గిరాల.

గుంటూరు జిల్లా.

సిన్హాప్రభువు ఆరోగ్యముకొరకు యూరపుబోవుట (స్వకీయవిలేఖరి)

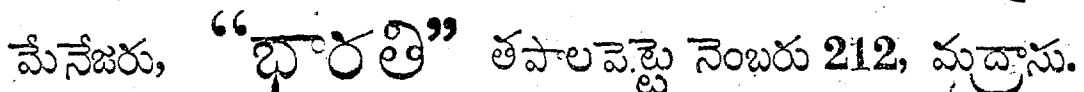
కలకత్తా, మార్చి 22:— సిన్హాప్రభువు ఆరోగ్యముకొరకు యూరపు పోయి ఆరునెలలుండుటకు నిశ్చయించినారు.

పాడినను కమిషను

తిరిగి భారతదేశమునకు రాడు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కలకత్తా, మార్చి 22:— "యంగ్లీషును" పత్రిక శిల్పి విశేషి పాడినను రాజవారము మార్చి 28 తేదీకి భారతదేశము నకువచ్చుట మానుకొనెననియొ పత్రికములు మానుచున్నవినియ నెట్లెట్లమిట్టి చర్యలు ప్రచురణయొనరదనాత పోషిచ్చునని సలహా ఈయబడుటచే ఆగష్టాయిరిని తెలుపుచున్నాడు.

రాజ్యాన్ని కలు

నియోజకవర్గముల భావ్యత

స్వరాజ్యపక్షమువారిని ఎన్నుకొనవలెను

లాల్ బజర్ తిరాయిగారు పీఠుల పత్రికయం దిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

యావద్దూరత కాంగ్రెసుసంఘమువారి నిర్ణయము ననుసరించి సామ్రాజ్యకాసనసభయందలి స్వరాజ్యపక్షమువారు ఈ నెల 1 వ తేది సభను వదలిపోయిరి రాష్ట్రీయ కాసనసభల యందలి స్వరాజ్యపక్షమువారు కూడ అట్లే చేసిరి. డిసంబరు నెలలో కాన్పూరు కాంగ్రెసునందు గావించబడిన తీర్మానము ననుసరించియు, సంస్కరణముల విషయమై ప్రభుత్వమువారవ లంబించిన వైఖరి ననుసరించియు ఇట్లు చేయక తప్పినదికాదు. సభలు వదలిపోవుటకు పూర్వము పండిత సెహ్రూగారు గావించిన ఉపన్యాసము గంభీరముగను నూటిగను యున్నది. ఆర్షాటము అడంబరములేదు. ఇతర సభ్యులెవరైనను మాట్లాడిన అనువరముగ ప్రకటనలు గావించబడునని పండిత సెహ్రూగారు తప్ప మరెవరూ మాట్లాడకూడదని నిర్ణయింపబడిన ఈ ఏర్పాటు సరియైనదని నాకు తోచుటలేదు. కాని కాంగ్రెసుసంఘము, స్వరాజ్యపక్షమువారి నిర్ణయములు కొనసాగింపబడిన.

పైవాన్సు బిల్లుకు పూర్వమే కాసనసభ్యులు సభను వదలిపోవలసి అనన్త వీర్యదునని కాన్పూరు కాంగ్రెసునందు ఎవ్వరు తలచి యుండలేదు. కాని పైవాన్సు బిల్లు చర్చకు పూర్వమే సభివలసలకూడదని కాన్పూరునందు తీర్మానింపబడలేదు. ఈ విషయమై యావద్దూరత కాంగ్రెసు సంఘమున కొంతిచ్చు జరిగెను. కాన్పూరు కాంగ్రెసు తీర్మానము ఒక గడువు పెట్టెను ఆగడువులోపుగానే ఆ తీర్మానమును అమలునం దుంచకూడదని చెప్పటకు పీలులేని సమర్థింపబడిన. నేను ఈ సమాధానమును ఆక్షేపించితినిగాని అధిక సంఖ్యాకులు వేగవిధముగ అభిప్రాయ పడిరి.

కాన్పూరు కాంగ్రెసునందు నిర్ణయింపబడిన గడువునకు కొంతవరకు నేనే కారకుడను. డిమాండులపై చర్చ జరుగుట లాభకరమున నేను నమ్ముటచే పైవాన్సు బిల్లు చర్చముగిసిన పిమ్మట స్వరాజ్యపక్షమువారు సభలను వదలి రావలయునని నూచించి యుంటిని. బడ్జెటు గ్రాంటులపై విమర్శతో కూడిన చర్చ జరుగవలయునని యుపైవాన్సు బిల్లును మాత్రము సభవారు నిరాకరించవలయుననియు నా అభిప్రాయము. సంస్కరణముల ననుసరించి సామ్రాజ్య కాసనసభకు ఎట్టి అధికారము లేకపోయినందులకును, గవర్నరు జేనరలుగారు సర్టిఫికేటు అధికారమును తరుమగ ఉపయోగించుచున్నందున ఆక్షేపణ తెలుపుటకు పైవాన్సు బిల్లును నిరాకరించుట అవసరమని నా అభిప్రాయము. పైవాన్సు బిల్లును నిరాకరించుటచే సత్తలను గావించుటకు పూర్వము కష్టములను నివారించవలయునను నిధాంతమును కాసనసభ ఆమోదించినట్లును, ఏదో ఒకటి రెండ డిమాండులను నిరాకరించినను ఆక్షేపణలను అసమ్మతిని ప్రకటింపవచ్చుననియు పైవాన్సు బిల్లును నిరాకరించుట అవసరమనియు, అయత్నమునయు ఇండిపెండెంటు పక్షమువారు అభిప్రాయపడిరి. ప్రభుత్వమువారు ఎక్కిక్యూటివు కాన్సిలు డిమాండుపై ప్రధమును చర్చ జరుగుటకు అంగీకరింపనందున సాంప్రదాయ బద్ధముగ ప్రతిఘటనమునకు ఇండిపెండెంటు పక్షమువారు గడింగిరి ఎక్కిక్యూటివు కాన్సిలు డిమాండు వచ్చువరకు ఒక్కొక్క డిమాండుపై చర్చ ఆపుట చేయవలయునని ఉపపాదింప యత్నించి మొదటి డిమాండు అను కష్టముపై చర్చ ఆపుట చేయవలయునని జిన్నా గారు పాదించిరి. ఏడిమాండుపై ప్రధమును చర్చ జరిగిన తరువాత సమ్మతమేయనియు, ఏడిమాండుపైనను సమ్మతులేనట్లును నంతవరకు సభయం దుండ స్వరాజ్యపక్షమువారు ద్వేషించుట లేదనియు పండిత సెహ్రూగారు ప్రకటించిరి. జిన్నా గారి ఉపపాదనము వోటుకు పెట్టబడిన. స్వరాజ్యపక్షమువారు తటస్థముగనుండుట చే ఉపపాదనను వీగిపోయెను.

పండిత సెహ్రూగారి వైఖరి న్యాయమైనదనియే నా అభిప్రాయము. సంస్కరణముల విషయమై ఆక్షేపణను ప్రకటించుటకు ప్రతిఘటనము సాంప్రదాయబద్ధమని ఆంగీకరించిన బడ్జెటును సంపూర్ణముగ నిరాకరించుటయే లేక బడ్జెటుపై చర్చ సలిపి పైవాన్సు బిల్లును నిరాకరించుటయే సరియగు పద్ధతిగ నుండును. ఈరెండు పద్ధతులను ఇండిపెండెంటు పక్షము వారు ఆంగీకరింపక; నిష్ప్రయోజనమును నిరుపయోగమును కూడ పద్ధతి ననుసరింప సంకల్పించుకొనిరి. ఇట్టి పరిస్థితులలో స్వరాజ్యపక్షమువారి సహాయము అశింపబాలరు స్వరాజ్యపక్ష

మువారి నిర్ణయము క్రొత్త పరిస్థితుల నుదయింపజేసినది. దేశము నకు నష్టముగలుగజేయు బిల్లును గాని తీర్మానమును గాని ప్రభుత్వము వారు పాదించిన పద్ధతే సంచిన స్వరాజ్యపక్షమువారు సభకువచ్చి ఇండిపెండెంటు పక్షమువారితో కలిసి ప్రభుత్వమువారి ఉద్దేశము కొనసాగకుండు నట్లు చేయవచ్చును.

నామాతీసాగిన పైన ఆగట్లు సమావేశమువరకు స్వరాజ్య పక్షమువారు కాసనసభలయం దుండవలయునని సలహా ఇచ్చెడివాడను. అయినపని అయినది స్వరాజ్యపక్షమువారి వైఖరిని విధానమును ఆమోదించువిధమున నియోజకవర్గములు రాజ్యాన్ని ఎన్నికలయందు స్వరాజ్యపక్షమువారి నే ఎన్నుకొనవలయును. ఈసామ్రాజ్య కాసనసభయందు స్వరాజ్యపక్షమువారి సంఖ్య అధికముగనున్నను ఇండిపెండెంటు పక్షమువారి సహాయములేకున్న వారేమియు చేయజాలనిస్థితియందున్నారు. ఇండిపెండెంటుపక్షము వారవల. బించుచున్న విధానము ఒక తీరుగ లేదు. సక్రమముగకూడలేదు. మొదటి సంవత్సరము వారు స్వరాజ్యపక్షమువారితో కలిసి పైవాన్సు బిల్లును నిరాకరించిరి. రెండవసంవత్సరము ప్రభుత్వమువారితో కలిసి పైవాన్సు బిల్లును ఆమోదించిరి. ఇండిపెండెంటు పక్షమువాళ్లే వైపున మొగ్గిన అవైపునకు విజయము కలుగుచుండెను. ఇప్పుడు దేశము పరిమళింప నలసినవిషయమేమనెన కాంగ్రెసుపక్షమువారిని అత్యధిక సంఖ్యాకులుగ ఎన్నుకొనుటయే లేక ఇండిపెండెంటు పక్షమువారిని ఎన్నుకొనుటయే. ఏదో ఒక పక్షమువారే అధిక సంఖ్యాకులుగ ఎన్నుకొనబడవలయును.

మరియొక మాటతో ఈవ్యాసమును ముగించుచున్నాను. సర్ అలెగ్జాండరు హడ్డిమెను గా రొసగిన ప్రత్యుత్తరము సమముగనే యున్నది. ఏ ప్రభుత్వమైనను వేరు ప్రత్యుత్తర మివ్వజాలరు. తిరస్కారభావము ఎగతాళి అప్రత్యుత్తరమందు కనుపడుచున్నది. ఆపొజిషను వర్గమువారి ప్రతిఘటనమునకు ప్రభుత్వమువారి రివిధమునే ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచున్నారు. కాని అన్ని విషయములు పరిశీలించిన ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వసభ్యులు ఎక్కువ తీర్మానము ప్రకటించినది చెప్పవలెను. వారు సరసముగనే ప్రవర్తించుచున్నారు. అంగ్లేయుల కిది సహజముగ నుండు అందులకే వారి కంతబలము పుటుకుబడి యున్నది.

ఉత్తరహిందూస్థాన వర్తకసంఘ వార్షికసభ

విందునందు పంజాబుగవర్నరు పాల్గొనుట

లాహోరు, మార్చి 19:—ఉత్తర హిందూస్థాన వర్తకసంఘమువారి మూడవ సాధారణ వార్షికసమావేశ సంవత్సరమున నేను సభ్యులు పట్టాభిషేకములకు వత్తక శిఖాముణులకు విందుచేసిరి పంజాబు గవర్నరుగారు ప్రధాన అతిథిగా వచ్చియుండెను. విందుదాగింపైన తరువాత సభాభివేషమునకు అందరును కల్గిరి. గవర్నరుగారికి సన్మానము జరిగిన వెనుక సంవత్సరపు నివేదిక ఉపాధ్యక్షుడును, ప్రస్తుత అధ్యక్షుడును అయిన హోనుగారు చదివిరి. గవర్నరు హాయిలీగారు క్లుప్తముగ నుపన్యసించిరి. అందులో వారికిచ్చిన ఆతిథ్యమునకును గౌరవమునకును కృతజ్ఞత తెలిపిరి. కాసనసభయందు ఈసభ వారికి స్థానము లేకుండుటకు కారణము. ఈసభ మూడేండ్ల ప్రాయము మాత్రమే గలిగియుండుటయే ననియు పంజాబు సర్వకసంఘమునకు స్థాన మిచ్చుటకు కారణము. అయిడేండ్ల క్రితము ఆసంఘ మొక్కటియే యుండుటచేసి దానికి స్థానమిచ్చి రనియు తెల్పెను. ఉత్తర హిందూస్థాన సంఘము తరువాత వచ్చినది. ఈసంఘము ఎంతవరకు పంజాబులోని వర్తక పరిశ్రమలకు ప్రాతినిధ్యము వహించుటకు తగియుండునో యోజనీయమైయున్నది. ఇదివరలో కాసనసభా స్థానములను తిరుగ పంచి పెట్టవలెనని యనుసంఘము ప్రశ్నలును అటంకములును ఎక్కుడుగా వచ్చెను. ఈసారి అప్రశ్నలు వచ్చినయెడల తమకే పంపి తిరుగ ఏర్పాటు చేయవచ్చును సరియైన తగిన ప్రాతినిధ్యము మీకు ఇచ్చుటకు ప్రయత్నించెదము. ఇట్టి అవకాశములు సంవత్సరమునకు ఒకసారియైన యుండవలెనని చెప్పి ఈసంఘమునకు దానికి సంబంధించినవారికిని సులభమగుగాక.

(అ. ప్రె.)

పత్రికాధిపతిపై పరువునష్టపు దావా

హైదరాబాదు (సింధు) మార్చి 19:—చెసిడెంటు న్యాయాధిపతి కేసుకు ఆ ప్రభుపత్రికాధిపతి మీరు ఇల్లాహాబాద్ గారిపై దోక్తి నబిన్నెక్టరు పరువునష్టపు దావా తెచ్చెను.

ఇండియా గెజెటు

డిల్లీ, మార్చి 19:—ఈ క్రిందివిషయములు ఇండియా గెజెటులో ప్రకటింపబడినవి:— కాసనసభాభిషేకము క్రింద మార్చి మహమ్మదు కాసిమాల్ గారి స్థానమున కేంద్ర కాసన సభకు చిట్టగాంగునుండి మార్చిలు అజరు ఆలీ గారిని ఎన్నుకొనడ మైనది.

హోముడిపార్టుమెంటు:— ఏప్రిలు 1 వ తేదీనుండి నాలుగు నెలలు గౌ సర్ అలెగ్జాండరు మడ్డిమెనుగారికి సెలవు మంజూరుచేయడ మైనది.

ప్రభుత్వపు కార్యదర్శిగా బి. జి. హాయిగుగారు తని చేయుదురు. స్థానగారు సహాయకార్యదర్శిగా నుండురు. జి. డి. వి. హడ్డిగారు డిప్యూటీ కార్యదర్శిగా నుండురు.

రైల్వేకాఖ:— సర్ కాల్కును ఇన్స్పెక్టరీ రైల్వే కేంద్ర సలహాసంఘమును సభ్యునిగా నామినేటు చేయుటకు రాజ ప్రతినిధిగారి గ్రాంట్లుగహమైనది. ఈక్రిందివారిని సాధారణ సభ్యులుగా పేర్కొనిరి. సర్ ఆర్థుర ప్రూము, రామదాసు పంతులు, ఫిరోజ్, సి. నేకిన్, జి. ఆర్. ఎ. భోయి, కె. సి. రాయ్, లాలారామశరణదాసు, సర్ హరిసింగ్ గౌరు, కల్లులు గిడ్డియన్, సి. గోగు, కాప్టన్ అజయ్ హాబీయ్యదు, జీలని, విల్లనుగార్లు రైల్వేల స్థాయి అధిక సంఘములోని ఈక్రిందివారు కేంద్ర సలహాసంఘముందు అధికారరీత్యా సభ్యులై(ఎక్స్ సెషియో సభ్యులై) యుండురు. సయ్యదు మహమ్మదు ఇస్మాయిలు, లాలా లజపతిరాయి, సర్ డార్సిలిండ్స్, నెక్సు, అంబికాప్రసాద సింహ, జమదాసు మెహతా, సమీయుల్లాఖాను, నేతు కస్తూరి భాయి లాలు భాయి, రామయ్యంగారు, మార్వె ఆల్బర్ట్ ఖాసీసు, మార్వె ముహమ్మదానా హెబుగార్లు (అ. ప్రె.)

తుపాకుల దోపిడి

నాయకుడు పూర్వము పోలీసుకన్స్టేబుల్

కలకత్తా, మార్చి 19—రంగూనుకు 27 మైళ్లదూరమున కార్జన్ నగరముగా నేరము ఒకటి జరిగిన దని తెలియవచ్చినది. రెండవోజుల క్రితము ఆయుధపాణులైన బండిపోటు పోలీసు డౌటుపోస్టును ముట్టడించి రని తెలియవచ్చినది. బండిపోటు నాయకుడు పూర్వము పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగానున్న వాడే ననియు ఆజ్ఞానము వల్లనే జయప్రదముగా ముట్టడించెననియు తెలియవచ్చినది. పూర్తియైన వివరములు తెలియలేదు. కాని తెలిసినంతవరకు పోరాటమును ఏడ్వరు మృతికొందరని తెలియవచ్చినది. వారు పోలీసువారో లేక బండిపోటు తెలియలేదు. వివరమువచ్చినదని సంజ్ఞచేయగా రంగూనునుండి సైనికదళము ఒకటి పంపబడినది. ప్రాము రోడ్డుపైన మోటారుకారులు డౌటుపోటు లన్నిటికిని తిరిగెను. బండిపోటు లొచ్చిది తుపాకులతో జయప్రదముగా పారిపోయిరి. (అ. ప్రె.)

పంజాబు కాసన సభ బడ్జెటు సమావేశము

అధ్యక్షుని టీ బ్యూరును పత్రిక కొనియాడుట

లాహోరు, మార్చి 20—ఇటీవలి పంజాబు కాసనసభ బడ్జెటు సమావేశ కార్యక్రమమును రెండవసారి వివరించి అధ్యక్షుని స్వాతంత్ర్యమును ధైర్యమునుకొనియాడుచుటిబ్యూరును పత్రిక మరియొక ప్రధాన వ్యాసమును వ్రాసెను. కార్యక్రమమును తొందరగ నెరవేర్చుటకును స్వాతంత్ర్యముభావప్రేరణము, ధైర్య సాహసములు పేర్కొనకుండు పంజాబుకాసనసభ కార్యక్రమ విమర్శనముసంపూర్తి గాదు. ఖానుబహదూరుచౌదూరి మహా బుడ్డిమెగారిని అగ్ర్యక్షునిగ నెన్నుకొనబడినప్పడువారు నూతన అధ్యాయమును ప్రారంభించెదరని మేముప్రస్తుతుల్యేసిందితిము. యంత వరకాయన తగాదాలకుఅవకాశమయలేదని మేము స్పష్టముగ జెప్పగలము అని టీబ్యూరునుపత్రికనుడువుచున్నది.

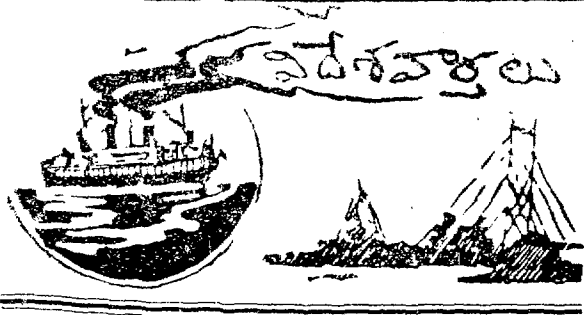
(అ. ప్రె.)

రంగూను, మార్చి 20—నేటిసాయంత్రముందుముంతులు కార్య నిర్వాహకవర్గము గలసి చేసిన విందునకు బర్మాకు హాజరయ్యెను. జాతీయపక్షము హోంయాలపక్షములసభ్యులుబహు తక్కువగ విందునకు వెళ్లిరి. స్వరాజ్యవాదులు అసలే జల్లలేదు.

(అ. ప్రె.)

డిల్లీ, మార్చి 20—నేటి కాసిలు సభాసభ్యత్వమునకు గొల్లపాట్లన్ను గారు రాజీనీయుచున్నారని తెలియవచ్చినది. సైన్య అధిక సలహాను బ్రియేరుగారువారిస్థానే నియమింపబడెదరని వదంతి గలదు.

(అ. ప్రె.)

ఉత్తరధ్రువ వైమానిక పయనము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

పెయిక్ బ్యాంకు, మార్చి 21:—యన్ టైడ్ నేట్స్ లోనున్న విల్కిన్సన్ గారి ఉత్తరధ్రువ వైమానిక పయనము నేడు ప్రారంభముగావలసియుండెను. కాని కొన్ని అనివార్య కష్టపరంపరలచే ఆలస్యమైనది.

చీనావిద్యార్థులను గాల్చుట

విచారణనల్పవలెననుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

వికింగ్, మార్చి 21:—18 తేదీన చీనావిద్యార్థులను కాల్చినసంగతిని విచారణజేయవలెనని యుద్ధనాథ కాశామాత్యులకును, దేశీయమంత్రికిని ముండ్రేలు (ఉత్తరపు)ను బహిరి.

దక్షిణాఫ్రికా సమస్య

యూరపియను భారతీయుల సంబంధము

వర్ణ విభేదము

లండన్, మార్చి 17:—టైమ్స్ పత్రిక కీవిషయమై ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—ఇదివరకున్న చిక్కులకు తోడు అసియావాసులుగూడ వచ్చి మరింత పాడుజేసెదరను యూరపియనులవాదమును సమర్థింప నవసరములేదు. స్వపరిపాలన రాజ్యములకు ఎట్టివారిని ఎలసరానీయవలెనో నిర్ణయించుకొనక మాంపవలెను. ఈవాక్కుకు నైతికప్రతిబంధము లున్నవి.

నిరంకుశముగ ఈవాక్కును చలాయించుటకు మరితర చిక్కులుగూడ గలవు.

దక్షిణాఫ్రికాలోనే పుట్టిన భారతీయులు పెక్కుమంది బిల్లును తమరినందరిని దేశమునువిడిచిపోవునటుల జేయుటకే యుద్దేశించిరనుకొనుచున్నారు. ఎందునా బొందకుండ పోవలసి వచ్చుననుచున్నారు. కొందరు కులమును వదలుకొనిరి. వారిని సాటివారు కంక్రిరానీయక సంఘమునుండిబహిష్కరించెదరు. ఇండియాలో న్యాయబుద్ధిచేతను సామాజ్య ఆశయములజేసి యు చాలకాలమునుండి ఆడుకొన్న స్వల్పసంఖ్యకులగు భారతీయులపట్ల ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చూపిన అదరణ సమర్థింపదగినదే.

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు ఇండియాకు వచ్చి ఇండియా ప్రభుత్వముతో కలసి దక్షిణాఫ్రికాలో పుట్టి పెరిగిన భారతీయులకు భంగము లేకుండ చిత్తువిధానమును తయారుజేసెదరనుచున్నారు. అదిజరుగుచో 100000 భారతీయులు నిర్బంధముగ ఇండియాకు మూట, ముళ్ళగట్టుకొనిపోవలసి వచ్చుననుచున్నది. ఇది ప్రమాదకరముగ నుండి యూనియను ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠకు భంగముగలిగించును.

శ్వేత దక్షిణాఫ్రికాలో ఈవర్ణవిభేదము తీవ్రముగనున్నది. తగ్గుకుటుంబముల హెచ్చుచున్నది. ఇటీవల దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు చేసిన కాసనములచే ఆఫ్రికాలో పుట్టి పెరిగిన భారతీయులకు భయమగుచున్నది.

భారతవర్షకుదు బీదలగు యూరపియనులకు అనేకవిధముల ఉపకారములగు నుండుటయేగాక సహప్రవిధముల కెవాన్ టైను యూదులు మున్నగు వర్తకులు చిల్లరవర్తకులకంటె మంచివారని తలంచు దక్షిణాఫ్రికా శ్వేతముఖులందరూ ఇంకను ఉన్నారట. నైతికకారణముల ననుసరించి నిర్ణయితమైన చట్టమును ఒక మతాచార్యు డాక్షేపించెను. కేపురాష్ట్రములోగూడ అలజడిగ నున్నది.

నేటాలు మునిసిపలుకపుష్పిలు బిల్లు భారతీయులకు మునిసిపలుకపుష్పిలను సున్నజాట్లను. పురోవృద్ధిగాంచి ఉదారభావముగ భారతీయులపరిశుభ్రములేని ప్రదేశములకు బోవలసి వచ్చెను. అచటనున్న స్వల్పసంఖ్యకులకు ప్రాతినిధ్యమే లేదు. వారి ఆకోగ్యమును మునిసిపలు అధికారులు అలక్ష్యముజేసి యూరకున్నారు. ఎందుకట్లు చేయుచున్నారని యడుగ, భారతీయులపై సహముట్టుకతోనే ఆశుభ్రములు అని యేకోబ్యరచుచున్నది.

జీనీవాసభ రసాభాసమగుట

పత్రికాభిప్రాయములు

రుగ్బీ, మార్చి 18:—చాంబర్లెస్ గారు లేపు లండనుకు తిరిగి వచ్చెదరు. మంగళవారమో బుధవారమో కామన్సుసభలో జీనీవా ముచ్చటను చెబుతేసెద రనుకొనుచున్నారు. తక్షణము జర్మనీకి జాతిసమితి ప్రవేశము లేకుండ జరిగినందులకు లండనులో చాల ఆశాభంగము గల్గెను. కాని లోకర్నో ఒడంబడికను సంతకము జేసినవారు అందరును ఒకటిగ నుండి భిన్నాభిప్రాయములు సమయనటుల జేసిరి. బ్రిటండు చాంబర్లెస్ గారు జర్మనుప్రతినిధుల ప్రశంసనింప, ఎల్లరికిని ఆమోహకరముగ నుండెను.

ప్రస్తుతము జర్మనీ జాతి సమితి ప్రవేశమును ఆలస్యమైనను తుదకు అందరి సమ్మతితోడను గౌరవప్రవేశము లభించునని టైమ్స్ పత్రిక అన్నటుల అందరును ఆశించుచున్నారట.

చర్చిలుగారి హెచ్చరిక

ఈసమయమున సంపూర్ణముగ ఒడంబడిక కుదురలేదను ప్రపంచసంగతులను గూర్చి జగుగుచున్న ఉద్యమాభిప్రాయములను మార్చుకొన్న గాని, తమ సిశ్యములను మార్చుకొనినను ఉత్సాహమును గోల్పోయినను, ప్రపంచశాంతి నజేక్షించు వారు ప్రమాదమునకు పాలగుదురు గాన జాగ్రత్తగ నుండువలెనని చర్చిలుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. లోకర్నోలో అల్పజాతులను ఒకచోట జేర్చి కావ్యమును సాధించిన శక్తిలే ఇపుడు గూడ యూరపు స్వవహారములందుగూడ వనకు అండగ ఏర్పడుననిరి. లోకర్నో ఒడంబడికలో జెప్పినవశ్యము అందు బెట్టుకొన్న ఆశలును ఈ సంతతివారికే గాక రాబోవు నాగరక సంతతి ఉనికిగూడ ఎంతయు ప్రాణాధారములుగనుండును.

అపనమ్మకమును, ద్వేషమును బెట్టుకొన్న జాతులకే ఆశ్రివి నాశకరముగ ఏర్పడును మనలను మనపిల్లలను మరలభూరసంగ్రామపు ఘోరహతం బడనీయకుండ గాపాడుటకు ఈజాతిసమితి ఏర్పడవలసివచ్చెను. ఈ సత్యమును గ్రహించియే పూర్వము శత్రువుగ నున్న దేశములు మిత్రులుగ నున్నవారును సమితిలో జేరి పైపైన ఎట్లున్నను పోటుపాటుగనున్న తాత్కాలిక ప్రతిపాధకములు ఆకాభికరముగనున్న ఆ గొప్పశక్తులు ఆత్మరక్షణావసరమును లోకర్నోలో జేసిన ప్రయత్నములను పరివర్తముగాంచునటుల జేయగల వనిరి.

టైమ్స్ పత్రిక

లోకర్నో వర్ణమువారి వికళతన ప్రశంసించు టైమ్స్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.—ప్రాంసుకు జర్మనీకి బద్ధవైరము రాకుండ తప్పిపోవుట చాల సంతోషమైనదని బ్రిటిషువారు జీనీవాలో మధ్యవర్తిగ చక్కగ ప్రవర్తించిరి. జర్మనీ పట్ల సఖ్యభావమునే అలంబించెదమని నిన్నగూడ బ్రియండుగారు అభయమొసగి లోకర్నో ఒడంబడిక యర్థము జర్మనీ ప్రాంసులకు సఖ్యతను కల్పిండుటే మట్లుప్రకటనవారితో గూడ సఖ్యతను గల్పుట కుద్దేశించబడెను. దీనినే ప్రభుత్వము వారు నిత్యకర్మగ అనుష్ఠించిరేని జీనీవాసభ భగ్న మగుటచే గలుగు నన్నుకొన్న ప్రమాదములు రావు; అవకాశ ముండదు.

ఇంగ్లండు

లో జీనీవా యువన్యాసములను బ్రాడ్ కాస్తుజేసినపుడు వినిపించెను. అందరును ఆమోదించిరి రాంశే మగ్నోనాల్డుగారు గూడ వినిరి. మరల సెప్టెంబరు సమావేశముజరుగునపుడు అసంఖ్యలో ఇచ్చు నుపన్యాసములను గూడ బ్రాడ్ కాస్తు జేయుటకు ఆనగా జీనీవానుండి ఇంగ్లండుకు వినిపించు ఏర్పాటులను మరింత ప్రశస్తముగ జేసెదరట.

పునర్నిమాణ సమస్య

జీనీవా, మార్చి 18:—జాతిసమితి సభను మరల ఏర్పాటుజేయు విషయము నాలోచించుటకు జాతిసమితిసభలో నున్న సభ్యులు, స్నిట్టర్డు, పోలండు జర్మనీ చీనా ఆర్డం టైను ప్రతినిధులు నియమించబడిరి. సమితి సభ ఏర్పాటునుగూర్చియే భిన్నాభిప్రాయము గలుగుటచే మూడేండ్లక్రిందట ఆర్డం టైను బంతిసమితినుండి చీకపోయెను. మరల దానిని నియమించుటయే విశేషము జర్మనీ సభ్యత్వము గాంచకున్నను సంఘములో జేర్చుకొనబడుట గొప్పవిషయమే. సెప్టెంబరులో ఈ సంఘమువారు నివేదికను సమర్పించెదరు.

సభ ముగియుట

ఆయుధవిపర్జనసమస్యను ఆలోచించు ప్రారంభసంఘ సమావేశము మే 7 తేదీకి నిర్ణయించి, జాతిసమితిసభ ముగిసెను.

ను. ఆర్డం టైను, చిల్లి దేశములను అనపు సభ్యులుగ నియమించిరి.

జర్మను మంత్రివర్గము సమ్మతించుట

బెర్లిన్, మార్చి 18:—జీనీవాలో జర్మను ప్రతినిధులు చూపిన వైఖరిని జర్మను మంత్రివర్గమువారు పూర్తిగ ఆంగీకరించిరి.

కామన్సుసభలో చర్చ

లండన్, మార్చి 18:—జీనీవా సభను గూర్చి కామన్సు సభలో 28-వ తేదీన చర్చించెదరు.

జాతిసమితి యూనియను విచారము

జర్మనీకి తక్షణము జాతిసమితి ప్రవేశము లభించనందులకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు విచారించుచున్నారు. జర్మనీ ప్రవేశమునుగూర్చి రహస్యముగ చేరములాడుట వీరికి ఒకవరక మహా కోపమును ఇంకొకవంక జాతిసమితికి ప్రతిహతుల మగు పద్ధతులను ఆలోచించుటచే ఆశ్చర్యమును గల్గెను. జాతిసమితి జీననును కవసరమగు గొప్ప ప్రభుత్వములకు తప్పకత్తీనవారికి కాశ్యత బ్రహ్మకల్పముగ సభ్యత్వము నిచ్చిన ముప్పుగనుండు ననిరి.

బెర్లియంమంత్రి యభిప్రాయములు

బ్రుసెల్స్, మార్చి 18:—కాశ్యతి స్థానములను అందరి జేయుమగోరు ప్రభుత్వముల కీయవలెననియుజీనీవాసంధిగావద్దచే కొంతవరకు పని అజ్ఞిపోయినదిగాని ప్రమాదము రాలేదనియు బెర్లియనును తనస్థానము నెన్నడును నదలుకొనననియు అయ్యది యసంభవమనియు కాశ్యతస్థానములను జేర్చునయమ మువచ్చునపు బెర్లియనును కాశ్యతస్థానమునకు గల పొక్కులను కలిపెదనని యు వెండెర్బిల్డుగారు పత్రికాప్రతినిధులతో బెర్లియజేసిరి.

లండను పత్రికాభిప్రాయములు

లండన్, మార్చి 18:—ఉదయపు పత్రికలన్నియు తీవ్రముగ జీనీవాసభాభగ్నమును గూర్చి వ్రాయుచున్నవి.

టైమ్స్

యుద్ధము లేకుండ జేయుటకు నియమించబడిన ప్రతిపాప నము నిరాశజేంది యుద్ధమునకు గడంగుటకు గల కుట్రలను ప్రకటించు ఫలముగా ఏర్పడె సమమన్నతి.

లోకర్నో పని చెడకుండ ఏర్పడెనను అభయమును ఉత్సాహమును డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికకు గలుగజేయుట లేదు. జాతిసమితి పునర్నిర్వాణమును గౌరవప్రదమగు పద్ధతితో జేయకున్న మరింత పోని వాటిల్లు నని చెప్పు విచ్చిరు గెజటు పత్రిక బెలుపుచున్నది. పోటీలేకుండ ఒకరినొకరిని దూరకుండ జరుగుట శ్రేయస్కర మనుచున్నది.

చాంబర్లెస్ గారు ఒకసెలక్రిందటనే గట్టి ఏర్పాటులను జేసిన, ఈ చిక్కులే లేకుండజేవియు ప్రాంసు జాతిసమితికి చిక్కులు గలిగించెననియు డెయిలీ క్రానికలు దూరుచున్నది.

జాతిసమితి సభ రారభాసమగుటకు చాంబర్లెస్ బ్రియండుగార్లే యుత్తరవాదు లని డెయిలీ న్యూసు పత్రిక బెలుపుచున్నది.

ఫ్రెంచి పత్రికల వ్యాఖ్య

జర్మనీ విజయము

ప్యారిస్, మార్చి 18:—జర్మనీ తప్పకలేకుండ బహులు డుటయే గాక దిగ్విజయముతో అధికగౌరవముతో ప్రతిభను గాంచునని ఫ్రెంచి పత్రికలు వాకొనుచున్నవి.

బెర్లిను పత్రికలు

మంత్రిులను దూరుట

బెర్లిన్, మార్చి 18:—డాక్టరు లూథరు, డాక్టరు ప్లెగ్గెగారలనుజాతీయపత్రికలు నిందించుచున్నవి అంత నీవముగ ప్రవర్తించినందులకు రాజీనామా నీయవలయుననుచున్నవి.

జాతి, ఇపుడు చిందరవండుగ ఏర్పడినందులకా కలంజియరు తనిండుచున్నది.

నీరీరు ముస్సోలినీగారు రహస్యముగ బ్రెజిలుకు సహాయముచేయుచున్నారని సోషలిస్టు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

అమెరికనులు

దీనివల యూరపు ఎక్కువగ పాడైన దేమియు లేదనుచున్నది. అనుకొన్నంతగ ఏమియు వ్యవహారము కదురలేద

భారతదేశ సమస్యలు

ఇర్విన్ ప్రభుని అభిప్రాయము

లండన్, మార్చి 18:—ఇర్విన్ ప్రభుని అభిప్రాయము ప్రకారము భారతదేశమున పరిస్థితులు చాలా దుస్థితిలోనున్నవి. భారతదేశమున పరిస్థితులు చాలా దుస్థితిలోనున్నవి. భారతదేశమున పరిస్థితులు చాలా దుస్థితిలోనున్నవి.

రూపరత్న ఇర్విన్ ప్రభువు ఇట్లు చెబుచున్నాడు:

ఇండియాలో నా నిలుకడనున్నది అత్యంత కఠినమైనది. భారతదేశమున పరిస్థితులు చాలా దుస్థితిలోనున్నవి. భారతదేశమున పరిస్థితులు చాలా దుస్థితిలోనున్నవి. భారతదేశమున పరిస్థితులు చాలా దుస్థితిలోనున్నవి.

రీడింగ్ ప్రభుని ప్రకటనలు

కొద్దికాలమునందుండి అమితముగా ముగియును నాకు. ఇర్విన్ ప్రభుని అభిప్రాయము ప్రకారము భారతదేశమున పరిస్థితులు చాలా దుస్థితిలోనున్నవి. భారతదేశమున పరిస్థితులు చాలా దుస్థితిలోనున్నవి.

సిరియా సంరంభము

సింగల్సు సైనికులను జంపుట

లండన్, మార్చి 18:—మొన్ననే సిరియా జేరిన 50 మంది సింగల్సు సైనికులను కాపురం లేకుండా రహదారి ద్వారా నేను కలిసికొనుటకు పోవుచుండ, విప్లవకారులు దొంగతనముగ దారిగాది చిత్రపథజేరినందు కొద్దిమంది మాత్రమే తప్పించుకొనిరనియు తెలుసుకొన్నాము.

హోంకంపెనీ పనివాండ్ల సమ్మె అంతరించుట

లండన్, మార్చి 18:—హోంకంపెనీ పనివాండ్ల సమ్మె అంతరించుట. హోంకంపెనీ పనివాండ్ల సమ్మె అంతరించుట. హోంకంపెనీ పనివాండ్ల సమ్మె అంతరించుట.

గనుల పనివాండ్ల తగవు

లండన్, మార్చి 18:—బొగ్గుగనుల యజమానులను గనుల పనివాండ్ల నాయకులను వచ్చేవారము గురువారము సమావేశముగలటకు ఏర్పాటుజేసికొనిరి. గనుల పనివాండ్ల కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి యజమాను లంపిన ఆహ్వానములను ముఖ్యమంత్రి చర్యజరుపనుమన్నారు.

ఆల్ఫ్ కోభంగారు

నడిచిపోయినా తేలికవిమానములను వ్యాపింపజేయుట. రహదారిలను లంపుచేసి.

వైచి ప్రభుత్వము

విశ్వాసతీర్మానము నెట్లు

పార్లమెంట్, మార్చి 18:—అంతర్మిత్రుల యుగమున త్వరలో పరిష్కారముజేయ నాతురగలదనియు, ప్రస్తుతము అనుకూలముగ సాగుచున్న రాయబారములను సాగించెద మనియు, యూరపులో విరోధము లేకుండా జేయ ప్రయత్నించెద మనియు జర్మనీ ప్రజలకు ఆగిపోవుటకు లోకంలో ఒడంబడికను సంతకముజేసినవారు త్వరవాదులుగారనియు ప్రైవేట్ ఆర్డీ కపరిశీతుల నింకను పరిష్కారము జేయవలసియుండె ననియు ఆదాయవ్యయములు పరిష్కార ఆర్థికపరమైన తప్పుక తయారు చేయవలెననియు ప్రభుత్వమువారు ఒక్కొక్క ఎన్నిక ప్రజలకు నకు ఒకే యభ్యర్థిగనుండునటుల ఓటు జేయవలెననియు దీనిని సాధించుటకు వారి పరమావధి యనియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

ప్రతిపక్షుల నిరీధము

బ్రియండుగారు తమ ప్రకటనమును గావించిన పిమ్మట సార్వత్రికమైనతీర్మానము ఆర్థిక చర్యలను ఎత్తుకొనవలసియుండుట చే మంత్రివర్గపు తీర్మానములను మే జేసినప్రశ్నను తక్షణము చర్చించుట కొప్పుకొంటినిని బ్రియండుగారనిరి.

దీనిని భిన్నాభిప్రాయము లేకుండానే అంగీకరించిరి. కాని త్వరలోనే ఆందోళనను బహుళజేసెను. రాయల్ ట్రిబ్యునల్ సభ్యుడు మాల్వీగారిని దూరదృష్టవశాత్తూ బ్రియండుగారు సమర్థించి ప్రయత్నించుచున్న బ్రియండుగారు మాల్వీగారిని వచ్చెను. బ్రియండుగారు మరల యాపనగించుటలేచిరి. జనీవాలలో ఆందోళనను ఒడంబడిక కుదిరెననిరి. అందుచే కావలసిన మొత్తమునకు ఓటుజేయవలెనని ప్రభుత్వమును మాల్వీగారు కొన్నచో తక్షణమే కానిండు అనిరి.

మరల కార్మికులుగారు మాల్వీగారిపై దాడిచేసెరి. 1917 సంవత్సరమున క్రమశిక్ష తప్పి ప్రవర్తించుచు జరిగి పాపము గట్టుకొన్నానని మాల్వీగారి ననిరూపింపగల్గెనుని లేచి తీవ్రగతిని ఆహుటలకు ఆక్షేపణను చేసి మంత్రివర్గమునకు తాను అభ్యంతరముని తోచినచో తక్షణము వదలుకొనెద నని మాల్వీగారు చెబుచున్నది. నేను పిరికివాడనుగానని బ్రియండుగారనిరి. పిదప మాల్వీగారు కేలపడి మార్చిపోయిరి. అతి ఆవేశముతో ఆతనిని గొంపోయిరి. సభను తాత్కాలికముగ ఆపు జేసిరి.

మరల సభనూడినపుడు బ్రియండుగారు మాల్వీగారి మర్యాదను గాపాడిరి. విశ్వాసమున్నదని తీర్మానించిన పిదప 22 వరకు సభ ఆపుచేయబడెను.

361 మంది అనుకూలరుగను 184 ప్రతిపక్షులరుగను బ్రియండు మంత్రివర్గములో నమ్మకమున్నదని తీర్మానించిరి.

మానే తిరుగబాటు

నెయిరోబీ, మార్చి 17:—1922 లో జరిగిన మానే తిరుగబాటును గూర్చి తెలుపుటకు నియమించబడిన విచారణ సంఘమువారు తమకు నివేదికమును కన్యాశాసనసభవారి ఎదుట సంచగల్గిరి. ఈ నివేదికమును అవలంబించరాదని డెలామిరు ప్రభువు తీర్మానమును ప్రజేశపెట్టెదరట.

డిలామిరు ప్రభుని యభిప్రాయమును, కానీగారి యభిప్రాయమును, విడిగా గవర్నరు ప్రకటించుటకు పూనుకొనెను. అప్పటివరకే చర్యజరుగవలసి. అందువలన డెలామిరుగారు తమ తీర్మాన ముపసంహరించుకొనిరి.

బ్రిటిషు సైన్యము

అదనపు ఆర్థికదళము

లండన్, మార్చి 18:—ఇంగ్లండులో అదనముగ ఇంకొక ఆర్థికదళము గావలసియున్నదా యని క్యాండ్ల ప్రభువు కామన్సులలో నడుగలేనిచో, ఇండియానుండి అక్కరలేక ఎక్కువై తిరిగివచ్చిన పటాలమును చీల్చివేసెదరాయని యడుగ అది అదనముగ లేదని అవసరమునుచో అధి నివేతముల కంపెద మనియు దానిలో జేర్చెదమనియు కప్టె కింగుగారనిరి.

ఈ పటాలము నెత్తివేసిన ఎంతసామ్య మిరులునని కర్నలు చెడ్డిఉడ్ గారడుగ నోటిగుగావలెననిరి.

చెడ్డిఉడ్ గారు ఒకరోజుచాలుగాని మరల ఆర్థిక దళము నేర్పరుచుటకు 10 సంవత్సరములు పట్టునని కర్నలు ఆర్థికగారనిరి.

వెల్లింగ్డ ప్రభువు

ఉత్తర చీనా సురక్షితముగచేరట

లండన్, మార్చి 17:—వెల్లింగ్డ ప్రభువు పికింగునుండి 10 తేదీని హంటంగుకు బయలుదేరి ప్రస్తుతము పోరాటము జరుగు ప్రదేశములనూడా నిరపాయముగ ప్రత్యేకముగ ఏర్పాటుజేయుటచే బోయిరి. చీనా ప్రభుత్వమునా రెండుయో తోడ్పడి. వెల్లింగ్డ ప్రభువును ఉత్తర చీనాలో అధికగౌరవమును జూపిరి.

ఏప్రిలు ప్రారంభమున యువరాజు యూరపు ఖండ సంచారము సాగించెదరని ప్రకటించిరి. ఒక పదిరోజులో పక్ష మెపట్టు నీ పయనము.

పండిత శ్యామలాలు నెహ్రూ

స్వరాజ్యపక్ష సభ్యత్వము నేల వదలుకొనెను?

ఢిల్లీ, మార్చి 21 —భారత కాసనసభనుండి స్వరాజ్య పక్షసభ్యులు వెదలి వచ్చిన పిదప స్వరాజ్యపక్ష సభ్యత్వము నకు పండిత శ్యామలాలు నెహ్రూ యం. యల్. ఏ. యేల రాజీనామా నిచ్చినదియు వివరించుచు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ కి క్రింది విషయం చెప్పిరి:—“నేను స్వరాజ్యపక్ష సభ్యత్వము నకు రాజీనామా నిచ్చినట్లు పత్రికల దివివరకే ప్రచురింపబడినది. అందువలన నేను అట్లు చేయవలసినదెన్నో తెలుపగోరెదను. నేను స్వరాజ్యపక్షము పేరతో భారతకాసనసభకు సభ్యుడుగ నెన్నుకొనబడితిని. నేను స్వరాజ్యపక్షమునందుజేరు నపుడు సంతకము జేసిన పత్రికలందు రెండు ప్రతినలు గలవు. ఒకటి, నేను కాసనసభాకార్యమునందు అసమర్థ ప్రతిష్టంభన విధానము ననుసరించుట కంగీకరించితిని. రెండవది అసెంబ్లీలో పార్టీ నిర్ణయమునకు ప్రతిపక్షముగ నేను మాట్లాడన వోటు జేయనని ఈరెండు ప్రతినలు భక్తితో ననుసరించితిని. నామట్టుకు నేను యెప్పుడును ప్రభుత్వమువారి చట్టమును, విధానములను ప్రతిఘటించుచునే యుంటిని. కాని పార్టీమాత్రము కాసన సభ యం యండి అసహాయ మవలంబించు ప్రతినకు కట్టుబడియుండలేదు. పార్టీ నిర్ణయమునకు ప్రతిపక్షముగ మాట్లాడన వోటు జేయకను అన్నివిషయములలోను పార్టీకి బద్ధుడనై యుంటిని కాసనసభలనుండి వెదలిపోవు విషయముననూడా భారతదేశము మహాసభయు త్వరపుతో నేకీభరింపకున్న నాయకుని కొర్రెం ననుసరించి వెదలిపోయి 11 వ తేదీనుండియు ఢిల్లీలో నన్నను అలవెస్టుల పుచ్చుకొనకుండుట కంగీకరించితిని. కాని నన్నెన్నుకొనిన వారియెడ నిర్వర్తింపవలసిన ధర్మముగలను. అధర్మమును విమవలను. భారత దేశమునుండి పశువులను, పశుమాంసమును యెగుమతి నాపవలెనని బిల్లు చెచ్చియుంటిని. ఆ బిల్లు నంగీకరించునెడల సంవత్సరమునకు 30 లక్షలపశువులయెగుమతి నాపవచ్చును. మొదటి బిల్లు కాసనసభయందు మహమ్మదీయసభ్యులు బలపరచెదమనిరి. ఈ బిల్లును క్షమా నెవ నులొ చర్యకువచ్చును. ఇందొకటి మొదటిసారి జరుపుట యయ్యెను. ఇంతటితో లేచి వచ్చినయెడల దీనిని అసంపూర్ణగ నదలులు యగును అందుచేత నేను స్వరాజ్యపక్షమునకు రాజీనామానిచ్చి స్వతంత్రముగనియోజకవర్గమునందు ప్రచారముజేసి సిన్హ సెవనునాటికి గోరక్షణ బిల్లులకు తోడ్పడుటకై మరల స్వరాజ్యపక్ష మిరులు కాసన సభలోనికి వచ్చి పనిజేయవలెనని కోరెదను. (అ. నె.)

చీహారు విద్యావీరము

పట్టప్రదానమహోత్సవము

తొలియుత సి. రాజగోపాలాచారి గారు అధ్యక్షత వహించుట

పాట్నా, మార్చి 20:—నేడు శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారిగారు చీహారు విద్యావీరముయొక్క పట్టప్రదాన మహోత్సవ సంవత్సరమున ఉపన్యసించుచును నిట్లు చెప్పిరి. జాతీయ సంస్థలు, మనము నిరంకుశ ప్రభుత్వముతో పోరాడుటకు కావలసిన పనిమట్లు తయారుచేయు కార్యకారములు చేపుని యందలి భక్తితో విద్యాజ్ఞానములను నీడలయందలి శ్రమయు మన కాయాధములు మనకు కావలసిన శక్తి కల్పించు యిదియే భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము నిష్పింపగల నిర్మాణకార్యక్రమమును పాసింపుడు. (అ. నె.)

బడ్డెటుడిమాండులపై వోటింగుచేయుట

వ్యవసాయమంత్రి స్టేటుమెంటు

డిమాండు గ్రాంటుచేయబడిన

సంయుక్త రాష్ట్ర శాసనసభ కార్యక్రమము.

లక్ష్మణపురం, మార్చి 19—బడ్డెటుడిమాండులపై చర్చ పూర్తిచేయుటకు సంయుక్త రాష్ట్ర శాసనసభ సేతు తిరిగి సమావేశమయ్యెను.

“వ్యవసాయము” అను అంశము క్రింద రూ 28,14,85 లు గ్రాంటు చేయబడినదని వ్యవసాయపరిశ్రమశాఖామంత్రి కువ్వార్ రాజేంద్ర సింగుగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించిరి. గ్రాంటు నీయవలయునని గోరుచు, 1925-1926 సంవత్సరము లో శాఖ గావింప నున్న అభివృద్ధికరములకు కార్యక్రమాంశముల విపులముగ మంత్రి బేర్కొనెను. ప్రచారమును ప్రకటనమార్గముల వ్యవసాయశాఖ సంపూర్ణముగ సంస్కరించుకొనెను. గుంపులుగ యేర్పాటుచేసి గ్రామములందు వ్యవసాయ శాఖ సంబంధముగ విషయములు చక్కగ ప్రకటింపజడెను. 54 గ్రామములందు యీ పనిని తరిగి పీచు నొందిన పదనొకండుగురు గావించిరి; ఒక సర్కిల్ యందు యీ ప్రయత్నములు ప్రోత్సహకరముగ నున్నవి. ఈ ప్రయత్నములు 1926-1927 సంవత్సరములో అధికముగ గావింపబడును.

మేలరకముల విత్తనముల వ్యవసాయదారులకు పంచివెట్టి పంట అభివృద్ధి నొందించుటకు చేయబడిన కృషి చాలవరకు జయప్రథముగ నున్నది. గత రెండు సంవత్సరములందు 12 విత్తనముల గాదులు స్థాపింపబడెను. ఈ సంవత్సరమందు మరీ అరు కట్టుటకు నిశ్చయింపబడెను. నిరుడు సంవత్సరమునకు గత సంవత్సరములో 56000 ముఖులకు విత్తనములు పంచివెట్టి, నిరుడు 71,000 ముఖులకు విత్తనములు పంచివెట్టబడెను. మంచి పంటలను వ్యవసాయదారులు పండించుటకు సౌకర్యములనుగలుగజేయుటకు దొరతనము విచారించుచున్నది. రిలక్షుల ఎకరములు భూమియందు పూర్తిగా గోధుమలను పండింపబడుచున్నవి. అందువలన రయితులకు ఎకరమునకు రూ 10 లు అధికముగ లాభముండునని దొరతనము లెక్కలవలన జేయచున్నది. అనగ రిలక్షులరూపాయలు అదనముగ గోధుమపంటలవలన లాభముగలుగుచున్నది. మంచినీరము చెరకును బాగుగ పైరుచేయుటచే రాష్ట్రమందలి మూడు జిల్లాలలో 40 లక్షల రూపాయలు అధికముగ చేపారునని మందిపు వేయబడెను. వెనుకటి కంటే భూస్వాములు వ్యవసాయవంతు మెండుగ శ్రద్ధదీసికొనుట శుభ సూచకముగనున్నది. రాష్ట్రమందు దొరతనముయొక్క సహజ లక్షణములను వ్యవసాయము చేయబడుచున్న నేరీలు నుమా రైదువేలగలవు. వ్యవసాయశాఖ డిమాండు పూర్తిగ గ్రాంటు చేయబడెను. అటువలె డిమాండుగూడ సేతు ప్రవేశజేయబడెను. కాని రేపా డిమాండుపై చర్చ జరుగును. (అ.ప్రె.)

మారకము హెచ్చుగానుండుట

రెండువిధముల నష్టము

భారతవర్షకసంఘమువారి మొర

కలకత్తా, మార్చి 20:— భారతప్రభుత్వ ఆర్థికశాఖకు భారతవర్షకసంఘము ఇట్లు తెలియపరచినది. “ప్రభుత్వమువారు ఈదేశమునుండి ఇతరదేశములకు డబ్బుపంపుటలో మారకమును చాల హెచ్చుగ నుంచుచున్నారు. ఈవిధానము వలన రెండువిధముల నష్టపోవుచున్నాము. ప్రభుత్వమిట్లు చేయుటవలన దేశ ఆర్థికస్థితికి భంగముగలుగుచున్నది. ఎగుమతుల బ్రతికితాలములో మారకము తగ్గించువలన చాలనష్టము కలుగుచున్నది. కావున, ఈ ఉపసంఘమువారు ప్రభుత్వము క్రిందటిసంవత్సరము ఆవలంబించిన విధానమును తలక్రిందుచేసినగాని ఈదేశపు వర్షకము వృద్ధిచెందదు. వర్షకపురస్థితిలో మారకము హెచ్చునాండి రద్దీలేనపుడు తగ్గింపవచ్చును. (అ.ప్రె.)

మురుగుకాలువకట్ట తెగి ఇరువురు చనిపోవుట

కలకత్తా, మార్చి 20:— ఢక్కాలో మురుగు కాలువ ఒడ్డున రిగురు మాలీలు పనిచేయుచుండిరి. కట్ట అకస్మాత్తుగ తెగెను. మువ్వరను బైటకులాగిరి. ఇరువురు తక్షణమే మృతి నొందిరి. ఒకడు చావుబ్రతుకులపై నున్నాడు. మిగిలిన ఇరువురును కనబడనేలేదు. (అ.ప్రె.)

ఎక్స్ జుజైలు డిమాండులపై చర్చ

హోమెంబరు సంజాయిషీ

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తంత్రి)

లక్ష్మణపురం, మార్చి 20:—ఎక్స్ జుజైలు, జైలు, సేరస్టుల నివాసములు సహా కలుపుకొనినాల్గు డిమాండులపై సంయుక్త రాష్ట్ర శాసనసభ సేతు వోటుచేసెను. రూ 8265850 లు జైలు కాన్స్ట్రక్షన్ సెటిలుమెంట్ల రద్దుక్రింద గ్రాంటుచేయవలసినదని హోమెంబరు గౌ|| నవాబుభట్టారీగారు ప్రతిపాదించి, బైటిల ఆదరణము, ఆగోగ్యము, మొదలగు విషయములు బాగుగ సం తృప్తికరముగ నుండెనని హోమెంబరు చెప్పెను. సేరస్టుల మరగాపులేలు క్రమముగ తగ్గుచున్నది. 1925 సంవత్సరములో వెయ్యింటికి 9.9 మంది జనిపోయిరి. కాని, 1921 సం॥ ములో 21.4 మంది వెయ్యింటికి చనిపోయిరి. సంవత్సరమునకు 186½ రూపాయలు ఖైదీక్రింద వెచ్చింపబడెను. రూ 123 లు పంజాబు నందు, 155 లు బెంగాలు నందు, రూ 150 లు బొంబాయి నందు, రూ 109½ లు మదరాసు నందు ఖైదీ ఒక్కొక్కరికి సంవత్సరమునకు వ్యయము చేశబడుచుండెను. రాష్ట్రమందలి సర్వజైలులందును ఆదివారము సెలవుగ పరిగణింపబడెను. ఆరుసంవత్సరములలోపు గల పిల్లలు సేరస్టుల తల్లులతో నివసింపనీయబడుచున్నారు.

డిమాండులను దగ్గించుటకు స్వల్ప తీర్మానములు ఉపపాదించబడెను. దొరతన మంగీకరించిన తీర్మానములు మాత్రమే శాసనసభ ఆమోదించెను. రూ 12000 లు మాత్రమే మొత్తము విూడ కొయబడెను. రూ 12000 లు పోను మిగతా మొత్తము గ్రాంటుచేయబడెను.

ఎక్స్ జుజై డిమాండు

ఎక్స్ జుజై డిమాండుక్రింద రూ 1867500 లు గావలయునని మంత్రి గౌ|| కువ్వార్ రాజేంద్రసింగుగారు గోరిరి. 1921 సంవత్సరమునుండియు రాష్ట్రమందు మితవాసము నిమిత్తము ప్రభుత్వము ప్రయత్నములజేయుచున్నదనియు నూటికి 43 వంతున లైసెన్సుసాపుల సంఖ్య తగ్గింపబడె ననియు, మన్య వ్యయము చాలతగ్గిననియు, 18084 లక్షలనుండి 12483 లక్షల వరకు ఎక్స్ జుజైరాబడి దిగిపోయెననియు, దొంగతనముగ సారాయి వండుట హెచ్చు అగుచున్నదని ప్రభుత్వము భయపడుచున్నదనియు, సేరస్టులను బట్టకొని కఠినముగ శిక్షించుటకు ప్రభుత్వము సర్వప్రయత్నముల గావించుచున్నదనియు మంత్రి చెప్పెను. అనధికారసభ్యుల ప్రతిపాదనపై కొన్ని అంశముల క్రింద మొత్తమునుండి తగ్గించుటకు మంత్రి అంగీకరించెను. మొత్తముమీద రూ 62000 లు తగ్గింపబడెను. అనలు డిమాండునండి యీమొత్తము తగ్గింపబడిన పిదప ఎక్స్ జుజై డిమాండు గ్రాంటుచేయబడెను.

శాసనసభ సోమవారమున తిరిగి సమావేశమగును.

భూపాలు వారసత్వము

కుమారునకే రాజ్యర్హత యిచ్చుట

ఢిల్లీ, మార్చి 20:— ఇట్లు పత్రికలకు ప్రకటన నంపబడెను:— కొంతకాలము నుండియు భారత ప్రభుత్వమువారు భూపాల బీగము వారి విన్నపమును ఆలోచించుచున్నారు. ఆమె తన రాజ్యమునకు మనుమలను గాక మిగిలియున్న కుమారునకే వారసత్వపు హక్కు నిచ్చుని కోరియుండెను. ఆరాజ్యపు చరిత్ర, ఇదివరలో నిట్టి వారసత్వముల చరిత్రలను అతిథిర్లు ముగ పరిశోధనచేయవలసియుండెను. దానిఫలితముగ బీగముముగారికి ఇట్లు ఇండియామంత్రి ద్వారా భారత ప్రభుత్వమువారు ఇట్లు చెలియబరచిరి. భూపాలరాజ్యమునకు వారసునిగ, కుమారులైన శ్రీ బవాబ్జాడా హాజీమహమ్మదు హమీదుల్లాఖాను సి. యస్. ఐ. సి. ఐ. సి. గారికే హక్కు నిచ్చుటకు ప్రభుత్వము అంగీకరించినది. ఈ వార్తనంపుటలో ప్రభుత్వమువారు అనేకము ఇట్టి వారసత్వముల నాలోచించియు ఇట్టి వారసత్వమునకు వ్యతిరేకమైన ఆలవాట్లు మీదేశము నందు లేననుకలంపుతోను ప్రభుత్వమువారు కుమారునకే వారసత్వపుహక్కు నిచ్చుచున్నారని భూపాలబీగముగారి తెలియపర్చడమైనది. (అ.ప్రె.)

బొంబాయి గవర్నరు

బొంబాయి, మార్చి 19:— బొంబాయి గవర్నరు సర్ వెస్లీ విల్సన్ గారికి మార్చి 12 వ తేదీనుండి సెలవు మంజూరైనది. వారిస్థానే తాత్కాలికముగ సర్ హెన్రీ లారెన్సుగారు గవర్నరుగ నుండురు.

బొంబాయి శాసనసభ

అడ్మినిస్ట్రేటర్ సవరణ చట్టముపై ప్రధానుగారి కుశ్యంక

బొంబాయి, మార్చి 20:— సభ్యుల ప్రశ్నలకు ఉత్తరములు యాయబడిన పిదప ప్రశ్నలకు ఉత్తరములు యాయబడిన పిదప, శాసనసభయందు సభ్యుడుగలేని వ్యక్తి శాసనసభ తరపున జి. ఐ. పి. రైల్వే సలహాసంఘ సభ్యుడుగ నుండి శాసనసభ తరపున ప్రాతినిధ్యము వహింపవచ్చు నాలోచన సమస్య బొంబాయి శాసనసభయొక్క నేటి శాసనసభయందు బయలుదేరెను. జి. ఐ. పి. రైల్వే సలహా సంఘమందు బొంబాయి శాసనసభ తరపున ప్రతినిధిగ ఎమ్.ఆర్.జయకరుగారుండెను. వారు శాసనసభా సభ్యత్వమునకు రాజీనిచ్చి నేను రైల్వే సలహా సంఘమందు శాసనసభ తరపున ప్రతినిధిగ నుండిరి. నిబంధనలు యాపదతి నంగీకరించునని జయకరుగారు చెప్పిరి. నిపుణులకు లాయరులతో అధ్యక్షుడు సంప్రదించి నిబంధనలపై జయకరుగారి వ్యాఖ్యానముతో యేకీభవింపలేదు. తదనంతరము జయకరుగారి స్థానే శాసనసభ సభ్యుడుగ నున్నవారిని శాసనసభ జి. ఐ. పి. రైల్వే సలహా కమిటీ సభ్యునిగ ఎన్నుకొనెను.

1887-వ సంవత్సర బొంబాయి జూడ నివారణ ఆక్టును సవరణగావించుటకు జె. అడ్మినిస్ట్రేటర్ చట్టముపై చర్చ తిరిగి సేతు ప్రారంభింపబడినప్పుడు, ప్రభుత్వదాయము యందు వలన దరుగునగున అట్టిచట్టము ప్రతిపాదించబడుటకు ముందుగ సభ్యుడు గవర్నరు ఆమోదమున నొంద నావశ్యకములేదాయని జి. ఐ. ప్రధానిగారు చెప్పి, ప్రధానుగారి అభిప్రాయముతో నేకీభవించి గవర్నరు శాంక్ష నునొందువరకు చట్టముపై చర్చ నిల్పుచేయబడినదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

ప్రతివారికేను సానుభూతితో విచారించి, విడదల చేయుట సమంజసమని దోచినయెడల సేరస్టులను వదలివేయదరుని జె. ఎల్. రియంగారు ప్రత్యుత్తరమియి, 1921 సంవత్సరములో మేతోగోవాన్ యందు జరిగిన అల్లరి సందర్భమున తొమ్మిండుగురు మహమ్మదీయ ముద్దాయిలను విడదలచేయవలసినదని ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును మూలని రఫీయుద్దీను మహమ్మదుగారు ఉపసంహరించిరి.

అసహాయోద్యమమందు రాజీల నిచ్చి పిమ్మట తిరిగి ఉద్యోగములలో జేరిన గ్రామపాఠశాలాధ్యాయుల జీతాభివృద్ధివిషయమై గత సేవకాలము మొదలగు సర్వవిషయములగురించి విచారించబడునని యాదవగారు పరియొక అసాధికార సభ్యుల తీర్మానమునకు సమాధాన మిచ్చెను.

ప్రతీకార మవలంబింపగోరుట

భారతీయులను అన్యాయముగ బాధించుచున్న దక్షిణాఫ్రికావా రెవరికి గాని లేక దక్షిణాఫ్రికా కంపెనీలకు గాని బాగు కంట్రాక్టు నీయవలనని ప్రభుత్వమునకు సిఫార్సుచేయుచు ప్రతిపాదించబడిన తీర్మానము శాసనసభ ఆమోదించెను.

ప్రకృతపు రాకీయపరిస్థితులచే బాగుగాని మరయేపదార్థముగాని దక్షిణాఫ్రికానుండి ప్రభుత్వము గొనదలచుట లేదనియు, తీర్మానము ప్రభుత్వ మంగీకరించినచో బాగు ధరగాని (ప్రియమగునని కోవాన్) జిహంగీగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

స్వదేశీవస్తువుల ప్రోత్సహించుట తీర్మానముద్దేశ్యము కాదనియు, భారతీయుల వేధించుచున్న దక్షిణాఫ్రికాపై పతీకార మనలంబించుటయే తీర్మానోద్దేశ్య మనియు ఆర్. సి. పరంజిపాయిగారు బల్గిరి.

తదనంతరము సభ నాటికి చాలించబడెను. అ.ప్రె.)

రాబోవు అంతర్జాతీయ కార్మిక

సమావేశము

హైందవేతరుని యజమానుల ప్రతినిధిగ

నియమించుట

భారతవాణిజ్య సంఘము దొరతన నియమమును

నిరసించెను

బొంబాయి, మార్చి 20:— రాబోవు అంతర్జాతీయ కార్మిక సమావేశమందు యజమానుల తరపున ప్రతినిధిగ హైందవేతరుని యిండియా ప్రభుత్వము నియమించుటకు బొంబాయి హైందవ వాణిజ్యసంఘము తీవ్రముగ ఆక్షేపించుచు దొరతనమునకు తంతి నంపెను. (అ.ప్రె.)

పౌరులహక్కులు బాధ్యతలు

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి 'కమలా' ఉపన్యాసము

(శుక్రవారముతరువాత)

అధికసంఖ్యాకుల నిర్ణయము

అధికసంఖ్యాకులనిర్ణయమును అంగీకరింపక తప్పదు గానా అని ప్రశ్నింపవచ్చును. అవును నిజమే. అధికసంఖ్యాకుల నిర్ణయమును తిరస్కరింప మొదలైన ప్రభుత్వమే కొనసాగదు. అల్పసంఖ్యాకులు అధికసంఖ్యాకులు గమర ప్రయత్నించుచుండవలయును. కాని అధికసంఖ్యాకుల నిర్ణయము దేశమును నశింపజేయునందున నియు, సభ్యులను లాభకరముగ నుండుననుభవముతో ఈ సిద్ధాంతము గావించబడినది కాని వివక్షాభావము లేక ఇతర దౌర్జన్యమునకు లోబడి సాంఘికద్యేషమునకు లోబడి అధికసంఖ్యాకులు దేశనాశమునకు దారిజూపునట్లుయములను గావించవచ్చును. అప్పుడు కూడ అధికసంఖ్యాకుల నిర్ణయమును అంగీకరింపవలయునాయని ప్రశ్నింపవచ్చును. ఈవిషయమై ప్రాథమిక మాక్కులిగా రిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

అధికసంఖ్యాకులు తమ వ్యక్తి అభిప్రాయములను ప్రకటింపక ఇతరులకు లోబడి తమ బాధ్యతలను విచారించినారీ అధికారమును వారు కోల్పోయినవారయ్యెదరు. ఇట్టి పరిస్థితులలో అధికసంఖ్యాకులు గావించిన నిర్ణయమును అంగీకరింపక ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటింప పోరులు సంకల్పించుకొనవచ్చును. కాని పౌరులు ప్రతిఘటింపచున్నప్పుడు ముందు వెనుక ఆలోచింపవలయునని ప్రాథమిక లెక్కగారు ఈకింది అభిప్రాయములను తెలుపుచున్నారు.

ప్రభుత్వము సమర్థముతో ఆపని చేయుచున్నారని సజ్జమైన ప్రతిఘటించుట తప్పదు. నేను చేయదలంచిన మార్పులన్ని నామనస్సునందున్న ఫలితములు సమకూరునని నమ్మకమున్నగాని నేను ప్రతిఘటనమునకు గడంగకూడదు. కొందరు సమర్థముతో ధర్మసంగ్రామము ప్రారంభించి సంగ్రామానంతరము వారే నిరంకుశాధికారులు గమరియున్నారు. ప్రతిఘటన భావము ప్రజలయందు ఏర్పడిన ప్రభుత్వవిశ్వాసము అసాధ్యమగున కావున విషమపరిస్థితులయందే ఇచ్చుది శరణ్యమగును. ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించువాక్కు చట్టసమ్మతమైనది. కాదు. ధర్మసమ్మతమైనది. కావున ఈ హక్కునుపయోగించుట కష్టము. ప్రభుత్వము ప్రతిఘటనమును అణచును. కావున ప్రతిఘటనమునకు గడంగవారికి ప్రభుత్వమువారిని శిక్షించిన ప్రభుత్వమును దూషించుట సరికాదు.

సాంఘికసమస్యలు

దేశసాభాగ్యమును పాటించక సంఘ సాభాగ్యమునే ప్రధానముగ తలచుట అశ్రద్ధానికరము. ఈభావము ప్రజలయందేర్పడిన, దేశాభివృద్ధికి తప్పక కీడు వాటిల్లును. ప్రభుత్వము ఇట్టి భావములను వృద్ధిచేయుకూడదు. మీరు దేశసాభాగ్యమును దృష్టియందుంచుకొని సాంఘికలాభములకై వోట్లనుపయోగించుచును పాటుపడుచున్న ప్రభుత్వము పౌరులను ప్రోత్సహించుచు ఉచితముకాదు. ప్రభుత్వమువారిట్టివైఖరి నవలంబించుట తప్పుకట్టు తాళ్లు తామే తెచ్చుకొన్నట్లు అగును. సాంఘిక భారము ఏర్పడిన ప్రతిసమస్యయు ఈదృష్టితోనే చూడబడును. ఇందులకు కొన్ని నిదర్శనములను తెలిపెదను. కొన్నిదినులకిందట సామ్రాజ్యశాసనసభలో 1818 రెనలేషను రద్దుచేయువలయునని ఉపపాదించబడెను. ప్రభుత్వ సభ్యు డీవిషయమై మామము ఈ రెనలేషను అనుసరించి కేసులు హిందువులే నిర్ణయించుచును మహమ్మదీయుల కెట్టిభాష కలుగలేదని చెప్పెను. అనగా హిందువులకొరకు మహమ్మదీయులు ఈ ఉపపాదనమును బలపరచుట అనవసరమని ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రోత్సహించెను గాబోలు. మహమ్మదీయులు అంతమాత్రమునకు మోపసోలేరు. ఏదయిన అన్ని సమస్యలు సాంఘికదృష్టితో చూడబడుచున్నవో తెలుపుట కీనిదర్శనమును వినిరించితిని. ప్రజలయందెట్టిభావములు వ్యాపించునట్లు ప్రభుత్వమువారు ప్రోత్సహించునకూడదు. ఏపక్షమునకు చేరినవారైనను ఏమతము చేయవలెననెన సరే అందరు వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యసంరక్షణ విషయములందు ఏకగ్రీవముగ పనిచేయుట ధర్మము. నాకు గర్హితము నైనను, ఆరాజకము పురికొల్పినా నైనను, ఎట్టి

బాధనను సరే ఒక పౌరునిస్వాతంత్ర్యము నిరోధింపబడిన, అతనివారి కురికి అతనికి స్వాతంత్ర్యము కలుగజేయు పోరుట నా విధియై యున్నది. అట్లు కాక చిన్నవారు పెద్దవారు అధికారులు అసభికారులు సమయమువచ్చినప్పుడు రాసభ్యుడు అన్ని సమస్యలను సాంఘికదృష్టితో విమర్శింప ప్రారంభించిన ప్రజా హితవీరుడేమే నశించిపోవును.

మరియొక నిదర్శనము: బెంగాలులో ఇటీవల ఒక మహమ్మదీయ ప్రముఖుడు మహమ్మదీయవిద్య కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారిస్వాధీనమునకు యుండకూడదని కోరెను. ఈసాంఘిక విశేషములు విద్యావిషయములందు కూడ వ్యాపించుట నాకు గొప్ప సంతాపము కలుగజేయుచున్నది. భ్రాతృభావము విద్యార్థిదళయందే ఏర్పడవలయును. హిందువులను మహమ్మదీయులను విశేషము లంతమొందవలయునని విద్యార్థిదళయందే ఈ స్నేహభావము స్థిరముగ ఏర్పడవలయును. సనతులకు విద్యపై తగవు వచ్చినప్పుడు నూత్నుబుద్ధిగల స్వాధ్యయూర్థి ఈవిడ్డను రెండుపక్షములుగ ఖండించి చెరిపగము ఇచ్చుటకు నిర్ణయింప, విడ్డవిల్లి ఆ ఏర్పాటున కంగీకరింపకపోయిన కథ అందరకు తెలియును. ఈ నిర్ణయము వినిగానే, విడ్డవిల్లి కెట్టి మనోవేధన కలిగినో నాకుకూడ అట్టి మనోవేధన కలిగెను. బాధ్యతలను గుర్రెడిన ప్రముఖు డట్టిసలహాఇచ్చుట దేశమున సాంఘికతకు పాతకేమే విధముగ వృద్ధిచెందుచున్నదో నిదర్శించుచున్నది. ఉద్యోగములు కావలయునని ప్రత్యేకసంఘములు పోరాడవచ్చును. కాని ఈవిధముగ విద్యకూడ ప్రత్యేకింపబడవలయునని కోరుట దేశాభివృద్ధిని అటంకపరచుట యగును.

మాక్కులకొరకు వ్యాజ్యము వేయుట

భారతీయులు అధికముగ వ్యాజ్యములాడువారని ప్రఖ్యాతికలదు. ప్రస్తుతము ఈ వ్యాజ్యములన్నియు స్త్రీదరుల లాభముకొరకు పార్టీలనష్టముకొరకు జరుగుచున్నవి. కేవలము ఈ ర్వచేతను పగ సాధించుకొనుటకు కేసులు దాఖలుచేయవచ్చును. కోర్టులలో వ్యవస్థలయొక్కయు సంఘములయొక్కయు హక్కులను నిలువజేయుటకై ప్రయత్నములు జరుగుటలేదు. ప్రభుత్వము ప్రజలహక్కులను నిరోధించునప్పుడు కోర్టులద్వారా ఆ హక్కులను మరల పొంద యత్నించుట ప్రతి పౌరుని ధర్మమగుచున్నది. జిల్లా మాజిస్ట్రేటుల ఉత్తరువులను ఆక్షేపించి అవి తప్పనియు మాజిస్ట్రేటులు తమ అధికారములను దుర్వినియోగ మొనర్చినయొక్క కోర్టుల సహాయముతో నిరూపింపవలయును. కాని ప్రభుత్వమువారు బలవంతులైయుండుటచేతను ధనికులగునందులచేతను వారితో సమానముగ పోరాడుటకు మనము వెనుదీయుచున్నాము. కేవలము వార్తాపత్రికలయందు మన ఆగ్రహమును వెల్లెబ్బుచుటతో తృప్తిచెందుచున్నాము. కాని ఇది ఎంతమాత్రము సరికాదు. చట్టమే మనకు శరణ్యముగనుండవలయును. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు సంస్థానములకును గల భేద మిదియే. సంస్థానములందు ప్రభువు ఎంతయోగ్యుడైనను ఎట్టి సన్మానములు గలవాడైనను రాష్ట్రముచట్టములకన్న తనవ్యక్తి అభిప్రాయము నిర్ణయము అధికమని తలచుచుండును. పూర్వము కలెక్టరులకూడ ఇట్లే నిరంకుశులైయుండిరి. చట్టము అందరకును సమానముగ నుండవలయును. చట్టమును ఎవ్వరును అతిక్రమించరాదన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునందలి సుసూక్ష్మ మిదియే. అప్పుడే ప్రజలు తమహక్కులను కాపాడుకొనుటకు అవకాశముండును. ప్రకృతి ఎట్టియోగ్యుడైనను నిరంకుశుడైనచో జీవితమునందు సుఖముండదు. చక్రవర్తికిని పౌరునకును సమానముగ అనువర్తించు చట్టము లుండవలయును. కేవలము కాకితములందు చట్టములున్న లాభములేదు. చట్టములు గౌరవింపబడవలయును.

పౌరుల ధర్మములను ప్రభుత్వమువారివల్లగాని ఇతరుల వల్లగాని అభ్యంతర మేర్పడినపుడు చట్టమును ఆధారముగ గైకొని హక్కులను నిలుపుకొన పోరాడవలెను. వోటుఇచ్చు అధికారమున్న లాభములేదు. గౌరవపదవులు పొందు అవకాశమున్న లాభములేదు. ఉన్నతోద్యోగములు పొందు యోగ్యతయున్న లాభములేదు. పౌరసత్వపు ధర్మములను ప్రజలు గుర్రెగి వాటిని రక్షించుకొనవలయునను అభిలాష లేకున్న లాభములేదు. ధైర్యముండవలయును. ఏమైనను సరే స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుకొనవలయునను పట్టుచు యుండవలయును. కేటినినము ఈప్రభుత్వము నశించిన దనుకొనుము. మనము మరల చట్టగౌరవమును స్థాపింప యత్నించెదము. లేక ఎవరినైనను ఒకరిని రాజుగ నేర్పరుచుకొని అతని కనుసన్నల మెలగ తలచెదమా? ఈరాజునకు భగవంతుడు న్యాయబుద్ధి ఇవ్వవలయునని ప్రార్థించుచుండుట మన సాంప్రదాయము. అట్లుకాక ప్రభుత్వమును స్వయముగ నిర్మించి పన్నులను విధించి వాటిని న్యాయపరమపరిణ విధమును నిర్ణయించివ్యయస్థానములందు చట్టగౌరవము సుస్థిరముగ స్థాపింపబడుటకే భూమికోసమే! ఈ

ప్రశ్నకు నేను తన ప్రత్యుత్తర మివ్వజాలను. కాని ఒక విషయము మాత్రము నొక్కిచెప్పుచున్నాను. ప్రస్తుతమున్న ప్రభుత్వము ఉత్కృష్టమైనదికాదు. ఎన్నియో లోపములున్నవి. కాని చట్టగౌరవమును సంరక్షించుట ఈ ప్రభుత్వపు ముఖ్యధర్మముగ పరిగణింపబడుచున్నది. ఈప్రభుత్వము నశించిన రానున్న దశ ఇంతకన్న క్షేమకరమైనదిగ నుండునా అని సందేహించుచున్నాను. అందులకే ఈ ప్రభుత్వమును రూపుమాపు ప్రయత్నములందు ప్రభుత్వప్రతిష్ఠను తగ్గింపజేయు ఉద్యమములందు పాలు గైకొన వెనుదీయుచున్నాను. నా ఉపన్యాసములవల్ల నిజమగు పౌరసత్వపుహక్కులు పొంది వాటిని సంరక్షించుకొనవలయునను భావము మీలో ఏర్పడిన నేను కృతార్థుడను.

అగ్రతరతర వహించిన సర్ ఆర్. వెంకటరత్నంనాయుడు గారు ఉపన్యాసమునకు కృతజ్ఞతాపూర్వకవందనము లర్పించుచు వారి ఉపన్యాసములు మాత్రమే ప్రబోధమునకు కారణములుగ నుండగలవని చెప్పిరి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ గ్రాంటు

సర్ రహీంగారి తీర్మానము
హిందూసభ్యులు గర్హించుట

తీర్మాన ముపసంహరించెను
కలకత్తా, మార్చి 19:—నేడు తిరిగి సమావేశమైన వంగ రాష్ట్ర సభయందు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ గ్రాంటునుండి ఒక రూపాయి కోడలయిన సర్ అబ్దుల్ రహీం ప్రతిపాదించిన విశ్వాసరాశీత్య తీర్మానముపై చర్చ పూర్తి చేయబడెను. సర్ అబ్దుల్ రహీం ప్రసంగమును తీర్మానము విమర్శించి స్వయత దురభిమానము, సంకుచితదృక్పథములకు సర్ రహీం ప్రసంగము పుట్టిల్లుగ నున్నదని హిందూసభ్యులు ఖండించిరి. కొన్ని గంటలు తీర్మానము చర్చించుటకు పట్టెను. తుచకు తీర్మానముపసంహరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

క్రొత్తరాజప్రతినిధి రాక
ఢిల్లీ, మార్చి 19:—గజెటులో ఇట్లు ప్రకటింపబడినది. క్రొత్తరాజప్రతినిధి ఢిల్లీ కెడ్డవ్వేషములో రివ్యూలీలు వంగళవారము ఉదయము 7-30 గంటలకు డిగడరు. వారు వైలులోనుండి దిగునపుడు తుపాకులు ప్రేల్చబడును. (అ. ప్రె.)

గా. కాశీగారిపై మరతులు విధింపబడలేదు
నాగపురము, మార్చి 19:—ముగ్ధపరగణాల శాసనసభా ధ్యక్షుడు గా. కాశీగారు విలేఖితోముచ్చటించుచు స్వరాజ్య పక్షయకుడు రాఘవేంద్రరావుగారిచ్చి నేటుమెంటు సందర్శనమున నిట్లు చెప్పిరి. ఒకవిధముగా కాస్త్రీం వోటు సీనువలసి యుండుటకు గాను అగ్రతరతర ఒక అభ్యర్థిని ఎన్నవలసి యుండుటలో స్వరాజ్యపక్ష సమావేశములో తనపై ఏమరతులను విధింపలేదని కాశీగారు మనవి చేసిరి. (అ. ప్రె.)

వినాశకర మగు అగ్నిప్రమాదము
రంగూను, మార్చి 19:—కెమ్మండ్రెములో ఉదయమున నాశకరమగు అగ్ని రగుల్కొనెను. కొయ్యతో కట్టబడి కేకుచేకన్నబడిన వి సుమారు నూరిండ్లును ఒక డబ్బనువరకు పక్కా భవనములును తగులబడెను. 30 వేల చదరపు టడుగుల నేల వ్యాపించెను. అగ్ని రవులుతకు కారణము తెలియదు. ఎవరు కాపుర ముండని ఇంట బయలు చేరిన దని చెప్పెనున్నారు. బ్యాంకు త్వరితముగ వ్యాపించెను. కాపురమున్నవారు కొన్నిసమస్యలను చేతికి చిక్కిన మట్టునకు ఎత్తుకొని పారిపోయిరి. పైరుబ్రోగేషనువచ్చెను గాని కొంతదనుక నీటి లేమిలన పని చేయలేకండిరి. వ్యయ సుమారు రెండు లక్షలవరకుండవచ్చును. అందులో నాలవభాగము మాత్రము ఇన్సూర్యురేషనుబడెను. (అ. ప్రె.)

విప్లవిగంబరుగారు
కరాచీ వచ్చెదరట
(స్వకీయవిలేఖరి)
హైదరాబాదు (సింధు) మార్చి 19:—పేరెన్నిక గన్న గానవికారముడు విప్లవిగంబరుగారు కొలదికాలము లోకరాచీ వచ్చెదరనియు అక్కడ తమ గానకౌశల్యము వినిపించెదగనియు తెలియుచున్నది.

యాదవగారిమదరాసు ప్రసంగము

మంత్రి సమాధానము

అధికారసభ్యుల చట్టములపై చర్చ

బొంబాయి, మార్చి 19—తాను బీరారువెల్లి ప్రాంతాల్లో తోతకోడ్యపు మచట స్థాపించును బొంబాయి గవర్నరు అంగీకరించెనని యాదవగారు మదరాసునందు గావించిన ఉపశాసనము విషయమై పెక్కు సభ్యులు మంత్రి యాదవగారిని నేటి శాసనసభయందు ప్రశ్నించిరి. మదరాసు రాజకీయకాన్ఫరెన్సునందు అభ్యుత్తర హిందువులకు గవర్నరు అంగీకరించెనని వారి భావముని మంత్రి చెప్పెను. వారి మాటలపై యితరులు గావించు వ్యాఖ్యానములను మంత్రి ఉత్తరవాదిగనుండుటలతో యాదవగారు తెప్పిరి.

కొన్ని అసభ్యుల చట్టములపై తదనంతరము చర్చ జరిగెను.

ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యాజ్యములపై మామతు దారుల తీర్పుపై కలెక్టరునకు ఆపీలు చేయుటకు 1906 సంవత్సరము బొంబాయి మామతుదారుల కోర్టుల ఆర్డరు పరిమితమైనది. ఆర్. పాటిల్ గారు ప్రవేశపెట్టిన చట్టము మొదటిసారి సభ్యుల కెరిగింపబడెను. పిలువకపోయినను కోర్టు డిక్రీ ప్రకారముగ మామతులను నిర్బంధపువ్వకొను అన్యాయమును దొంగింపుటకు మామతుదారు మామతులకు సంబంధించిన శాసనమును సవరణ గావించుటకు ఎస్.కె. బోలుగారు బిల్లు ప్రతిపాదించిరి. మామతుదారులను హిందూపురోహితులు. చట్టముపై కొంత చర్చ జరిగినపిమ్మట బిల్లు విచారించుటకు నెలెక్టుకమిటీ కంపబడెను. బొంబాయి పునహాన్లుపునందెములందు కొంతమందినిమాత్రమే పంపెముల నెట్టుటకు రానిచ్చుటకొరకు 1887-వ సంవత్సరపు బొంబాయి జూదనివారణశాసనమును సవరణచేయుటకు అడ్డి మెన్ గారిచే ప్రతిపాదించబడిన సవరణచట్టము మొదటిసారి శాసన సభ ఆమోదన బడెనను. (అ. (వె.))

బెసెంటుగారి కాతిభ్యము

కలెక్టరుగారి మండలింపు (స్వకీయవిలేఖరి)

మదరాసు, (సింధు) మార్చి 19—ఈ మధ్య డాక్టరు బెసెంటుగారి కిక్కడికి వచ్చు సందర్భమున స్థానికపుర పాలక సంఘము ఆమెకు సన్మాన పత్రము సమర్పించుటకు రు 200 లను గ్రాంటు చేసిరి. మదరాసు కలెక్టరుగారు దానిని ఒప్పుకొనుచు పురపాలక సంఘమునకు ఒక లేఖను వ్రాసిరి. దానిలో నిట్లున్నది. “ఈసారి ఖర్చు మొత్తము ఒప్పుకొనడమైనది. కాని ఇకముందు ఇట్టిసందర్భములలో నేను ఒప్పుకొనజాలను. వీలనన డాక్టరు బెసెంటుగారు ఇక్కడకు పురపాలక సంఘవిషయమై రాతేదు. లేదు పేయర్ సొత్తును ఖర్చుపెట్టుటకు ఇది తగినదికాదు. ఇట్టి ఖర్చులు ఆమెను గౌరవించువారు పెట్టవలసినదే.

మాన స్థానిక సినిమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలసలభము! (పోస్టుఖర్చులుప్రత్యేకము) గుణాధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైద్యకాల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అదిర్లము, అరుచి, అపులింతులు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, శరన్ను, వేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు నెచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడినచేత నిజము తెలియగలదు.

విరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

ఆయుర్వేద హాపథ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యుత్కృత గ్రంథము రు 3-0-0

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ వల్ల రు. 2. భస్మప్రకాశిక రు. 1.

ప్రచుర కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046

ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జవళిసరకులు

(22-3-26)

ఇరువదిగజముల “పీస్” ధరలు

కారికామల్లులు—22 X 22 మంగిసమార్కు (2) రు 10-8.

కారికామల్లులు—22 X 22 వేరు రకములు (3) రు 9-12, సరాసరిరకము రు 8-12.

తెలుపుముల్లు—1708 రు 14-15; గ్లాస్ 9000 రు 15-0; ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-12; ఇ. సి. 78 రు 10-2; 88-888 రు 13-8; బి. సి. 78 రు 10-0; 8978 రు 9-12, 1702 రు 12-6. 7978 రు 10-0. 2908 రు 8-10.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకీ కట్టుకు)—ట్రాక్—రు 8-1-0 చలువ రు 7-10-0 పచ్చరంగు రు 10-2-0; పడవ రు 8-15-0; కాళి రు 8-14-0 సవరను రు 8-8.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నత్తత్రము రు 12-9-6, సీలసవరము

60 నెంబరు సీమ (5 పాకీ కట్టుకు) అడకతెర 18-12-0; నెమలి రు 18-8; “గేట్” రు 18-4; గొడ్డలి రు 10-7-0, గడ్డిబండి రు 10-7-0 ఎద్దుగడియారము రు 10-7; సింహము పేటకాడు రు పెనసలు రు

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)—భూగోళము—సీలంచేప రు 20-1-0.

లోహములు

ఇనుము:—తెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర రు 34, 35.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 260. జర్మను (డిబ్ మాక్) రు 257; రాగిరేకు రు 272.

టిక్రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) 9” రు 18-12-0.

కలాయి పెంకురేకు:—24” గేట్ 6” 7” 8” రు 15-0 9” రు 15-4.

సిమెంట్ పీపాకు నెల:—

సార్వ అవుమార్కు రు 10-14; “జెన్-జెర్”

జర్మని నెమలి రు 10-0.

చక్కెర (రెడి) రు 31-10.

వాయిదాధరలు:—మార్చి రు 31-8-0

వేరుసెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:—“ఎస్.ఎస్” రు 50, 58. సాదా పాను రు 47, 48.

వేరుసెనగనూనె

“గానుగ” రు 117. “ఫెన్” రు 115-8.

ఆముదము

(గ్రామధర) రు 95.

పదునుచేసిన తోలు రతి 1 టికి

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (7½ మొదలు 9½ వరకు) రు 0 12 6 రు 0 13 2		
,, (తేలిక) రు 0 14 8 రు 0 15 6		
,, బెంగుళూరు (8 మొదలు 9½) రు 0 13 8 రు 0 13 6		
,, ,, (తేలిక నరకము) రు 0 15 0 రు 0 15 6		
,, (మట్టాడ) రు 0 13 6		
,, (విజయనగరం 7½ 7½) రు 0 13 8 రు 0 13 6		
,, (ఏలూరు 7½ 7½) రు 0 14 3 రు 0 14 9		
గేదతోలు రు 0 10 0 రు 0 10 8		
గేదమాడతోలు రు 1 0 0 రు 1 1 8		
ఆవుమాడతోలు రు 1 10 6 రు 1 12 0		
మేకతోలు రు		
గొడ్డతోలు రు		

పదునుచేయని పచ్చితోలు

బెంగుళూరు మేకతోలు	100-8	రు 185 0 0	రు 197 8 0
బెజవాడ మేకతోలు	,,	రు 170 0 0	రు 180 0 0
బెంగుళూరు గొడ్డతోలు	,,	రు 180 0 0	రు 180 0 0
బెజవాడ గొడ్డతోలు	,,	రు 180 0 0	రు 175 0 0
ఆనారముపట్టు బారువ 1-8	రు	80 0 0	రు 86 0 0
కొన్నపట్టు	,,	రు 25 0 0	రు 26 0 0
రక్కాయలు	,,	రు 38 0 0	రు 55 0 0 0

ఆంధ్రనాటకలోకము

శ్రీ శతావధాని కాశీ కృష్ణాచార్యులుగారి

సంభాషణలు

3

సంగీతము—మకుటములు.

ప్ర:—నాటకమున పద్యగేయాదులందు మకుటము లుండవచ్చునా?

ఉ:—అచట పద్యగేయాదిలక్షణమునకు విరుద్ధము గానుండ నుండవచ్చును.

ప్ర:—విరుద్ధమగుటెట్లు?

ఉ:—పాత్రకుల పాత్రతను లోలగించునట్లు.

ప్ర:—‘అచట’ యన్న నిచ్చటిపద్యాదులు?

ఉ:—నాటకములోనివి.

ప్ర:—నాటకములోని పద్యాదులు పలక్షణముగ నుండుటేమి?

ఉ:—తల్లత్తుమగు పాత్రలకు మాత్రమే అన్వయించుట.

ప్ర:—అవి యెట్టిపాత్రలు?

ఉ:—సంగీతప్రధాన యగు పాత్రలు.

ప్ర:—అట్టి పాత్రలకే సంగీతము నుద్దేశించుట యన నేమి?

ఉ:—అట్లు కాని పాత్రలకు నిషేధించుటయని.

ప్ర:—అట్లు కానివాటికి నిషేధము తిరిగిచెప్పనేల?

ఉ:—చెప్పనిచో, తద్భాగమునకు చేయిసాచునను భయమున (ఒకసందర్భమున, తనకు పద్యములు చాలవని, నేనె యదు రాజాపద్యముల నర్దుకొనెను)

ప్ర:—నాటకపాత్రయందు సంగీతము ప్రధానముగ నుండదగునా?

ఉ:—తనచోట నుండవచ్చును.

ప్ర:—అట్టి తనచోట రెవ్వ?

ఉ:—సంగీతప్రధానము లగునవి.

ప్ర:—ఉదాహరణ?

ఉ:—నారదుడు, కబీరుమొదలగునవి.

ప్ర:—సంగీతప్రధానమును నిర్ణయించునది యెది?

ఉ:—ప్రసిద్ధి, కవిసంకేతము మున్నగునవి.

ప్ర:—కై రెంటికిని, వైరుధ్యము సంభవించునేని?

ఉ:—ప్రకృతకవి సంకేతము.

ప్ర:—కవియే దానిని పాటించవచ్చు?

ఉ:—అతనిని చునమును పాటించును.

ప్ర:—సంగీతము, మకుటాదులు దృశ్యలక్షణమునకు విరుద్ధ మెప్పుడగును?

ఉ:—తత్సన్నిధ్యమున దృశ్యత్వము, అన్యత్వమగు నవుడు.

ప్ర:—దృశ్యత్వ మదృశ్యమగుట యన్న?

ఉ:—త్రవ్యత్వము తత్సన్నమున దృశ్యమగుట.

ప్ర:—అట్టి సంగీతస్థితి యెందు గోచరించును?

ఉ:—విధిభాగవతాదులందు.

ప్ర:—అందుకు, కై మకుటాదులు ప్రేరకములా?

ఉ:—కాదు? కారకములు.

ప్ర:—గేయమును, చూచి నటుడు గానమునకు గడంగ వలయునా?

ఉ:—చలనదే; కాని ఇట్టి చిహ్నములకన్న కవి పౌదయమును చూచి గడంగవలెను.

ప్ర:—కైత్రాదు లందు గలియందును కవిహృదయము ప్రతిఫలించదా?

ఉ:—అంతకన్న సహృదయ హృదయముల యందు మరింత ప్రతిఫలించును.

ప్ర:—కాన, గేయాదులు లేని, తటస్థభాగములందు సంగీత మేమగును?

ఉ:—అదియును తటస్థమేయగును.

ప్ర:—పద్యములు?

ఉ:—గేయములే,యగును. (ఉద్దేశ్యమునుబట్టి)

ప్ర:—గద్యమునుగూడ గానమునకెక్కు పెట్టెడి వారి, నేమందుము?

ఉ:—హరిదాసులనిగాని లేక; గద్య హంతకులనిగాని. ప్ర:—నాటకపాత్రలట్లు చేయవచ్చునా? ఉ:—ఆ నాటకపాత్రలు, హరిదాస పాత్రలగునెడల చేయవచ్చును.

(ఒక విలేఖరి.)

ఆంధ్రగిర్వాణవిద్యాలయము

కోస్తాదు (గోదావరితీరము)

ఈ విద్యాలయ సంస్థాపకుడు గడవిన పదునాలుగు సంవత్సరములనుండి, తన స్వకీర్తిమీదనే యాధారపడి, తన స్త్రీ పీఠాన్ని మానుకొని, యీ విద్యాలయ పోషణ నిమిత్తము గ్రామిణులకు పాటుపడి, దీనికోసమే తన జీవితము నర్పించిన యీ విద్యాలయమునకు శ్రీ తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావు గారు యీ నెల 6 వ తారీఖు సాయంత్రము మనలను విడచి యీ విద్యాలయమును ముగింపు దుస్తులను కలసి, యీ విద్యాలయమును ముగింపు దుస్తులను తృప్తికరముగా మేనేజి చేయుటకుగాను ఒకసంఘముగా యేర్పడి దానిని యీ నెల 6 వ తారీఖుననే, ఆ 1850 సం॥ నె 21 రు, సానైటీసు క్లబ్బికింద రిజిస్టరుచేయించెను. ఈ విద్యాలయము యొక్క మూలపు దరఖాస్తులు, ధన ఋణములు, దీనిలో చేరిన దేవాలయములు, వాని ఆదాయములు మున్నగునవి పూర్వపు కమిటీ వారు నూతన రిజిస్టరు కమిటీవారికి స్వాధీనముచేసిరి. పూర్వపు కమిటీ మొదలలో ఒకరిద్దరు తప్ప, తక్కినవారందరు, నూతన కమిటీలో కూడ చేరియుండుటచే, యీవనియంతయు ముగియగా జరుగుటకు వీలైనది. విద్యాలయపు తల్లిదండ్రుల ప్రకారము, నూతన కమిటీవారు వెనుకటి ఋణములను తీర్చుట యేగాక ఆ తల్లిదండ్రుల తోపాటునను, తృప్తికరమైన సాక్ష్యమును ప్రభు, యీ విద్యాలయముగొరకు చేయబడిన యితర ఋణములు కూడ, యీ కమిటీవారు తీర్చుటకు సిద్ధముగా యున్నారు.

ఈ విద్యాలయమునకు అరువది యితరముల మాగాణి భూమియున్నదిగాని, సుమారు యిరువదివేల రూపాయలు ఋణములుండుటచే, ముందుగా ఋణములను తీర్చివేయుట, యీ కమిటీవారి ప్రథమవిధియైయున్నది. ఋణ విముక్తిచేసినగాని, విద్యావిధానమును, ఉపాధ్యాయకర్తమును నిర్ణయించుటకు నీలు లేదు గనుక యీ మాసాంతమునుండి ఉపాధ్యాయులను మానుకొనవలసివచ్చినదిగాను, జూను 25 వ తారీఖునాటికి విద్యాలయములో కావలసిన యుపాధ్యాయుల హాజరునిపబడుదురనియు, నోటీసు వీయబడినవి. వేసంగులకు విద్యార్థులు, వారివారి యిండ్లకు వెళ్ళుచున్నారు. జూను మాసాంతమున విద్యాలయమును తప్పక తెరచెదరు. ఎట్టి యోగ్యతలుగల విద్యార్థులను చేర్చుకొనెదరో, యేపరిక్షలకు తయారుచేయబడునో, వారిలో, యేయేవరకులమీద యెంతవంద విద్యార్థులకు ఉచితముగ భోజనపనలి కల్పించెదరో, యేప్రియో, మెయి, జూను మాసములలో నిర్ణయింపగలరు. తేలు తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావుగారి తరువాత, భోగరాజు లక్ష్మీనరసింహాంగారాను, గారపాటి రామచంద్రయ్యచౌదరిగారును, పైన చెప్పిన భూమిని సంపాదించి పెట్టుటకు ముఖ్యకారకులు. వీరుకూడ యీ సోమన కమిటీలో మొదలగునందులచేత యీ విద్యాలయము యొక్క ఆస్తులను తీర్చుటలో, వీరి సహా సహాయములు, అత్యవసరములని వేరుగ చేప్పవచ్చునది. ఏది యెట్లున్నను, తల్లాప్రగడ సూర్యనారాయణరావుగారి పేరుమీద, యీ విద్యాలయము కావ్యతముగ నడపబడుటకు సిగ్గుమైన యేర్పాటులు చేయుటకు కమిటీవారు దృఢసంకల్పులై యున్నారు. ఇప్పుడు, ప్రస్తుత ఆర్థిక సందర్భములలో, యీ కమిటీవారు తీసికొనుచున్న చర్యలను బట్టి విద్యాలయమును ఛీదాగా యెత్తివేయవచ్చునని యెన్నటికిని తలచకుడు. పునాది బలముగనున్న తరువాత, సాధులును క్రమక్రమముగా పెంచవచ్చును.

16-3-28 } వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు.
కోస్తాదు

మదనవిలాసము

నిక్కాకచేతగాని, యితరకారణములవలనగాని కలిగిన కుక్కనష్టమును తగ్గించి వీర్యమును గట్టిపరచి సంసారముఖమును గలిగించు తియ్యగిరిసాయనము. 4 డెన్సుల సీసా 1కి తపాలా ప్యాకెటుతో రు 3-9-0. 2450 మోహన ఫార్మసీ, రామచంద్రపురం (గోదావరి)

మీకు తెలియునా? 211

హిందూదేశమునను, తదితరదేశములందును గూడ యీ పుస్తకము ప్రతిగృహమును అలంకరించుచున్నది. ఇదియే కానుకాస్త్రము:— ఇది ఆయురారోగ్య విశ్వర్యములను సంపాదించుకొనుటకు పదునవగిన అభిరూపమైన గ్రంథము.

మీరు ఇదివరలో ఈ గ్రంథమునందలి యంశములను పూర్తిగా చూడనియెడల వెంటనే తెప్పించి చూడుడు. మీరు ఒక కాట్ల వ్రాసినంత మాత్రముననే గ్రంథమును బడయగలరు. ఆతకన్గ్రహం ఫార్మసీ, 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

గౌతమీగ్రంథాలయము

రాజమహేంద్రవర హస్తపుస్తక కర్తవ్యము

ఈ మధ్య పత్రికాముఖమున జరుగుచున్న వాదోపవాదముల సాంగోపాంగముగ జూచి గౌతమీగ్రంథాలయముయొక్క నిజవర్తిత్వము తెలుసుకొని గ్రహీత మనుకుకూపాలమున మే మిద్దరము దీనికి సంబంధించినవారము కాకపోయినను ఆంధ్ర గ్రంథాలయోద్యమాభిలాషులమై యుండుట సాహసించి యందులకు సంబంధించిన యితరప్రముఖులను ముఖముఖి సందర్శించియుంటిమి. వారివారి వాదములు సాకల్యముగా మాబుద్ధికి సాధ్యపడినంతవట్టు నవగాహన మొనర్చుకొని యున్నాము. మాకు దొరికిన వాదపారాంత మిది:—

ఇద్దరు మహనీయు లాసంగదమున్న భూరివిరాళములు రెండును భాండాగారమునకు చెందుటెట్లని యోచించి యొక తెన్ను ద్రొక్కటచే సభ్యులలో రెండుపక్షము తేర్చడినవి. ఇన్నీసుపేటలోనే భాండాగార ముండిన శాసనముననుసరముకాటి, అటుగాదు! కొండప్రక్కనుండవలెననుపక్ష మొకటి. వీరిలో వీరికి తాత్కాలికముగ రాజీ కుదుర్చుకొని యప్పటికే సిద్ధముగానున్న భవనములో బ్రవేశించి భాళిగానున్న నివేశన స్థలమును గొనివైచినారు. ఇందువలన భాండాగారమునకు బ్రవేశించుటకు అప్పులు బయల్దేరి, దినదిన ప్రపరమానమై పెరుగుచున్నవి.

ఇప్పుడు గల సిరాస్థలలో నివేశనస్థల హక్కు యప్పు తీర్చుకొన కుతూహలపడుచున్న దొకపక్షము. నూనివేళస్థలము లోనే వేటొక భవనముకట్టి యూరికి దూరమైన భవన ముక్కు దమనున దొకపక్షము. ఈ యుభయపక్షమునకు దగిన సబబులున్నవి. ఉన్నభవన ముందుకొని భాళిస్థల ముక్కుననుటయు సమంజసముగనే కన్పడుచున్నది. భాళిస్థలములో భవనము కట్టినవో అప్పేతీర్చినకొరలేదని కదా యీదాతలనుచుచున్నారు! భవన ముక్కునను నావిరాళము లిరిగి పుచ్చుకొని యప్పులేని దివ్యభవన మూర్తమధ్య నేల పొందరాదని రెండుపక్షములలోను గొంత సబబుకలదు. ఇది యిటుండ నాభవనములోనికి గౌతమీగ్రంథాలయము చేర్చిననాటినుండియు బహుజనులు రాకుండుట మాత్రము వాస్తవము. జనాకరణమున కుపయోగించు ఏకభవ్య పెట్టుదుమని యొకపక్షము చూచుచుండ నిప్పు డీ రెండుపక్షములలోని వాడును బాలమంది యిట్టిపని గ్రంథాలయమునకే హానికరమని యుద్ఘోషించుచున్నారు. ఇట్లు గౌతమీగ్రంథాలయ నిర్వాహకు లెల్లరు భేదాభిప్రాయములలో బడి గ్రంథాలయాభివృద్ధి విస్మరించియుండుట మిక్కిలికోచనీయమని నుకున సాహసించినందులకు ముక్కు తుమింతుకు గాక! నిర్వాహకులెల్లరు వాదోపవాదములలో దగుల్కొనియుండ బుణములతో బుణప్రదాతలు చల్లచల్లగ బెచ్చుపెరిగి తమ కాగితములను కాలదోష మొందుననుకారణమున గొలిదినినములలో గోర్తులకెక్కి గ్రంథాలయములనుగూడ నందుల కీడ్చు సిద్ధపడుచున్నారనికూడ వినియున్నాము. ఈగౌతమీగ్రంథాలయము ఆంధ్రదేశములోనికెల్ల పెద్దననియు, ప్థిరాస్థి కలదనియు, భావికాలమున కేంద్రగ్రంథాలయము కాగలననియు మావిశ్వాసము. ఇట్టి భావ్యభివృద్ధి యీగ్రంథాలయము గడింపవలెనన్నచో వెంటనే యీయిరుపక్షములలోను విగ్రహము కుదిరి ఆప్పులుదీర్చి బహుజనాకర్షణ మొనర్చు సమరత సంపాదక తప్పదు. ఇట్టి సామరస్యము వీరిలో దానయంతేల నది సమకూడునట్లు మాకు లోచిచదు. రాజమహేంద్రవరములో గల ప్రముఖులెల్లరు కలగ జేసిగాని గౌతమీగ్రంథాలయ సాధారణసభ్యులు, నిర్వాహకులు, విరాళదాతలు, తటస్థులు నందఱు నొకచో జేరి యితరప్రముఖుల రావించి వారలచేతనే యొకపంచాయతీ నెన్నుకొనజేసి యద్వైతి సంపూర్ణ సమన్వయఫలితమునకు నెల్లరు శిరసాసాంప గట్టుడి యొనర్చుకొని వెంటనే యిట్టి పర్యవసానము సంధిల్లనట్లు చూచినగాని గౌతమీగ్రంథాలయ గౌరవము, పౌరగౌరవము, నైర్మల్య మొందజాలదు.

గ్రంథాలయోద్యమమందు మాకుగల కుతూహలముచేతను గౌతమీగ్రంథాలయమందు మాకుగల గౌరవప్రపత్తులవలనను నిట్లు రాజమహేంద్రవర పౌరులకు నివేదికమొనర్చు సాహసించుచున్నాము. రాజువిముక్త చంద్రబింబముభాతి గౌతమీగ్రంథాలయము ఋణము క్షమై బ్రహ్మజనాహ్లాదమైన పూర్ణవికాసముతో బ్రకాశించుట చూచి యానందించుటయే మాయాకము.

గ్రంథాలయోద్యమాభిలాషులు,
గాడేపల్లి సూర్యనారాయణశర్మ,
(పితాపురం.)
యాతగిరి వెంకటరమణ,
(కాకినాడ.)

చెన్న పురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ మార్చి 22-వ తేదీ సోమవారము

1. భాస్యములు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'చియ్యముబస్తాలు', 'కుసుమ తెనాలిని', 'నెల్లూరిని', 'డిల్లి', 'రాగులు', 'జువ్వలు'.

2. భాస్యము వస్తులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'కందులు బస్తా 1-కి ర 205', 'నెనగలు', 'నెనలు', 'బెనుములు', 'ఉలలు'.

3. నూనెవస్తువులు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'జువ్వలనూనె 1-కి', 'నెయ్యి 1-కి', 'కొండాపురంవేరు నెనగవత్తు 1-కి', 'ఇతరప్రదేశము', 'వేరు నెనగనూనెగానుగ 1-కి', 'ఆముదము 1-కి'.

4. చిల్లరవస్తువులు.

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'చ్చాయకనుపు 1-కి', 'కురవకుపు', 'మిరవకాయలు(గుంటూరు) 1-కి', 'గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి', 'కాళహ స్తిపాయకట్టు', 'తెల్లము 1-కి', 'దింకకండు 1-కి', 'ఇనుము', 'వల్లూరకం 1-కి', 'చదరం', 'రత్నండు'.

5. లోహములు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'నంది 100 కులంక', 'నంగారము, కులము 1-కి', 'సవరము 1-కి', 'ఇత్తడి 1-కి', 'రాగి డిబ్బా', 'అస్కాచక్కెర 225 పౌండ్ గుంట'.

7. దూది

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'గోదావెస్తుబారువ 1-కి', 'వల్లూరు దూది'.

8. నూలు

Table with 3 columns: Item, Price, and Quantity. Includes items like 'పుట్టూరు యేనుగ నెం 8 1/2 నె 1-కి', 'నూళ్లయేనుగ నెం 20', 'నెం 20 తెన్ని నెంకం యీ నె', 'నెం 22', 'నెం 12 1/2 తెన్ని సర్కాడు', 'నెం 14 1/2', 'నెం 12 1/2 అలెన్ను', 'నెం 12 1/2 పాండిచేరి', 'నెం 14 1/2', 'నెం 12 1/2 క్విలక కృష్ణ', 'నెం 14 1/2', 'నెం 10 1/2 కోయంబుత్తూరు', 'నెం 12 1/2', 'నెం 14 1/2', 'నెం 12 1/2 గోక', 'నెం 20 గోక'.

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మెసూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో ఒకటియగు
లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

5. మ. కేశవనారాయణమల్లు బాక్. బరకారనవాపుర్ P. O. ద్రుగ్. డిప్టిప్లు, సి. పి. వీరు వ్రాసి
నది మీ కస్తూరిమాత్రలు, అన్ని జ్వరములకూ దస్తలకు, నిశ్చక్తిని, దివ్యౌషధముగా వున్నది. గావున ఇంకను 6
సీసాలను పంప కోరినాను.

6. మ. వి. కె. సుబ్రహ్మణ్యశర్మ, ఎన్టీఆర్ ఆఫీసు కడపూరు, తిరుచినాపల్లి వీరు వ్రాసినది. ఇతర
ఔషధములవలన గుణముకాని అనేక రోగములు తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలవలన గుణమైయుండుట
వలన మరియూ 12 సీసాలను పంప కోరుతున్నాను.

7. మ. ఎ.కె. ఎ.కె. సోమ ఎమ్. ఎ. ఇ. ఎ. సి. ఎ.ఎ. అల్ గుల్ అస్సాం 8-8-24 తేదీన వ్రాసి
నది:- తమరి కస్తూరిమాత్రలను పుష్కరయోచి చూచినదానిలో ప్రతికలలో ప్రకటించియుండు మేరకు అన్నిగు
ణములు గలిగియుండుటవలన ఇంకను 12 సీసాలను యిప్పించ కోరుతున్నాను. 801

8. మ. అయ్యప్పప్రసాద్ డిపారీ పోలీస్ థర్ ఇన్ స్పెక్టర్ మురవార జబ్బుల్ పూరునుండి వ్రాసినది:- వెనుకటివత్సరము
నందు తమరుబంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాలా మేలుచేసినవి. ఇప్పుడు మరల 25 సీసాలను బంపుము.

250 నుండి 800 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర రు 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. పోస్టుఖర్చుతో 6 సీసాలకు రు 1-8-0.
12 సీసాలకు రు 2-18-0. 25 సీసాలకు రు 5-8-0 సీసా 1 కి 4 అణాలనొప్పన అన్నిదుకాణములందు దొరకును.

(2) శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మెసూరు.

విల్సన్ గాగుల్సు

సూర్యుని ఉష్ణమును ఆటంక పరచునట్టి

అసలు విల్సన్ గాగుల్సునే కొనుడు.

ప్రేమునందు విల్సన్ పేరుఉన్నదాయని గమనించి తీసిన, చాకయైన అజేమాదిరి
గాగుల్సును మోసపోయినారు.

మల్లర్ మాక్స్ అండు కో., ఇన్స్.

ఇండియాకు ఏజంట్లు, ప్రతినిధిగా నుండువారు.

మెసర్యు విల్సన్ అండు కో., పోస్టుబాక్సు నెం 2 మద్రాసు.

నాయకురాలు

(హల్లాటి వీరచరిత్ర) 2574

సిద్ధముగా నున్నది.

చరిత్రాత్మకమగు ఆరు అంకముల నాటికము.
నూతనఫక్కిని వాడుకతెలుగులో రసవంతముగ
వ్రాయబడినది. చక్కని పలపాటలు గలవు.
ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణగారిచే వ్రాయబడినది.

కొద్ది ప్రతులు మాత్రమే అచ్చువేయబడుచు
న్నందున త్వరపడి దరఖాస్తు చేయుడు, మంచిబైండు.
ఛెడర్ వైట్ కాగితములమీద చక్కగా అచ్చు
వేయబడినది. చిత్రపటము లున్నవి. వెల రు 1-0-0

వలయువారు:- ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ,
గుంటూరు అని వ్రాయవలయును.

అతిమాత్రమునకు ధయాబిను

అతిమాత్రమునకు ఎంతముదిరినను ఏస్థితిలోనున్నను
గూడ ధయాబిను అను నీ యాషధము నుపయోగించిన తప్పక
గుణముకలుగును. ఇది వనమూలికలతో తయారుచేయబడినది.
మన ప్రాచీనులవలన చాల శ్రేష్ఠములని నిర్ణయింపబడి చిర
కాలమునుండి వాడబడుచున్నట్టియు, నవీనవైద్య శిఖావణు
లచేగూడ స్థిరపరుపబడినట్టియు, పరిశుద్ధములను అపుడే తీయ
బడినవియునగు మూలికలనుండి శాస్త్రోక్తముగ తయారుచేయ
బడి బాగుగా పరీక్షింపబడినట్టియు యాషధము. కొద్దిరోజులు
వాడినంతనే అదివరకు వెళ్ళవలసినన్ని తడవులు మూత్రవిసర్జన
మునకువెళ్ళ నవసరముండదు. మాత్రమునందలి మధుపదార్థము
గూడ తగ్గిపోవును. వడలకుండ మందు వాడినచో సహజా
రోగ్యము కలుగును. ఒక బుడ్డి మందు వెల రు. 4-8-0

శ్రీ కృష్ణా బ్రదర్సు,

కెమిస్టు అండు ఆస్టిషియన్సు, పోస్టు బాక్సు 166,
3861 మదరాసు.

నర్తనశాల

[కీచకవధ యను నవీననాటకరాజము]

శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణ

విరచితము

తేనెతేటవంటి వచనము. అమృతగుళికలవంటి
పద్యములు గలిగి, ఆదర్శప్రాయముగా, రంగాను
కూలముగా రచించబడిన శృంగార రసప్రధానమగు
నీనాటకరాజము ఆంధ్రులకు కొత్తకొత్త రుచుల
నలవడజేయును. వెల రూ. ౧-౨-౦

మ.రా:- శ్రీ శివశంకరశాస్త్రిగారిచే రచింప
బడిన "హృదయేశ్వరి" "నర్తనశాల" కలిపి ఒకే
సారి కొనువారికి రూ. ౧-౧౨-౦ లకే యివ్వ
బడును, వర్తకులకు మంచి కమీషను యివ్వ
బడును.

ప్రభుల చంద్ర శేఖరశర్మ, తెనాలి.

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుఠారము

వర్షము లేదు. పిచికారితో పనిలేదు. మూడుపూట
లలో తప్పక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాలో వ్యాధినిర్మూల
మగును. రాజకుటుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. వెల
డబ్బా 2-4-0. దీనికనుసానము పంపనలెలము కొమ్ము 8-0-0
రెండును ప్యాకింగువగైరా ఖర్చుతో 8-0-0. 2462

• గంధర్వ ఘోషానీ రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

గాంధీ జ్యోతిష్పులు 2528

జననకాలవివరము లేక శ్రేష్ఠవ్రాయుకాలమైనను తె
లుపజలెను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రు 1-0-0 పై
పత్రికపత్నీ 0-4-0 పంలి ఫలము మానవారిగ వ్రాయ 2-0-0.
ఆంధ్రప్రతిక: ఈ జ్యోతిష్పుల పాండిత్యమును మనఃపూర్వక
ముగ వివరించుచున్నాము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,
తిరుత్తణి-చిత్తూరుజిల్లా.

ధిరోరక్షణితైలము:- నల్లసోమంతిపులచే తయారు
చేయబడినది. దీర్ఘకాలముగానుండు తలనొప్పలను, తలపొట్లను,
కర్వాణి, కంటిలో నీరుకాటులు వీనిని మొవలంబు పోగొట్టుట
కిదియే మంచిమందు. 24 తులముల తైలము రు 2-0-0 1121
సక్సన్ & కంపెనీ 1, ఆలంగాత్రాప్లిగ్ వీధి తిరువల్లిక్కేణిమద్రాస్.

మహాద్రాక్షాది చూరము

శ్రీలగ్నాశ్రయ వ్యాధులకు సంజీవి. షేహము, ఋతు
కుల, బురుబుడను, వంధ్యారోగము, ముల్ల వ్యాధులను సరిం
చి సంతానవతులనుగా జేయుటయందు దిది శ్రేష్ఠమయినది 20
దినములమందుగల డబ్బీ 18 రు 1-0-0. వి. పి. ఆ. 6.

(ప్రొత్తాప కచితము) 3851
పి.కె.వి. అండుకో, ఆయుర్వేదపరమాజం పెరిదేవి-నెల్లూరుజిల్లా